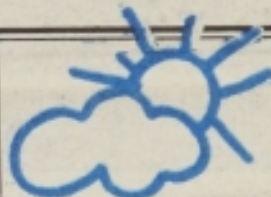

**Lastniška evforija dosega
svoj vrhunec, sklad bo začel
s prodajo delnic olastninjenih
podjetij o tem na strani 3.**

VREME

**Ob koncu tedna bo
delno oblačno in
hladneje**

Vestnikov koledar

10. november, četrtek, Leon
11. november, petek, Martin
12. november, sobota, Jožef
13. november, nedelja,
Stanislav
14. november, ponedeljek,
Nikolaj
15. november, torek, Polde
16. november, sredo, Jera

Pregovor

**Martin naj bo suh, da
pozimi raste kruh.**

45 let VESTNIK

Murska Sobota, 10. novembra 1994 • Leto XLVI • Št. 45 • Cena 130 SIT

fotografija: Nataša

...in sv. Martin bo iz mošta naredil vino.

Probleme manjšin nam je v zadnjih dveh letih, še posebej pa
ponovno uspelo spraviti do vreljšča. Nemajhno zaslug
je imela nedvomno politika in politikanstvo. Da so
manjšine konjunktorno blago, zmeraj primerne za kovanje
političnega kapitala, postaja nesporno, toda čedalje bolj vpra-
ljivo. Kot kaže, zmeraj bolj dodaja svoje »stroka«, ki dela
predvsem tu živče madžarske manjšine) alarmantnejše, kot
v resnici so. V zadnjih nekaj dneh sta bili predstavitvi dveh
raziskovalnih pristopov do narodnostne problematike, na eni
izdaja knjige Od Rabe do Mure, ki jo lahko definiramo
kot strokovno objektivno, in na drugi dvostranska analiza
narodnostne indetite, ki sta jo opravila Inštitut za narodnostna
praznanja in Madžarski raziskovalni inštitut. Zlasti ta drugi
pogled na nekatere rezultate, ki so zelo vprašljivi in celo dišijo po
političnem determinizmu raziskovalnega projekta.

odnosa, ki smo mu nenazadnje tudi bili priče. Temu ob rob je
seveda potrebno postaviti sedanje raziskave in »alarmantne«
ugotovitve predvsem madžarske stroke in potem bi zares lahko
govorili o genocidni politiki slovenske države do manjšin tako
v preteklosti kot tudi sedanjosti.

In ko enkrat stroka ob problemih, ki jih napenja in pri tem ne
upoštevata zgodovinskih dejstev (v ponazoritev – železene za-
vese), ko se je manjšini uspelo obdržati zgolj in samo zaradi

Komu bije zadnja ura?

liberalne zaščite madžarske narodnosti na državni ali takratni
republiški ravni, potem ni nobeno presenečanje nacionalno
zaostrovanje na politični ravni. Če se povrnem na začetek
sedemdesetih ob uvedbi dvojezičnega šolstva, je bilo v raziskavi,
ki jo je opravil takratni Inštitut za sociologijo in filozofijo,
ravno obratno, saj se je zaradi dvojezičnosti in danih pravic
manjšini večina počutila ogroženo, vendar tega takrat nihče ni
politično zlorabil proti manjšini in je zadeva ne glede na njen
ideološki prazdnjak zaživela. Kakorkoli zadeve obračamo,
o načrtovanem zatiranju manjšine ni mogoče govoriti, saj ne
vzdrži resnega argumenta. Zato je toliko presenetljivejša seda-
nja težnja narodnosti po getoizaciji v samostojne občine. Vpra-

šanje namreč je, ali je etnična čistost edini pogoj za hitrejši
razvoj. Gledano z gospodarsko lučjo ni ravno tako, vprašljiva
pa je tudi teza, ali bo matična država zdaj kar naenkrat vlagala
taksen velik kapital v gospodarski razvoj narodnosti. Po drugi
strani pa so si po razvitosti sedanje narodnostno mešane občine
tako sorodne, da ni bistvene razlike vzemimo med Hodošem ali
Dolenci, in če bo država primaknila kakšen dinar za razvojno
ogrožene, bo to pač morala priznati obema prej naključno
omenjenima krajema ne glede na to, ali sta v eni občini ali dveh.
In če zadevo do konca radikaliziram, se mi kar naenkrat
postavlja še antropološko vprašanje, od kod naenkrat taka
razlika v sposobnostih obeh narodov, saj to napenjanje in
poudarjanje lastnega razvoja kaže, da so Slovenci na omenje-
nem območju kar naenkrat manj sposobni.

Na problem se lahko ozremo tudi z drugega zornega kota,
namreč z vidika pragmatičnosti ali, če hočete, nacionalne pre-
potentnosti manjšinske politike. Na območju sedanje soboške
občine so bili do nedavnega odnosi med narodnostjo in matič-
nim nrodom solidni, dokler so v tej politiki delovali pragma-
tični narodnostni politiki, ki so sedaj pristali nekako na stran-
skem tiru. Prenapeta nacionalna politizacija med manjšino se je
začela z delovanjem ozke političantske skupine, ki je zadeve
pripeljala celo tako daleč, da je začela trditi, da je bila živina na
narodnostno mešanem območju bistveno bolj prizadeta po suši
kot v preostalem delu Pomurja.

Ob tej agoniji si moramo zastaviti še eno vprašanje, ali bo ob
»cenkaju« politike z manjšino in občinami, ko niso sposobni
radikalno zarezati v to političantsko agonijo in igrice, tako kot
je dvignila glavo Italija, to storila tudi Madžarska? Morda je to
tudi cilj narodnostnih politikantov. Etnična čistost občin odpira
tudi to vprašanje.

J. VOTEK

Prva dražba delnic Sklada za razvoj

Dražba bo, četudi so družbe še praznimi skladi

Skupaj traja že preveč dolgo in mečkanje pri lastninjenju ne bo skoraj nikoli. Tako najverjetneje razmišljajo v krogih, kjer so zakon pripravili, ter Sklad za razvoj, ki krog trgovine in lastništva. Sklad za razvoj se je odločil sklicati prvo avkcijo ali dražbo delnic in začasnih podjetij, ki jih je dobil od podjetij, ki so bila lastništva, 7. decembra. Dražba torej bo, čeprav se bodo morda tudi začasnice, ker pač vsa podjetja niso vpisana v register, in čeprav družbe za upravljanje še nimajo napolnjenih svojih skladov, ki se zaradi tega sploh niso registrirale. Avkcija registriranja sta namreč začela pred dobrim tednom ali dve KBM Infond in Atena.

Na dražbi, kjer bodo prodane delnice in začasnice 61 podjetij in se blagajniške zapise bodo na upravljanje, zato živebno pa tudi ne bo. Zivahno pa tudi ne bo. Na seznamu paketov ali podjetij niso ravno imenena. Morda je to temperatura v parterju trgovanja nekoliko nižja od petih paketov, saj je enkratna izključna cena pa milijonov tolarjev in je vrednosti delnic. Za ta delnice pa bo gotovo veliko zanimanja. Čeprav ima visoko seveda pomeni možnost izkupička Sklada, pa to, da so s tem zaupanje, ki vidijo svoj posameznih dobrih in vrednostnih podjetij. Zato pa bi bile zanimive tudi prve dražbe, če bi se za upravljanje vedele, naprej z odkupljenimi delnicami, kako bo uokvirjen trg, z njimi kar med družbami, ali kdaj se oziroma po kolikšnem

času z njimi prišli na trg, kdaj bodo lahko kotirale.

Izklicna cena za večino podjetij 1:1

Kaj pa ostalih šestdeset? Skoraj vse bo Sklad prodal, vsaj ponuja tako, v enem paketu, in na prste ene roke smo lahko naštel podjetja, kjer je izključna cena višja od nominalne vrednosti delnic podjetja. To je prvi razpoznavni znak, kaj si Sklad misli o njih ali kako so tržno zanimiva. Na prvi dražbi bo torej delnice teh podjetij prodal na ravni nominalne vrednosti, na naslednji pa bo izključna cena že nižja. Pričakujemo, da se bo tako odločil, ker je vendar malo možnosti, da bi delnice vseh podjetij že na prvi dražbi tudi uspel prodati. In če bo šel pod ceno, bo zagotovo tudi ta ustavljena na določeni točki in se bo najverjetneje sukala okoli 70, morda 80 odstotkov vrednosti. Zastojni tudi Sklad delnic ne bo dal iz rok.

Podjetja se ozirajo za novim solastnikom

Za to kar se bo dogajalo z delnicami podjetij na dražbi

Sklada, je podjetjem lahko kaj malo mar. To je pač zadeva Sklada in ne več podjetja. Mogoče pa je razmišljati tudi drugače: čeprav gre za manjše deleže lastništva v podjetju, večinskemu lastniku - to pa so v večini podjetij zaposleni in upravičenci do lastninjenja - le ne more biti tako vseeno, kdo bo njihov novi sopartner. Verjetno so se podjetja ozrla po družbah, od katerih pričakujejo, da jih bodo odkupili. Morda je tu v ozadju tudi poslovni stik, sodelovanje (banke so namreč ustanovitelji številnim družbam). Zato se bodo našla podjetja, ki bodo na pridobitev novega solastnika tudi nekaj dala.

Med šestdesetimi tri iz Pomurja

Med šestdesetimi podjetji so tudi tri iz Pomurja. Sklad bo prodal delnice Varstroja iz Lendave, Gidosa iz Lendave in Zavoda za ekonomiko in urbanizem iz Murske Sobote. Za prvi dve podjetji je Sklad postavil izključno ceno na ravni nominalne vrednosti delnic, medtem ko je Zavodu za ekonomiko in razvoj ceno popavil navzgor za petnajst odstotnih točk. Še ta mesec bodo imela podjetja obisk ali ogled iz Sklada in zainteresiranih družb, za katere bodo morali pripraviti kup podatkov o prodaji, poslovanju, vlaganju za razvoj in drugo, torej ponudbeni memorandum.

Vodilni iz podjetij pa so o prodajanju na prvi avkciji razmišljali:

Stanislav Sraka je o izključni

ceni povedal, da se vidi, da kovinskopredelovalni industriji pri nas rožice ne cveto. Prepričan je tudi, da Sklad njihovih delnic ob tako majhnem številu registriranih družb za upravljanje prvič ne bo prodal. Sploh pa je ta delež, ki se prodaja, le 7 odstotkov kapitala podjetja. Kljub temu si želijo za solastnika domačina, ki podjetje tudi pozna. Torej domačo banko ali zavarovalnico.

Jože Hanc, pomočnik direktorja Gidosa, je omenil, da se je Pomurska investicijska družba zanimala za njihove delnice, vendar še ne vedo, če bodo do prve dražbe Sklada že tudi registrirani. Vsekakor pa si želijo znanega solastnika in manj Sklad. Ali je prva dražba zanje prednost ali ne? Na to vprašanje je sedaj še težko odgovoriti, je povedal sogovornik.

Direktor Zavoda za ekonomiko in urbanizem Janez Ori je povedal, da so pisali Skladu, naj njihove delnice še nekoliko zadržijo in jih ne prodajajo že na prvi dražbi, ker so pričakovali spremembo zakona, da bi jih tudi sami lahko odkupili. Novega solastnika tako še ne poznajo, bi pa želeli, da delnice, če jih že morajo oddati, kupi domača ali znana družba.

MAJDA HORVAT

Na Hotizi je »vroče«

Dokaj na hitro in na neobičajen način (vabilo le na internem programu kablanske televizije) so minulo nedeljo sklicali zbor občanov Hotize. Obravnavali so novo lokalno samoupravo (priloge na volitve), delo vaškega odbora in vrnite vaškega doma, ki ga ima sedaj v lasti Kmetijska zadruga Hotiza-Polana.

Večina zbranih je izrazila precejšnje nezadovoljstvo, ker jih vodstvo v zadnjem času premalo seznanja z aktualnimi dogajanj v krajevni skupnosti. Prav tako je bilo večinsko mnenje, da bi kazalo v vasi spet uvesti samoprispevek, saj bo le tako možno realizirati nekatere nujne potrebe (projekte). Ugotovili pa so, da vodstvo še ni pripravilo referendumskega programa, in mu naložili, da to stori do nedelje, 13. tega meseca, ko naj bi sklicali ponoven zbor krajanov.

Dokaj nezadovoljni so vaščani tudi zaradi tega, ker je cesta skozi Hotizo izpadla iz programa za rekonstrukcijo magistralne ceste Maribor-Lendava. V drugih vaseh proti Lendavi so celo dosegli, da so jim položili cevi za kanalizacijo in uredili pločnike.

Spet je bilo »vroče« tudi zaradi vaškega doma, saj se niso strinjali s pogodbo, ki jim jo je ponudila Kmetijska zadruga Hotiza-Polana in tudi ne s trditvami direktorja te zadruge Štefana Ciguta. Poudarili so, da so dom zgradili večinoma sami, zato mora biti njihova last.

Zaradi nezadovoljstva nad vsem tem so tudi zahtevali odstop vodstva krajevne skupnosti. Kaj bo v nedeljo?

J. G.

Lokalna samouprava

Ob nelagodju velika pričakovanja

Marsikje na terenu je v teh dneh čutiti nelagodje ob določitvi območij novih občin. Tako je še posebno tam, kjer so prebivalci že pred meseci na referendumih izglasovali svojo občino, z zakonom o novih občinah pa so se zadeve obrnile drugače. Zato so iz teh krajev poslali številne pritožbe na Ustavno sodišče Slovenije, ker menijo, da je bil kršen temeljni element ustave, ki govori o pomenu tradicije družbenopolitičnega delovanja na določenem območju. Prav zato se ne morejo sprijazniti s spornimi sedeži posameznih novih občin.

Če že govorimo o novih občinah v okviru lokalne samouprave, ljudje upravičeno pričakujejo, da bodo v tako določenih občinskih mejah res lahko uresničevali svoje osnovne potrebe in interese, ki so bistvenega pomena za dobro delovanje nove lokalne samouprave. Pri tem se velikokrat opirajo na izkušnje z Zahoda, ki naj bi prinesle korist tudi našim ljudem. Ne moremo pa se znebiti občutka, da je bilo ustanavljanje nekaterih novih občin pri nas vendarle opravljeno na pamet. To pa seveda ne more biti spodbudno za vse tiste prebivalce prihodnjih novih občin, ki so se znašli v nekakšni pat poziciji, iz katere zaenkrat ne vidijo pravega izhoda. Zato letijo na poslance državnega zbora upravičeni očitki, da so pri stihiskem sprejemanju modela novih občin storili precej škodo. V mislih imamo predvsem razdor med ljudmi, ki so pričakovali drugačne povezave, kot bodo v praksi.

Seveda pa vsega ne bi smeli metati v en koš. Prav je namreč, da ljudje od nove lokalne samouprave veliko pričakujejo, zlasti glede hitrejšega razvoja njihovega kraja. V tej zvezi se zavzemajo za večjo pritegnitev novega kapitala, ustanavljanje novih malih obratov in razmah obrtništva, brez česar si je nemogoče zamišljati napredek. Dejstvo je, da dosedanje velike občine niso mogle videti vseh problemov odročnejših krajev, ki so bili za marsikaj prikrajšani. To se seveda ne bi smelo zgoditi v novih manjših občinah, kjer ljudje vendarle pričakujejo boljše čase tudi zanje. Upanje pa je brez dvoma že pol uspeha!

MILAN JERŠE

V Gornji Radgoni seja občinske skupščine samo z enim sklepčnim zborom

Nove občine gradijo plotove

V veliki dvorani Doma gasilcev in civilne zaštite je bila v četrtek, 3. novembra, seja občinske skupščine, ki ni bila povsem sklepčna že od pamladi. Svoje delo je že opravil družbenopolitični zbor, ki je bil skoraj na vseh nesklepčnih sejah skupščine edini sklepčen. Tokrat naj bi delo (sprejetje najnujnejših sklepov) opravila še zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti, vendar je bil sklepčen le slednji.

Vendar tudi na seji sklepčnega zbora krajevnih skupnosti ni šlo vse gladko. Najprej se je pojavil predlog, da naj bi z dnevnega reda črtali točke, ki določajo program gradnje lokalnih cest v obdobju 1993-1997, predlagajo ukinitve statusa zemljišč v splošni rabi in druge, ki bi morebiti ogrožale ali onemogočale razvoj novih občin (Sv. Jurija in Radenec). Kljub burni razpravi so točke ostale na dnevnem redu, prav tako so kljub nasprotovanjem sprejeli predlog odloka o določitvi gospodarskih javnih služb in preoblikovanju javnega podjetja. Nekaj razprave je bilo tudi o ustanovitvi podjetja za razvoj in trženje Negoj, čeprav je to podjetje že ustanovljeno; nekateri so dvomili, da je finančna soudeležba občine nujna, če je podjetje že ustanovljeno. Vendar ne gre za klasičen soustanovitelski delež, temveč za pomoč pri uveljavljanju (promociji) posebne turistične ponudbe na demografsko ogroženem območju občine, zato so sprejeli sklep, da bodo podjetju Negoj (solatniki so tudi domačini s Sovjaka in turistične organizacije) nakazali vsoto v višini 10 tisoč mark.

Med pomembnejšimi sklepi, ki jih je sprejel zbor krajevnih skupnosti in ki bi jih nujno moral sprejeti tudi zbor združenega dela (veliko poslancev tega zbora pa je ostalo brez »baze«), so dopolnile proračuna, ter sklepi o obvezni uporabi čistilne naprave, o plinskem omrežju v Gornji Radgoni in Radencih, o plovbi po notranjih vodah in po reki Muri.

Poslanci so na četrtkovni seji naštel kar nekaj konkretnih predlogov in problemov, ki težijo občane (že zaradi delegatskih vprašanj in pobud bi se poslanci morali redno sestajati, saj so bili izvoljeni zaradi potreb volivcev). Tako so na pobudo poslanca imenovali posebno komisijo, ki si bo natančno ogledala zaradi obvoza uničeno cesto Ihova-Negova-Spodnji Ivanjci. Ljudi tudi zanima, kdo je lastnik, upravljalec ali odgovorna oseba za Blaguško jezero, saj naj bi tam vzpostavili nekaj več reda. Vsi so se strinjali s predlogom, da bo potrebno čim prej urediti kolesarsko stezo med Radenci in Gornjo Radgono (še bolje pa bi bilo razmišljati o obnovi celotnega odsega magistralne ceste, saj je zaradi tovrstnega prometa že povsem uničena), prav tako pa je vse zanimalo, kdaj bo Petrol, ki je že odkupil zemljišče, končno le začel graditi bencinsko črpalko na Meleh. Če ne bo on, bo kdo drug, saj je ponudnikov precej.

BBP

Trg vrednostnih papirjev

Razvejan zaradi privatizacijskih delnic

Trg vrednostnih papirjev v Sloveniji je pri nas povezan z ustanovitvijo borze v Ljubljani, druga stopnja pa se je po mnenju mag. Veselinoviča, direktorja Ljubljanske borze, začela sedaj, ko bodo začele objavljati delnice podjetij iz procesa lastninjenja. Tretja stopnja razvoja pomeni dokončanje lastninjenja in integracijo slovenskega kapitala v mednarodno okolje in priključitev k razvitim

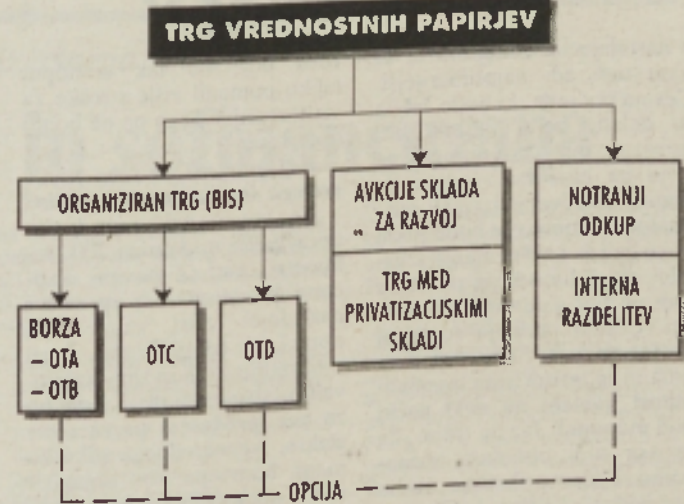
preoblikovanje pomeni tudi veliko po vrednostnih papirjev, ki se bo trg vrednostnih papirjev organiziral v več vejah

borzni trg (Borzna delniška borza, Ljubljana) za javne in nejavne prosto prenosljive delnice, pri čemer bosta dve organizaciji, tako imenovani B. Zanju, predvsem za sprejem. Borzni trg ali tako imenovani OTC, neformalni trg ali trg C. Ta bo za javne in nejavne prosto prenosljive papirje, katerih izpolnjevalci in njihovi pogoji izpolnjevajo (ali ne) pogoje za kotizacijo na borzi.

borzni trg za javne, nejavne prosto prenosljive papirje, pri čemer bosta dve organizaciji, tako imenovani B. Zanju, predvsem za sprejem. Borzni trg ali tako imenovani OTC, neformalni trg ali trg C. Ta bo za javne in nejavne prosto prenosljive papirje, katerih izpolnjevalci in njihovi pogoji izpolnjevajo (ali ne) pogoje za kotizacijo na borzi. In sicer da je papir ne-

to, da bodo podjetja redno morala obveščati borzo in javnost o vseh pomembnih dogodkih, ki bi lahko vplivali na ceno.

In kaj bodo s svojimi delnicami pooblaščenke investicijske družbe, ki so jih na primer odkupile na avkcijah Sklada, kdaj

omejeno javno prenesen in da ga je imela v postopku Agencija za trg vrednostnih papirjev.

Podjetja bodo s svojimi privatizacijskimi delnicami začela na OTC-trgu, ni pa nujno, da tu tudi ostanejo, saj se lahko po zaprosilu uvrstijo na trg OTA ali OTB, seveda če bodo izpolnjevala kriterije za kotizacijo. O teh pa je mag. Draško Veselinovič povedal, da bodo pogoji približno isti kot doslej, kriteriji pa višji, na primer višina kapitala, leta poslovanja, revidiran zaključni račun, razpršenost papirja. Novo bo tudi

bodo lahko kotirale? Pogojev za kotizacijo teh družb še ni, skoraj zagotovo pa ne bodo prišle na trge A, B in C. Zanje bodo najverjetneje odprli spet posebno vejo ali trg in objavljali tudi ločeno tečajnico. Po izjavi direktorja Ljubljanske borze pa bi delnice skladov lahko prišle na trg šele po pol leta, oziroma vsaj pol leta bi z njimi družbe morale upravljati. Odprto pa je seveda vprašanje, kakšna bo trgovina med samimi pooblaščenimi družbami s temi odkupljenimi delnicami.

MH

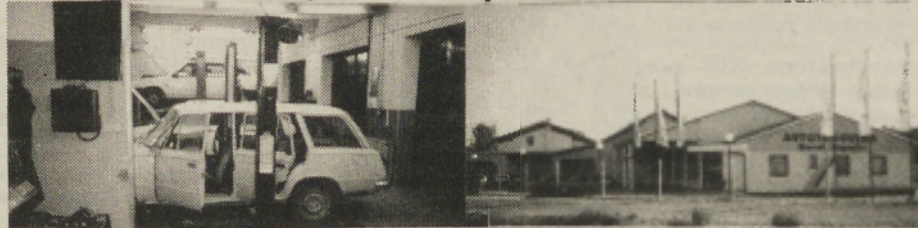
LADA CENTER * AVTOTRGOVINA

62231 Pernica, Vosek 6d (ob cesti Maribor-Lenart), tel. 062/640-540

ODPRTO ponedeljek-petek 8.-16., v soboto 8.-12. ure

PRODAJA NOVIH AVTOMOBILOV LADA s katalizatorjem

- Najugodnejši lizing - Posojila brez pologa do štirih let - V posredniško prodajo sprejemamo vse tipe vozil - Staro za novo

NOVI in RABLJENI deli za avtomobile: R4, ZASTAVO, LADO.

POOBlaščen PRODAJALEC IN SERVISER 10-LETNA TRADICIJA

Borut Jagodič

* avtomehanika
* avtokleparstvo
* vulkanizilstvo

Seja vlade

Pokojninsko in invalidsko zavarovanje bo imelo primanjkljaj

Vlada je obravnavala in sprejela poročilo o izvajanju zakona o razvoju malega gospodarstva za obdobje 1993-94, sprejela program dela in statut pospeševalnega centra za malo gospodarstvo. Iz poročila o uporabi sredstev, namenjenih za učinkovito pospeševanje razvoja malega gospodarstva, ki ga je pripravilo ministrstvo za gospodarske dejavnosti, je razvidno, da so bila sredstva dobro in učinkovito naložena zlasti v projekte, za katere je obstajal konkreten interes in pri katerih so uporabniki sami sodelovali s svojimi sredstvi. V letu 1993 je bilo realiziranih 106 projektov v skupni vrednosti 402 milijonov tolarjev. Ministrstvo za gospodarske dejavnosti jih je sofinanciralo v vrednosti 128,7 milijona tolarjev. Največ sredstev je bilo vloženo na področju infrastrukture, zaposlovanja, usposabljanja in izobraževanja.

Vlada je sprejela tudi predlog zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju prejšnjih vojaških zavarovancev, ki ureja pogoje in način izplačevanja pokojnin vojaškim osebam in vojaškim uslužbencem, ki so bili v službi JLA. Zakon bo nadomestil sedaj veljavni odlok, po katerem se izplačuje akontacija nekdanjim vojaškim upokojevcem.

Predlog zakona, ki ga je sprejela vlada in ga bo poslala državnemu zboru v prvo obravnavo, sukcesijsko prevzema odločbe, ki so bile upokojevcem JLA izdane še pred 25. junijem 1991, z osnovo od septembra istega leta in nadaljnjim valoriziranjem. Na novo pa določa kriterije in pravice tistim nekdanjim aktivnim vojaškim in drugim osebam, ki so se upokojile ali pridobile delovno dobo v JLA in nimajo veljavnih odločb pred 25. junijem 1991. Do teh državljanih Republike Slovenije in tujcev Slovenija nima nobene sukcesijske obveznosti. Pri tem predlog zakona ne posega bistveno v dosedanje ureditve, ki jo je v praksi uveljavil odlok. Strožji je le pri določitvi pogojev za pridobitev posebnih pravic po 18. juniju in pri maksimiranju najvišje pokojnine v skladu s splošnimi predpisi.

Vlada je sprejela tudi predlog zakona o skladu Republike Slovenije za ljubiteljske kulturne dejavnosti, ki bo poslan v državni zbor v prvo obravnavo. Predlagani zakon opredeljuje naloge kulturne politike, ki jih je treba zagotoviti na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti na državni ravni, na osnovi tega zakona naj bi se ustanovil Sklad Republike Slovenije za ljubiteljske kulturne dejavnosti, na katerega bi prenesli izvajanje kulturne politike na področju ljubiteljske kulture skupaj s pripadajočimi javnimi sredstvi za to dejavnost.

Vlada je sprejela tudi zakon o avtorskih in sorodnih pravicah, ki je pripravljen za drugo obravnavo v državnem zboru, predlog zakona o ureditvi javnega interesa na področju kulture, ki gre v tretjo obravnavo in predlog zakona o šolski inšpekciji, ki bo poslan v državni zbor na drugo obravnavo.

Proračunski memorandum

Na seji vlade so sprejeli tudi proračunski memorandum, na osnovi katerega bodo pripravili naslednji državni proračun. Na tiskovni konferenci je govoril minister Mitja Gaspari, ki je označil kot bistveno za javnofinančno sfero štiri postavke: državni proračun, občinske proračune, pokojninsko in invalidsko zavarovanje in obvezno zdravstveno zavarovanje. V letu 1995 bosta imela zdravstveni in pokojninski sklad izgube, zato jima bodo pomagali s sredstvi iz sedanjih rezerv. Vlada je pripravila dva scenarija; po prvem naj bi bil državni proračun izravnani. Prihodki in odhodki naj bi znašali 503 milijarde tolarjev. Pri drugem pa vlada predvideva 60 milijard primanjkljaja v vsem javnem sektorju. Vlada predvideva, da se bo v prihodnjem letu bruto domači proizvod povečal za 4 do 5 odstotkov, inflacija se bo predvidoma zmanjšala, zaposlenost se bo povečala za en odstotek, brezposelnost pa zmanjšala pod 14 odstotke. Po besedah ministra za ekonomske odnose in razvoj Davorina Kračuna je vlada optimistična pri načrtovanju glavnih ciljev ekonomske politike. Vzrokov, ki povzročajo inflacijo, to je plačilnobilančni in proračunski primanjkljaj, pri nas ni. Vlada bo največ pozornosti posvetila izenačevanju cenjskih nesorazmerij in preprečevanju indeksacije plač.

Vlada bo poslala predlog novega proračuna v parlament do konca decembra, poslanci pa bi o njem razpravljali (in ga sprejeli) februarja.

MARJAN HORVAT

Sanacija gospodarstva

O (bermudskem) trikotniku reševanja podjetja

V spodnji predal ga potiskam, pa vendar vse bolj in močnejše bje na plano. Dvom. Kot črv vrta, da podjetja od zadnjega zakona o sanaciji gospodarstva ali o restrukturiranju in reprogramiranju kratkoročnih obveznosti podjetij v dolgoročne pri bankah ne bodo imela velike koristi. Celo to retorično vprašanje se je porodilo, ali ni bil zakon potreben tudi zato, da so potem lažje speljali dajanje pomoči države velikim mariborskim podjetjem, kot je Tam, Avtomontaža, in še za Brestova podjetja. Zakaj mračne misli in črv dvoma? Zato, ker bo pred tem, ko bo država dala jamstvo za reprogramiranje dolgov, moralo biti zadoščeno neštetim zahtevam in pogojem. Mnogo čejev je okoli tega zakona, ki ga močno odmikajo v daljo ali postavljajo v nebo. Res bi bilo dobro, da bi ga čez čas lahko ocenjevali drugače ter zatrili, da ni bil le pesek v oči, da ni bil potreben le za utrditev oblasti, da je bila zaradi njega vlada hvaljena s strani gospodarstvenikov. Preveč je torej čejev in preveč je akterjev v trikotniku reševanja podjetij, ki bi morali pristati na pogoje ali se dogovarjati. Že zato bo iz te moke malo kruha.

Za trikotnik torej gre ali, kot pravijo, za trojni socialni sporazum, ko naj bi vsak od treh, to pa je država, banka in podjetje, prispevali svoj delež k rešitvi podjetja. Država bo izdala jamstvo banki za zamenjavo kratkoročnega v dolgoročni kredit, višina pa je odvisna pač od bonitetnega razreda podjetja. Komu bo potemtakem država pomagala, ali dobrim podjetjem, za katera jim bo treba razdati manj jamstva, ali utapljajočim, ki spadajo v nižji bonitetni razred? Komu bo pomoč namenjena? Že jo imamo, prvo veliko neznanko.

Banke – prve violine državne sanacije

Bankam država ponuja, da svoje terjatve spremenijo v deleže v podjetju, če pa bi pristale na reprogramiranje dolgov, bi za to dobile v podjetju pravico do udeležbe pri nadzornem svetu podjetja. (Banke so svoje terjatve spremenjale v trajne kapitalne deleže v podjetjih tudi brez zakona in sploh imajo v podjetjih, dolžnikih, velik vpliv pri upravljanju že sedaj.)

Tudi sindikat naj bi bil pri svojih zahtevah za delavce manj dosleden in bi tako prispeval svoj delež k rešitvi podjetja. Podjetje, ki bi dobilo državno jamstvo, tudi ne bi smelo izplačevati dividend ali dobička, tudi plače le po dogovoru med banko upnico in podjetjem. Na vajah pa bi morale biti tudi plače poslovodstva. Spet veliki ČE!

Naslednji če je pogoj, da mora podjetje konsolidirati vse obveznosti do vseh bank. Po vladnem pojasnjevanju poročstva ne bo mogoče dobiti, če se ne bodo vse banke odločile za refinanciranje. Predvidevajo tudi možnost, da bodo zainteresirane banke prevzele terjatve nezainteresiranih bank. To z drugimi besedami pomeni, da se bo moral zavrteti krog trgovine terjatev podjetij med bankami.

O tem, kdo bo pomoč dobil, v zakonu ni govora

Zanimivo je tudi, da vlada v zakonu ni določila podjetij, katera bo ukrep zajel, ampak je najprej odločno povedala, kdo te državne pomoči ne bo deležen. Pomoči ne bodo dobila podjetja, ki so jo v raznih ukrepih (od Sklada za razvoj do sanacije bank in drugih) že dosegali.

Ukrep naj bi bil namenjen za sanacijo posojil iz preteklosti, predvsem zaradi izgub nekdanjih trgov. Je to res jasno razvidno?

Omembe vreden je tudi pogoj, da na pomoč lahko računajo podjetja, ki imajo do konca speljano lastninsko preoblikovanje.

Kup omejitev in čejev čaka podjetje, ki razmišlja o ponujeni roki pomoči. Sploh pa bodo imele glavno besedo pri vsem banke, ki so že jasno povedale, da z zakonom niso preveč zadovoljne.

Letos nerazdeljena državna jamstva

Že bi za vsem zapisanim naredili piko, pa vendar ne gre izpustiti še naslednjega dejstva. Naslednja ovira je vprašanje meril za podeljevanje državnih poroštev, saj jih bo, dosedanja, potrebno spremeniti z zakonom. Že doslej je država lahko izdajala jamstvo, vendar so se merila za pridobitev tako zožila, da je tovrstno jamstvo, po tem ko je bilo vnovčeno jamstvo Optimizma, prejelo le nekaj podjetij. Lani na primer so banke ob državnih jamstvih izdale posojila še 80 podjetjem, letos manj kot desetim.

Pomurska podjetja in državna jamstva

Bodo po vsem zapisanem podjetja res pokazala tako velik interes za ponujeno pomoč, kot ga pričakuje minister Maks Tajnikar? Bo med zainteresirani tudi kaj podjetij z našega konca? Na vprašanje ne moremo odgovoriti, lahko pa se lotimo zadeve tako, da postavljamo domneve, izhajajoč iz gospodarskega utripa naše regije, ali morda tudi nekoliko špekuliramo.

Najprej moramo ugotoviti, da je že začetna možnost pridobiti jamstvo države za naš konec manjša, saj je le peščica podjetij speljala lastninjenje tako daleč, da je dobila tudi drugo soglasje Agencije. Torej prva ovira.

Predvsem osrednja pomurska banka je s spreminjanjem terjatev v trajne deleže podjetij že navzoča v številnih pomurskih podjetjih, zato ji možnost, ki jo daje v zameno za reprogramiranje dolgov zakon, o vplivu v podjetju lahko kaj malo pomeni. Sploh pa so banke, ki jih imamo na našem koncu, kolikor smo poizvedovali pri njih, mogle kaj malo povedati o tem, kako se bodo, če se sploh bodo, odločile za to možnost. Nekateri sogovorniki iz bank so menili, da je sedaj že pre zgodaj o tem karkoli reči, ker podrobnosti pač niso znane. Bančniki, ki jih bremena preteklosti ne težijo toliko, pa so menili, da njihovi komitenti niso tiste vrste iz nižkega bonitetnega razreda. Drugače rečeno, denar so posojali dobrim in uspešnim podjetjem. Potemtakem bodo posojeni denar lahko tudi vrnili brez pomoči države.

Kako pa je sploh z zadolženostjo pomurskega gospodarstva pri bankah? Zbirnega podatka o tem ni, smo vsaj do približnega ali približnega podatka poskušali priti »malo naokrog«.

Po podatkih za lansko leto, ki ga je objavil SDK, je, kar se tiče kratkoročnih obveznosti v poslovanju podjetij skoraj 40 odstotkov toje bila podjetja zelo kratkoročno zadolžena. Toda po nekaterih informacijah se je razmerje med kratkoročnimi in dolgoročnimi posojili vendar spremenilo tudi po letu 1993, kar si moramo ilustrovati nekoliko povečal, kar si mora ilustrovati tudi »tem, da si na lahko razložimo tudi »tem, da si na krajši rok podjetja posojajo denar med seboj. Povprašani smo tudi na vprašanje, koliko so poznali podjetja pri njih zadolžena, denar dobili. Nekoliko zavito, toda ob upoštevanju poslovnih pogojev med posameznimi bankami in po med posameznimi bankami in po djetji, kapitalne moči bank in po nekaterih dobrih podatkih, dompotem prišli do naslednje domneve: pomursko gospodarstvo je bankam dolžno okoli 30 milijard tolarjev. (Gre za dolgoročne in kratkoročne posojila.)

In kako je z zadolženostjo dolga venskega gospodarstva? Služba za vensko konjunkturo in ekonomsko statistiko Gospodarske zbornice Slovenije je v svojem poročilu iz leta 1993, da so se kratkoročna posojila leta 1993 povečala v juniju za 5,4 milijard tolarjev, v juliju za 1,2 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v novembru za 0,8 milijard tolarjev, v decembru za 0,8 milijard tolarjev, v januarju za 0,8 milijard tolarjev, v februarju za 0,8 milijard tolarjev, v marcu za 0,8 milijard tolarjev, v aprilu za 0,8 milijard tolarjev, v maju za 0,8 milijard tolarjev, v juniju za 0,8 milijard tolarjev, v juliju za 0,8 milijard tolarjev, v avgustu za 0,8 milijard tolarjev, v septembru za 0,8 milijard tolarjev, v oktobru za 0,8 milijard tolarjev, v

Upanje za bolnike

Več zahtevnih operacij na Kliničnem centru

Za bolnike, ki čakajo na zahtevno operacijo ali celo presaditev organa, je morda pomembna novica, da bo Klinični center opravil več tvežljivih vrhunskih storitev kot doslej.

V začetku leta se je skupščina Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenija odločila, da presežni denar lanskega leta nameni za zahtevne in vrhunske operacije, ki jih bodo opravili v Kliničnem centru. Gre za 180 milijonov tolarjev, s čimer naj bi skrajšali dolgo čakalno dobo srčnih bolnikov in zmanjšali število dragih operacij na tujem. Po podatkih Kliničnega centra je konec maja na operacijo čakalo 166 bolnikov, pri katerih bi morali opraviti poseg na odprtem srcu in zagotoviti izvenleesni krvni obtok. Klinični center in zdravstvena zavarovalnica sta se tako dogovorila, da bodo na Kliniki opravili 100 operacij v trinajstih mesecih po povprečni ceni milijon in 800 tisoč tolarjev. Za te posege so operativne ekipe tudi trikrat bolj plačane kot druge.

Klinični center pa se je z zdravstveno zavarovalnico tudi sporazumel o opravljanju presaditev ali transplantacij pri njih. Dogovorili so se, tudi o ceni, za 34 transplantacij. Na Kliničnem centru bi tako presadili ledvice dvajsetim bolnikom, kostni mozeg desetim, trem srce in enemu jetra.

K vesti dodajmo le željo, da pogajanje in denar ne bi zaprla vrata bolnikom, ki čakajo in upajo, ker vedo, da bi jim lahko pomagali. Čakanje namreč ubija. MH

Vesela novica za »kmečke« študente

Vse do konca oktobra je bila neznanka, kakšen količnik za preračunavanje bo veljal v primeru tistih prosilcev za republiško štipendijo, ki so izkazali katastrski dohodek. Lani so le-tega pomnožili z 22 in tudi letos je bila to orientacijska številka pri reševanju prošelj ter izračunu višine štipendije.

Najprej je bil govor, da bo ta faktor letos nekoliko višji ali pa bo ostal enak, Ministrstvo Republike Slovenije za delo, družino in socialne zadeve pa ga je konec minulega meseca znižalo na 7,68. To pomeni, da bo precej več »kmečkih« prosilcev upravičenih do republiške štipendije, poleg tega pa se bo zvišal tudi znesek (nekaterim bolj, drugim manj), ki ga bodo prejeli vsak mesec. Strokovne službe Republiškega zavoda za zaposlovanje bodo namreč ta mesec ponovno pregledale in obravnavale vse vloge prosilcev s katastrskim dohodkom in izdale ustrezne odločbe; ob prvem naslednjem izplačilu štipendij pa bodo dodali tudi poračunske razlike.

Nekoliko nižje pa utegnejo biti štipendije upravičencev iz delavskih družin, če so se plače njihovih staršev gibale tako, kot je to značilno za slovensko povprečje. Povečal se je namreč razkorak med zajamčeno in povprečno plačo. J. G.

Zdravniški protest

Klinični center za zdravstvo dr. Božidar Voljč svoje ponedeljkove tiskovne konferenice ni mogel začeti drugače kot z izjavo: »Kot zdravniški razumevanje zahtevam svojih kolegov in sem pripravljen tudi samostojno v prizadevanju za njihovo uresničitev, vendar le v okviru zakonitosti in demokracije.« S tem je povedal, da se ne strinja z napovedanim protestom Fidesa, da zdravniki ne bodo delali odzroma da bodo delali le 48 ur na teden, dokler plača zdravniških specialistov ne bo dosegla trikratnika povprečne plače v zdravstvu. Najmočnejši pritisk prihaja iz mariborske bolnišnice. Novinarjem so na tiskovni konferenci sporočili še podatek, da je povprečna plača specialista v Sloveniji 191 ali neto 103 tisoč. O grožnji zdravnikov so mnogi lahkot deljena, ne morejo pa biti ob zavezanju javnosti z vrha zdravstvenih oblasti, ko govorijo o povprečju. Če bi povedali na primer, da specialist s toliko leti delovne dobe zasluži toliko in toliko, bi govorili resnico, povprečje in potem primerjava s plačami zdravnikov v drugih razvitih državah (kar po tem ugotavljanje, da so zdravniki pri nas dobro plačani) je zelo upravičena. MH

AVTO-R CVEN

NOVI POOBLAŠČENI PRODAJALEC
V POMURJU

KIA MOTORS

CENE OSEBNIH VOZIL – LIMUZINA:

KIA SEPHIA 1,6 SLX 81,2 PS = 19.990 DEM
KIA SEPHIA 1,6 GTX 81,2 PS = 23.450 DEM

CENE TERENSKIH VOZIL:

KIA SPORTAGE MRi 95,2 PS = 34.990 DEM
KIA SPORTAGE MRDi 127,8 PS = 36.990 DEM

Prodaja rabljenih vozil

NOVA IN RABLJENA VOZILA PRODAJAMO
NA POSOJILNO IN LEASING Z UGODNIMI
OBRETNOSTNI MERAMI.

Možna zamenjava STARO ZA NOVO.

Del. čas: od 8.00 do 18.00, v soboto od 8.00 do 13.00
Cven 58a, 69240 Ljutomer, tel. 069/81 988

Še nekoliko podrobnejši pogled na rezultate slovenskih in madžarskih raziskovalcev

Vprašanja, ki terjajo tehten premislek

Kako ocenjujejo (vidijo) medetnične odnose Slovenci in Madžari v Lendavi ter Monoštru (Szentgotthárd)? Gre predvsem za primerjalno analizo elementov narodnostne identitete prebivalstva v obmejnem prostoru Prekmurja in Porabja, o čemer smo na kratko že zapisali nekaj osnovnih ugotovitev, ki so bile izrečene na nedavnem pogovoru slovenskih in madžarskih raziskovalcev v Lendavi s predstavniki tamkajšnje občine in pripadniki madžarske narodnosti. Najbrž je prav, da o tem še nekoliko bolj osvetlimo sliko, ki so si jo ustvarili raziskovalci.

Dvojezična vzgoja in izobraževanje

O dvojezičnosti v vzgojno-izobraževalnem sistemu je možno govoriti samo pri nas, na narodnostno mešanem območju v lendavski in soboški občini, nikakor pa ne v »slovenskem« delu Porabja na Madžarskem. Podatki na to temo se torej nanašajo le na Lendavo. Raziskovalce Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani je posebej zanimalo, kaj mislijo o položaju manjšinskega (madžarskega) jezika v dvojezičnem izobraževanju Slovenci in Madžari. Večina anketirancev (68,2 odstotka) je menila, da je madžarski jezik v šoli »ravno prav« prisoten. 27,7 odstotka Slovencev in 18,7 odstotka pripadnikov drugih narodov pa je menila, da je v šoli preveč možnosti za uporabo madžarskega jezika. S tem mnenjem je soglašalo tudi 2,8 odstotka Madžarov, medtem ko jih je 17,8 odstotka odgovorilo, da je v šoli premalo možnosti za uporabo njihovega maternega jezika.

Več kot polovica anketirancev – tako Slovencev kot Madžarov in pripadnikov drugih narodnosti – pa je bila mnenja, da je potrebno, da se slovenski otroci naučijo v šoli enako dobro madžarsko in slovensko.

Da je to nepotrebno, je odgovorilo 6,1 odstotka Slovencev. Ob neprestanem prisegnanju, da je dvojezična šola tako rekoč edini pravi model, in ob ugotovitvi, da takšna šola daje dovolj znanja za nadaljnje šolanje, pa je bilo čez 20 odstotkov takih (v glavnem med Slovenci

in drugimi), ki so menili, da bi bili kljub vsemu primernejši enojezični oddelki in da je raba dveh jezikov pri pouku moteca.

Narodnost in javna občila

Raziskovalci so ugotovili, da zavzemajo mediji v madžarskem jeziku pomemben del medijskega prostora v Lendavi. To velja še posebej za manjšinske medije (radijski program v madžarskem jeziku, TV-oddaja Hidak-Mostovi in tednik Népujság), ki jih spremlja tudi določena del Slovencev. Pogostost spremljanja medijev iz Madžarske pa je zelo nizka tako pri Slovencih kot Madžarih. Pripadniki vseh etničnih skupin v Lendavi namreč zadovoljujejo svoje potrebe na tem področju pretežno iz slovenskih medijev. Sklepna analiza podatkov pa je pokazala na večkulturnost, dvojezičnost ter na sožitje in toleranco med etničnimi skupnostmi Slovencev in Madžarov v Lendavi. Ti podatki pa so bolj izraziti pri pripadnikih madžarske manjšine.

Stiki Lendavčanov z Madžarsko

Tako Madžari kot Slovenci iz Lendave potujejo na Madžarsko največkrat po nakupih, in to zaradi nižjih cen živil, tekstila in kulturnih dobrin (knjige, revije, vstopnice za razne prireditve). Pogost vzrok za potovanje čez mejo so tudi cenejša storitve v obriti, zdravstvu, turizmu idr. Lendavčani mažarske narodnosti pa poleg nakupovanja obiskujejo tudi

svoje sorodnike, znance in prijatelje. Slednje velja v manjšem obsegu tudi za Slovence. Na porast potovanja vpliva tudi nov mejni prehod Pince-Torniszentmiklós.

Nekaj ugotovitev iz Monoštra

Zbiranje podatkov v tem mestu, ki je gospodarsko središče Porabja (delno tudi upravno in kulturno), je opravilo 25 študentov Visoke učiteljske šole Sombotel. Obiskali so 482 oseb, med njimi 174 takih, za katere so sklepali, da so slovenske narodnosti (po primkih, družinskem poreklu idr.), a jih je 43,1 odstotka med njimi izjavilo, da so Madžari, ne Slovenci. S kasnejšim ugotavljanjem pa je bilo ugotovljeno, da ima večina med njimi vsaj enega od staršev slovenske narodnosti. Kaže omeniti tudi podatek, da se jih je v tej skupini 9,2 odstotka vprašanih opredelilo za »Vende«, 13,8 odstotka pa da so »Madžari-Slovenci«. Medtem ko vsaj nekateri monoštrski Slovenci še ohranjajo domače narečje, pa je med njimi ugotovljen velik primanjkljaj v poznavanju slovenskega knjižnega jezika.

Ob takšnem stanju njihove jezikovne zmožnosti je stik z dogajanjem v domovini matičnega naroda okrnjen tako na simbolni kot čustveni in udeležni ravni. Pravzaprav jih je večina usmerjena predvsem v svet madžarskega jezika in kulture. Pri monoštrskih Madžarih, ki so jih prav tako anketirali, pa so komaj opazili kakšno sled razumevanja slovenskega jezika.

Madžarski raziskovalci vidijo položaj v Lendavi precej drugače

Že zadnjič smo na kratko zapisali, da je po mnenju razisko-

valne skupine Državne knjižnice za tuje jezike v Budimpešti položaj madžarskega jezika v Lendavi zelo omejen, da ni bi celo izumiral. Med negativnimi kazalci je na prvem mestu omenjeni padeč število pripadnikov madžarske narodnosti med popisoma 1981 in 1991 za 10 odstotkov. V času priseljevanja Prekmurja k Jugoslovanci predstavljali Madžari v Lendavi 90 odstotkov prebivalstva, danes pa jih je le 28 odstotkov.

Takšni demografski podatki kažejo torej na precejšnjo demilacijo, ki jo po mnenju madžarskih raziskovalcev povzroča tudi dvojezična šola, češče tudi dvojezični ohranjanje madžarske identitete.

Ustava sicer zagotavlja posebne pravice pripadnikom manjšine v izobraževanju, kulturi, informiranju, zakonodajni dejavnosti in pri povzemanju iz matičnega naroda, vse našteto pa ne zadostuje za ustrezno asimilacijskih procesov. Še posebej kritično stajajo je po mnenju madžarskih raziskovalcev v dvojezičnih otroških vrtcih, kjer naj bi bila madžarska druga razredni jezik. Slovenski jevrstni paradoks naj bi bil vpis v vrtec, ker ne upoštevajo narodnostne pripadnosti, temveč jih zanima le pogovorni jezik.

Po njihovih ugotovitvah madžarski otroci v vrtec mnogo bolj obvladajo slovenski jezik kot svojo materinščino. Kot dokaz za to je naveden tudi konkreten primer, ko je vodja madžarskih raziskovalcev odhajala iz lendavskega vrtca in nagovarjala otroke, so ob ograji iskali izgovorje žogo.

Otroci naj ne bi razumeli vprašanj v madžarskem jeziku, kaj iščejo in ali potrebujejo moč pri iskanju. Nihče ni otrok namreč ni znal povedati v madžarskem jeziku, da iščejo žogo, ki se je odkotalila z rišča na cesto.

Prav gotovo se velja ob upoštevanju madžarskih raziskovalcev posebej zamisliti, ali dvojezična šola res povzroča asimilacijo? Ali je madžarska v vrtcih drugorazredni jezik? Ali madžarske v Lendavi v romo na dvojezičnem območju zares bije zadnja ura?

JOŽE GRAJ

Dodatno pokojninsko zavarovanje

Zavarovanje za starost mladih

Reforma pokojninskega sistema ni preprosta stvar, toliko bolj, če je potrebno opustiti določeno rdečo nit sistema ali vodilno politiko, ta pa je bila pri nas medgeneracijsko ohranjanje in vzdrževanje pravic. Le šestdeset odstotkov tega, kar so vplačali sedaj zaposleni, naj bi dobili povrnjeno v obliki pokojnine, če se sistem seveda ne bo spremenil. In tu je potem prostor za razmišljanja o dodatnem varčevanju za starost pa tudi zaradi razporeditve državne politike, da bo v prihodnje na podlagi obveznega zavarovanja upokojencem zagotovljena le pokojnina za preživetje. Kajti le tako, da bo pokojninski sistem šel v to smer, je mogoče razmišljati o razbremenitvi gospodarstva in zmanjšanju prispevne stopnje za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Naš zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju določa, da pokojninski zavod pripravi vse potrebno za uvedbo dodatnega pokojninskega zavarovanja, ne glede na izkušnje v nekaterih zahodnih državah, kjer so podobni sistem že imeli ter ga opustili. Sicer pa ustanavljanje skladov za večjo socialno varnost in varčevanje za starost ni nova stvar, saj so to poznala razna stanovska združenja pred leti tudi pri nas, ter o podobnem ali ustanavljanju stanovskih pokojninskih skladov spet razmišljajo. Tu pa so se zavarovalnice s svojimi ponudbami zavarovanja. Torej bo možnosti, kako varčevati za starost, kar nekaj in dodatno zavarovanje, ki ga pripravlja pokojninski zavod, je ena od teh. Tisti, ki se bodo odločili za varčevanje za starost, bodo torej lahko izbirali med več možnostmi ter se najverjetneje od-

ločali za najugodnejšo, s katero si bodo »popravljal« socialno varnost na stara leta ali pokojnino.

Čeprav dodatno pokojninsko zavarovanje mora upajati tudi Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki je tudi ustanovitelj sklada prostovoljnega zavarovanja, pa bo slednji povsem ločen in ne bo moglo priti do prelivanja sredstev, pravijo odgovorni. Sklad naj bi pokojninskemu zavodu postopoma vrnil denar, ki ga daje kot ustanovni kapital, kar naj bi bila velika prednost tega sklada pred drugimi, ki bodo prav tako ponudili dodatno zavarovanje za starost. Druga razpoznavna in pomembna razlika bo tudi, ker bo to prostovoljno zavarovanje vezano na obvezno pokojninsko zavarovanje.

Po izjavah pripraviljalcev dodatnega zavarovanja naj bi sklad dodatnega zavarovanja postal »zrel«

že po sedemnajstih letih, to pa je že tako obdobje, o katerem bi tudi jasnovodci težko karkoli rekli. Rentabilen bo, če se bo dodatno zavarovalo najmanj 30 tisoč ljudi, so izračunali. To pa je že velika neznanica, tako kot je velika neznanica pričakovana življenjska doba in kapitalizacija ali oplajevanje vplačanih premij sklada, na katerih pač ves sistem tudi temelji. Premije za dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanja bodo začeli vpisovati marca. Nekateri izračuni so že pričrtili v javnost. Kaj bi za nekoga pomenilo, če bi na primer vplačeval 35 let premijo po sto mark. Za to bi dobil 1100 mark dodatne pokojnine na mesec. Vendar so vsi ti izračuni sedaj še zelo prezgodnji in se nanje ni mogoče zanesti.

Znano pa je že to – ker je pravilnik o prostovoljni vključitvi za dodatno zavarovanje že pripravljen in ga bo upravni odbor Zavoda kmalu tudi obravnaval –, da nameravajo uvesti tri vrste prostovoljnega pokojninskega zavarovanja, in sicer dodatno starostno pokojnino, dodatno družinsko, dodatno invalidsko pokojnino ter dodatno invalidnino. Pri dodatni starostni pokojnini bosta dve možnosti, prva je ta, da jo bodo po smrti vračali naslednikom, in druga, da ostane skladu. V slednjem primeru bo premija nižja za okoli 20 odstotkov. Do-

datno pokojnino bo prejemal do smrti, kar je tudi pomembna razlika od rentne pokojninskega zavarovanja, ki je poznata načela solidarnosti, delno veljalo tudi za dodatno prostovoljno zavarovanje, kot ga pripravlja Zavod. Najbolj nagovarjala mesečna premija na 35 let 35 odstotkov naplate pokojninske osnove.

Po osnutku pravilnika bi se dodatno starostno pokojnino lahko zavaroval zavarovalec po 5 let pred izpolnitvijo pokojninskega starostnega pokojnino po najkasneje pa pri starosti 60 let, najkasneje pa pri starosti 55 let za ženske.

Za dodatno invalidsko pokojnino ali dodatno invalidnino se bo lahko zavaroval zavarovalec po 5 let pred izpolnitvijo pokojninskega starostnega pokojnino po najkasneje pa pri starosti 60 let, najkasneje pa pri starosti 55 let za ženske. Sklad bo lahko odločil, ali dodatno invalidnino po 5 let pred izpolnitvijo pokojninskega starostnega pokojnino po najkasneje pa pri starosti 60 let, najkasneje pa pri starosti 55 let za ženske.

Za dodatno družinsko pokojnino se morajo zavarovalci plačati najkasneje do starosti 60 let, najkasneje pa pri starosti 55 let za ženske. Sklad bo lahko odločil, ali dodatno družinsko pokojnino po 5 let pred izpolnitvijo pokojninskega starostnega pokojnino po najkasneje pa pri starosti 60 let, najkasneje pa pri starosti 55 let za ženske. MAJDA HORVAT

1. novembra spremenjen pravilnik o določanju odkupne cene kravjega mleka

Cena še bolj odvisna od kakovosti

Nova odkupna cena mleka s 3,6 odstotka maščobe je od 1. novembra 34,45 tolarja. Takšno odredbo je pred koncem prejšnjega meseca sprejela vlada, ki je hkrati spremenila tudi pravilnik o določanju odkupne cene kravjega mleka. Kot je znano, se je naj kot poldrugem letu ta pravilnik spremenil že trikrat, da so rejci, ki so oddajali kakovostno mleko z manj mikroorganizmov, za to bili ustrezno nagrajevani, za manj kakovostno mleko pa tudi kaznovani. Bakteriološko neoporečnost mleka, v Pomurskih mlekarinah pa so se ustrezno opredelili in zdaj kakovost ugotavljajo za vse rejce.

odstotkov vsega mleka (v Sloveniji je takšnega mleka 36 odstotkov), v najvišjem razredu

pa je 42 odstotkov vsega prevzetega mleka (v Sloveniji le 27,7 odstotka). Po podatkih za september so kmetje iz soboške in lendavske občine v tem mesecu oddali nekaj manj kot 2 milijona 700 tisoč litrov mleka, v ekstra kakovostni razred se je uvrstilo 29 odstotkov vsega oddanega mleka (v Sloveniji 25 odstotkov), v prvi razred 33 odstotkov, v drugega 17 odstotkov, v tretjega 15 odstotkov in v četrti razred 6 odstotkov oddanega mleka (v Sloveniji je bilo kar 10 odstot-

Pomurskim kmetom daje mleko reden mesečni vir dohodka, zato tudi ne preseneča, da se odkup le-tega iz leta v leto povečuje. Takšno naraščanje je v zadnjih dveh letih sicer prekinila suša, vendar letos odkup mleka ponovno narašča. V prvih devetih mesecih so ga v Pomurskih mlekarinah odkupili za 7 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju, zdaj pa spet beležijo padec. Paše je konec in tudi to je vzrok, da so se količine mleka nekoliko zmanjšale, bodo pa navkljub vsemu letos odkupili več mleka kot lani. Foto: N. JUHOV

Nenavadne živali pri Pušenjakovih v Veržju ali

Služba na manjši kmetiji

Če bi vas kdo vprašal, kakšna žival je to, ki je podobna veliki miši ali manjši veverici, najbrž ne bi vedeli odgovoriti. To pa seveda ne velja za 23-letno gospodično MARJETO PUŠENJAK iz Veržja, ki si s takšnimi živalmi služi kruh.

Gre za činčile, ki izvirajo iz Južne Amerike. Zelo iskani so njihovi kožuščki, dokaj dobro pa je tudi meso. Marjeta je nameravala biti veterinarica, a je prišlo drugače; in ker službe, ki bi jo veselila, ni mogla dobiti, se je odločila, da se bo zaposlila kar na domači kmetiji. Ker pa imajo zemlje premalo, da bi lahko računala na primeren zaslužek, se je odločila za rejo činčil. Trenutno jih ima

Čeprav je Marjeta skoraj polovico manj (po višini in teži) od novej, so si postali prijatelji. Tudi oče Mirko gre lahko blizu k njima, do mame Jelke pa sta zaenkrat še nezaupljiva.

86, poslovno pa sodeluje s firmo C. I., ki ima predstavništvo v Miklavžu pri Mar-

Činčile so ljubke živali in z njihovo rejo se da dobro zaslužiti.

boru. Tam jim dajejo strokovne nasvete, opremo, matična gnezda za rejo in poskrbljeno je tudi za odkup.

Kot nam je še povedala Marjeta, je po slabih dveh letih dokaj navdušena nad rejo činčil. Podnevi v glavnem spijo, tako da tedaj ni z njimi nobenega dela. Le pogledat gre nekajkrat, če je vse v redu. Zvečer pa jim natrosi stisnjeno krmno mešanico (brikete) in ponudi še pest sena. To je torej njihova stalna hrana. Včasih pa jim ponudi za približek tudi rezino jabolka. Po Marjetinem mnenju bi se lahko s to dejavnostjo ukvarjalo še več manjših kmetovalcev v Pomurju. V ta namen bodo pripravili 19. tega meseca v Rakičanu (gostilna

Čačinovič) tudi strokovni seminar.

Pri Pušenjakovih pa imajo tudi dva noja. Pripeljali so ju

pred dobrim letom iz Radovljice, kjer deluje zasebna zadruška, ki se ukvarja s to dejavnostjo. Nameravali so imeti par, da bi samica nesla jajca, ki imajo zelo visoko ceno. Seveda je tudi nojevo meso nekaj posebnega in dragocenega. Ker so medtem ugotovili, da sta oba noja samca, bodo enega poskušali s kom zamenjati za samico ali pa to urediti kako drugače. Noja pa sta sicer dokaj živahna in lepo rasteta. Tehtata že približno 70 do 80 kilogramov. Tudi njima dajejo posebno stisnjeno krmno mešanico, »dišijo« pa jima tudi mleto zrnje za svinje, zelenjava in trava.

Besedilo in fotografiji: JOŽE GRAJ

Prehrana kuncev

Domači kunec je potomec divjega kunca, ki živi v sredozemskih deželah. Grškolatinsko se mu reče *Oryctolagus cuniculus*, kar v prevodu pomeni: zajec, ki koplje rove pod zemljo. Kunec resnično spada v isti rod kot poljski in planinski zajec, vendar se od njiju loči po številu kromosomov, po času brejosti, ki pri kunčji samici traja 28-32 dni, pri zajčji pa 40-42 dni, poleg tega pa se kunčji mladiči skotijo goli in slepi, mladiči zajkije pa že ob rojstvu spregledajo in imajo že tudi dlako.

V dobrih rejskih razmerah lahko kuncu priraščajo 35-45g/dan in dosežejo prodajno težo v 8 do 10 tednih. Kuncu imajo dober izkoristek krme in velik razmnoževalni potencial. Meso kuncev je zelo kakovostno ter primerno za prehrano bolnikov in rekonvalescentov ter za prehrano ostarelih ljudi. Tudi velikost živali pozitivno vpliva na rejo, saj ena žival predstavlja družinski obrok.

Kunci imajo nekatere posebnosti, ki vplivajo na prehranjevanje. Zobje sekalci stalno rastejo; če se ne obrabijo dovolj, jih ščipljemo s kleščami. Večino svojega obroka pojedjo v mirovanju in v nočnem času. Glavni del prebave pri kuncih poteka v debelem črevesu, oblikujejo pa dve vrsti iztrebkov; bobki so trdi iztrebki v pravem pomenu besede, mehke iztrebke ali cekotrofo pa žival zaužije takoj po iztrebljanju. Cekotrofa predstavlja za kunce vir beljakovin ter vitaminov (predvsem skupine B).

V obroku kuncev naj bo okoli 10% surove vlaknine. Prevelika količina surove vlaknine pospeši peristaltiko (gibanje črevesja) in s tem zmanjša prebavljivost obroka. Beljakovine kuncu dobro izkoriščajo, izkoristek pa zmanjša večja količina maščob v obroku. Dnevna potreba po vodi je 90% vode/kg teže živali, vendar breje, predvsem pa samice v času dojenja potrebujejo do 3-krat več vode. Vsako zmanjšanje količine vode zmanjša tudi količino zaužite krme. Tudi v primeru, ko je obrok sestavljen iz zelene krme, je potrebno dodajati vodo.

Najprimernejše žito za kunce je oves, ki ga živali rade jedo, pospešuje pa rast in razvoj organizma in daje dlaki lep sijaj. Ječmen dajemo predvsem doječim samicam, saj povečuje nastajanje mleka. Oves in ječmen lahko dajemo šele 6 tednov po žetvi. Dobro posušeni koruza in pšenica vsebuje veliko ogljikovih hidratov in sta namenjeni predvsem za pitanje za zakol. Rž lahko uprabljamo le v manjših količinah zaradi fitina, ki zmanjšuje količino kalcija in fosforja v organizmu.

Sojo, ki je sicer dobro beljakovinsko krmilo, kuncu zavražajo, zato jo mešamo med druga krmila. Fižol je uporaben kot staro in zmleto zrnje.

Zaradi velike vsebnosti vitaminov in mineralov je korenje za kunce zelo zdrava hrana. Veliko vitamina A vsebujejo tudi koleraba, blitva in pesa, s katerimi pozimi nadomeščamo zeleno krmno. Krmimo lahko kuhan in zmečkan krompir, ki ga pomešamo z otrobi.

Posebno kakovostna krma so suhe in sesekljane koprive, ki jih poparimo, odcedimo in primešamo drugi mehki krmi. V manjših količinah lahko dajemo povrtine, ki pred tem niso bile gnojene z umetnimi gnojili ali škropljene s herbicidi. Uporabljamo predvsem liste ohrovtja, zelja, cvetače, kolerabe, radiča, fižola in graha.

Kunci radi jedo pesne rezance, ki imajo prijetno aromo. Z njimi nadomeščamo koruzo in druga žita. Otrobe kuncem polagamo kot dopolnilo. Suhi kruh ima enako hranilno vrednost kot žita v zrnju.

V ekstenzivni reji je trava poglavito krmilo za kunce. Zeleno travo kosimo zvečer, preden pade rosa, in jo krmimo vedno sveže košeno. Kuncu imajo radi seno, zlasti, če je sestavljeno iz različnih trav. Deteljo dajemo kuncem v manjših količinah.

DEJAN ŽIDAN, dr. vet. med.

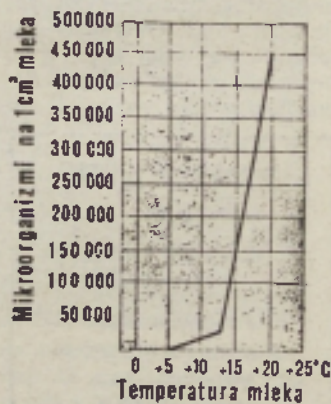
Mikroorganizmi v mleku

Kljub najsodobnejši tehnologiji v mlekarinah ne morejo izboljšati slabe surovine, ki ima zaradi delovanja mikroorganizmov poškodovane ali spremenjene sestavine. Mikroorganizmi npr. pretvarjajo mlečni sladkor v mlečno kislino. Če manjša količina mlečne kisline poškoduje beljakovine, ki se zato spontano ali ob toplotni obdelavi mleka izkosmičijo. Večja količina mlečne kisline povzroči skisavanje mleka. To pa ni edina napaka, saj različne vrste mikroorganizmov povzročajo različne spremembe na različnih sestavinah mleka. Čim manj mikroorganizmov je v mleku in čim slabše možnosti imajo za svoje delovanje, tem boljše bo mleko.

Ob nehijski proizvodnji naraste število mikroorganizmov v enem mililitru mleka do več deset ali celo več sto milijonov. Tako mleko je v vsakem primeru neakostno. Mikroorganizmi pridejo v mleko z mehansko nesnago (dlaka, strelja, iztrebki) in s slabo očiščene in nerazkužene posode ter opreme za molžo. Zato moramo skrbeti za higieno živali in okolja. Mleko zdrave živali naj ne bo onesnaženo ob molži in po njej. Do 100.000 mikroorganizmov v enem mililitru pomeni primerno higieno kakovost.

Mleko takoj po molži ohladimo. Števila mikroorganizmov s tem postopkom ne zmanjšamo, zavremo pa delovanje tistih vrst, ki se pri višjih temperaturah hitro razmnožujejo. Čim višja je temperatura mleka, tem hitreje se ti mikroorganizmi razmnožujejo, tem bolj so aktivni in prej pokvarijo mleko.

Mikroorganizmom, ki dobro uspevajo pri nizkih temperatu-

Vpliv temperature na razmnoževanje mikroorganizmov.

rah, s hlajenjem omogočimo ugodne razmere za škodljivo delovanje, zato moramo poskrbeti, da ne pridejo v mleko. Priporočamo čim hitrejšo hlajenje mleka na temperaturo pod 10° Celzija in skladiščenje pri temperaturah od 4 do 6° Celzija. Skrb za higieno mleka mora biti v interesu vseh rejcev, saj je od tega zelo odvisna tudi odkupna cena mleka.

ODLOČIL SEM SE, DA KANDIDIRAM ZA ŽUPANA NAŠE OBČINE.

KOT BODOČI ŽUPAN OBLJUBLJAM: GASILEM IN PEVCEM NOVE UNIFORME, LOVCEM NOVE PUŠKE, RIBIČEM NOVE

PALICE, NINGRADNIKOH ENO ŠKROPLJENJE ZASTONJ, KMETOM MOBILTEL V VSAKO ŠTALO...

Pet novih vrhunskih romanov

Naslednje leto bo Cankarjeva založba, po številu izdaj prvoizdane slovenske založbe, praznovala svojo stoletnico. Založba je že začela opozarjati na ta svoj jubilej, najbolj primeren način za opozarjanje nanj in za njegovo zaznavo pa je seveda izdajanje novih kakovostnih knjig, kar je s svojimi zbirkami Sto romanov, Nobelovci, Bela krizanec in drugi počne že ves čas svojega obstoja. V pričakovanju petdesetletja z Abrahamom so Cankarjevci pred kratkim predstavili pet naslovov iz elitne zbirke prevedenih romanov XX. Rdeča nit večine romanov iz četrtega paketa zbirke je kot usoda, sicer pa si jih oglejmo po vrsti.

Angleško pišeči avtor poljskega rodu **Joseph Conrad** (1859-1924), človek z zelo razgledanim življenjem, nam je predstavljen z romanom *Za zlati oči* (1911), katerega vsebina vprašanja so izdajanje v dilema, kako se človek, ki ni revolucije, obnaša v revolucionarnih okoliščinah, da bo ohranil moralno držo. Gre za zelo berljiv in zanimiv tudi po psihološki strani, v zgodbi katerega junak izda svojega uničevalnega kolega, za kar pa na koncu plačati »kazen«. To jezikovno delo nam med drugim tudi, da človekovega notranjega sveta ne opredeljuje zgolj razum, pač pa prav tako njegova čustva in instinkti.

Frank White (1912-1990), avtor romana *Voss* (1975), večinoma najbolj značilnega in kakovostnega avstralskega pisarja 20. stoletja. Zgodba njegovega romana je zasnovana na znanem zgodovinskem dogodku, na potovanju ekspedicijskega raziskovalca prek najmlajše celine. Napiše, da bo »osvojil« celino, da bo »na koncu spoznal, da je na koncu skupaj s prvotnimi prebivalci, močnejša od njega. Iz tega pride junak do svoje majhnosti, na pa je ta, po psihološki in potencialni plati bogat rojstni kraj, po Avstraliji pa se spopada s svojo identiteto. Vprašanje, ki ga za-

stavlja opus poljskega pisatelja in vsestranskega umetnika **Stanislawa Ignacya Witkiewicza** (1885-1939), je, kako se izogniti nepotešenosti vsakdana. O tem je vse svoje življenje razmišljal filozofsko in na razne umetniške načine, a v boju zoper totalno področje posameznika je lahko beležil le vedno nove poraze in neizpolnjenost doseganja idealov. Junaki tega človeka legende, ki je svoja dela naslavljal predvsem na prihodnost in katerega življenje je bilo polno škandalov, se iz svojega položaja poskušajo rešiti predvsem s iskanjem metafizičnih razsežnosti svojega bivanja. Roman *Slovo* od jeseni (1927) je avtorjev drugi roman in tako kot vsa njegova dela ga zaznamujejo predvsem omejene teme. Junaki se, pred ozadjem družbe, v kateri se dogajata tehnična in politična revolucija, ki družbo posameznikov spreminjata v uniformno družbo, poskušajo potopiti v erotiko, droge in potovanja, a na koncu jih čaka neizogiben poraz.

Sikhoovski pisatelj **Khushwant Singh** (1915), avtor romana *Vlak v Pakistan* (1956), je predstavnik indijske klasične književnosti. Zgodba njegovega romana je zgodba sikhovsko-muslimanske vasi, v kateri poteka idilično življenje, vse dokler ob velikih zgodovinskih dogodkih v zunanjem svetu sožitje ni skaljeno. Po zlomu angleške kolonialne oblasti je v nekdanji koloniji Indiji prišlo

do velikih medverskih in medetničnih nestrpnosti, ki so pripeljale do množice masakrov, do preselitve milijonov ljudi in, na koncu, do ustanovitve dveh sovražnih držav – hindujsko-sikhovske Indije in muslimanskega Pakistana, in to dogajanje je zgodovinski okvir Singhovega romana. Poleg zgroženosti nad močjo sovraštva in razočaranja nad novopridobljeno »svobodo«, ki je še slabša od prejšnje kolonialne oblasti, preveča delo avtorjeva zaskrbljenost nad njegovo domovino (ki se je ob dolgoletnih krvavih sporih med Sikhi in Hindujci izkazala za upravičeno), zgodbi romana pa žal dodajajo nove razsežnosti tudi dogodki ob razpadu in po njem neke druge, nam mnogo bližje države, ki žal opozarjajo, da so vprašanja, obravnavana v pričujoči knjigi, univerzalna.

Zgodba romana *Poljub ženske pajke* (1976), argentinskega pisatelja **Manuela Puiga**

(1932-90), je našemu občinstvu od vseh tukaj prestavljenih verjetno še najbolj znana. Saj so po tem romanu pred leti posneli zelo dober film, ki so ga z uspehom prikazovali tudi pri nas. V romanu pisatelja, ki se je povsem oddaljil od klasične južnoameriške literarne formule magičnega realizma, je v ospredju odnos dveh skupaj zaprtih prestopnikov, političnega in spolnega (homoseksualca). Spolni »prestopnik« jima lajša skupno jetništvo s pripovedovanjem zgodb iz deloma resničnih, deloma izmišljenih filmov in postopoma se prej povsem odkujena zapornika zblížata. V delih **Manuela Puiga** se prepletajo elementi trivialne množične kulture in »visoke« književnosti in zaradi tega ter zaradi njihove oblikovne strukture jih teoretično uvrščajo v predalček postmoderne literature.

D. Štefanec

Milan Vincetič

Trije nageljni

Dan se je vseeno zlizal: oblaki so se sicer šopirili, pa vendar ni padla niti kapljica dežja. Le sopara je dušila.

Vaški cerkveni zborček je že odpel žalostinko, krsta je sredi cvetja molela kot odrinjeni čoln, niti zastava se ni zganila, duhovnik pa je že začel o končnosti tuzemskega življenja, o modrih psalmistih in vzvišenostih, ki da nas čakajo v nebeškem kraljestvu...

Deček s svetlo lasmi kodrčki pa se je na smrt dolgočasil: stal je tik ob krsti, v ročice so mu potisnili troje nageljkov na predolgih pecljih, opletal je z njimi, jih predeval in ovohaval, medtem ko mu je njegova mama, ki je stala z žalujočimi, kdajpakdaj, zavrtela glavo in mu dala s prstom vedeti, naj le poslušata besede prevzvišenega.

Deček pa ni: ne da ni spustil niti solzice, kaj šele pokazal kanček žalosti, z nageljki je začel drezati po krilu postarane debeluške, ki bi ga najraje klonila, a se ni upala obrniti; dečku pa se je od zadovoljstva narisal nasmešek, začel se je skrivaj zabavati, ščegetati z rožami in drezati v žalujče, a ko ga je kateri le ošvrknil s pogledom, se je napravil pravo ovčico.

Verjetno še ni videl pravega mrliča, pa tudi tega v krsti ni, nevedno se je oziral naokoli in preganjal misli, ni mu šlo v glavo, da je vse tako slovesno tiho, da diši po svečini, da so se razbežali celo vrabci, najraje, to se mu je bralo v očeh, bi jo kar pobrisal, a kaj naj vendar stori s temi nageljni, ki jih mora držati, da ga že bolijo zapetjaja. Celo rok ne sme imeti v žepih, držati se mora kot cenček, oni tam pa vlačijo kurja čreva, gledajo v tla in momljajo z ustnicami neke molitve, ki jih še ni nikoli slišal.

Že se je začel prestopati, ko so se pogrebeli – na njegovo veliko olajšanje – zganili. Napotili so se proti izkopanemu grobu, stopical je za njimi, najraje bi jih kar pretekel, pa ga je zadržala mamina roka. In ko ga je umirila, je že stal na izkopani zemlji, spet opletal z nageljni, zdelo se mu je, da ga kar tiščijo k tlom, pasel je oči po bližnjih gricah, se zapičil v duhovna, ki je pravkar blagoslovil zadnje ležišče, in ko ga je nenadoma neznana roka dvignila na kupček izkopane zemlje, ki je požrla krsto, ga je izza hrbta šepetaje primoral moški glas:

– Zdaj, vrzi!

Troje nageljinov, ki so mu bili ves čas v strašno napoto, je izginilo v peklenem trebuhu zemlje. Ni se upal skloniti, da bi videl, kam so padli, le bruhnil je v silovit jok.

– A ti je tako žal strička, da joksaj za njim? ga je skušala potolažiti mama. – Moji nageljki, moje rože, zakopali jih bodo, je ječljaje hlipal in kazal na pogrebne, ki se niso zmenili zanj, žalujoči pa so ga le zaskrbjeno obstopili in mu začeli na ves glas dopovedovati, da bo iz teh treh njegovih nageljkov že naslednje leto poglajala kar cela dišeča rdeča greda.

kulturni koledar

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA: V prostorih Pokrajinskega muzeja si lahko ogledate razstavo *Kelti na Celjskem*. Ki jo posoja Pokrajinski muzej iz Celja.

MURSKA SOBOTA: V Galeriji je razstava *Vertikal Diagonal Horizontal Energie*.

MURSKA SOBOTA: V grajski galeriji razstavlja svoja likovna dela Vilko Gerlec.

MURSKA SOBOTA: V razstavnem salonu Zavarovalnice Triglav razstavlja Goran Horvat.

MURSKA SOBOTA: V likovnem razstavišču Pomurske banke si lahko ogledate izbor iz Zbirke sodobne likovne umetnosti Galerije Murska Sobota.

RADENCI: V galeriji Muzeja Radenske je na ogled razstava *poznoro-mantičnega slikarja Alojza Eberla (1822-1887)*. Razstava bo na ogled do 30. novembra.

LENDAVA: V galeriji lendavskega gradu je razstava mednarodne likovne kolonije: Suzanne Kiraly-Moss, Helmut Kortan, Susanne Kortan Gimbel, Albert Kresz, Laszlo Nemes, Ildiko Simsay in Geza Szily.

MORAVSKE TOPICE: V razstavnih prostorih hotela Ajda si lahko ogledate razstavo oblikovalke-slikarke Bernarde Hren-Zajec.

LJUTOMER: V galeriji Antea Trstenjaka si lahko ogledate VI. slikarski ex-temore Ljutomer '94. Razstava bo odprta do 12. novembra. Nagradenci po vrstnem redu so: Jože Šubic, Mitja Stanek, Dušan Lipovec, Dušan Fišer, Sandi Červak, Vlado Potočnik, Mirko Rajnar, Zlatko Gnezda in Sara Plotajs.

MARIBOR: V mariborskem rotovžu razstavlja slike-risbe Zlatko Gnezda.

PIREREDITVE

PIRAN: Pod visokim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Milana Kučana in v organizaciji Obalne galerije Piran bodo od petka, 11. nov., do nedelje, 13. nov., v hotelu Bernardin pri Piranu piranski dnevi arhitekture z letošnjim naslovom *Arhitektura v zrcalu*.

KINO

MURSKA SOBOTA: V četrtek, 10. nov., ob 19. uri Urga; v sredo, 16. novembra, ob 19.00 Zbogom moja konkubina.

Za zeleni jezik (72)

Aktualni kulturni dogodki so v minulih tednih tako zaposlili in vznemirili kroniste Kulturnih obzorij, da se z našim zadnjim zapisom o poteku letošnjega slavističnega zborovanja v Krškem dlje časa nismo mogli uvrstiti na »lestvico popularnosti«. Zato bo prav, da bralce spomnimo, o čem je tekla beseda pred tistim, 71. zapisom. Takrat smo objavili rezultate natečaja za domačo ustrezno prevzeti besedi body in razglasili nagrajence. Takrat smo tudi priznali, da predlogi niso preveč navdušili jezikovne komisije pri Slavističnem društvu Pomurja, in hkrati napovedali, da bomo k sodelovanju povabili srednješolce z levega in desnega brega Mure. Kolegom slavistom, njihovim predavateljem, ki so se prijazno odzvali na naše povabilo, gre zasluga (in zahvala), da lahko tokrat objavimo predloge obmurskih srednješolcev.

Na *Srednji ekonomski, trgovski, upravni in administrativni šoli v Murski Soboti* je prof. Boža Ivanuša-Trajbarič »angažirala« 3. a. Dijaki so pri tvorbi domače besede upoštevali na eni strani lastnost predmeta in tako predlagali izraze *oprijeta majčka, oprijetnik in oprijetnica*, na drugi strani so se naslonili na že znane izraze in besedi dres dodali prilastek, tako da je nastal *spodnji dres*. Pridružili so še besedi *oblinar in životek*, obe pa začinili s šaljivim poimenovanjem *popopkuslačnik*. Mimogrede: beseda *životek* in njena spomenka *životnik* sta že zasedli svojo sobo v poimenovalni zgradbi slovenskega besedišča, saj ju Slovar slovenskega knjižnega jezika pod pomenom št. 2 opredeljuje kot »del ženskega oblačila brez rokavov, ki pokriva zgornji del telesa«, npr. krilo z životnikom, ki pa v zastareli rabi pomeni tudi telovnik (SSKJ V/T-Ž, str. 1009).

Prof. Matija Žižek, ki je pred kratkim prevzel 4. b na *Gimnaziji Murska Sobota*, je »uporne« dijake že motiviral do te mere, da so se odzvali na pobudo in odgovorili, da jih prevzeti body ne moti preveč, da pa jim je všeč tudi že predlagani telesnik.

Najbolj besedotvorno iznajditeljski so bili dijaki 3. b *Gimnazije Franca Miklošiča* iz Ljutomera pod vodstvom prof. Cilke Jakelj. Očitno duh utemeljitelja primerjalnega slovanskega jezikoslovja, katerega ime gimnazija nosi, še navdihuje. Izhajajoč iz lastnosti poimenovanega predmeta so ljutomerski dijaki predlagali izraze *oprijemnik, oprimnik in oprijetnik*, upoštevajoč uporabnika izdelka pa *telesnik, stasnik, spodnjik, trupnik, postavnik*. Dodali so še izraze *prikupnik, zapeljavalnik in varovalnik*, pač v misli na morebitno posebno učinkovanje izdelka. Zelo različna poimenovalna izhodišča pa so dala izraze kot *obleček* (verjetno iz glag. obleči-ležem), *vitalec-ka, venera, perfekta in žekote*.

Dijaki(nje) razredov 4T1 in 4T2 s *Srednje strojne in tekstilne šole v Murski Soboti*, ki jih na zaključni izpit pripravlja prof. Danica Muhič, so se omejili(e) na lastnost oblačila in predlagali(e) *(telesni) oprijemnik in oprijetnik*.

Morda se komu zdijo predlogi srednješolcev količinsko skromni, vendar moramo priznati, da so poimenovalno raznoliki in tudi s stališča besedoslovne teorije zanimivi. Teoretični model nastajanja novih besed namreč dopušča možnost, 1. da se tvori povsem nova beseda, 2. da se besedna družina za dani pojmovni krog poveča za novega člana, 3. da se že obstoječi besedi doda nov, največkrat prenesen, metaforični pomen, 4. da se v slovenščino prevzame tuja beseda iz jezika, kjer je poimenovanje nastalo. Razen četrte možnosti, ki se ji ravno želimo izogniti, so srednješolci izkoristili vse preostale.

Žal nimamo na voljo dovolj prostora, da bi predloge razčlenili tudi besedotvorno, zato se omejujemo na splošnejšo ugotovitev, da so izrazi, nastali s preimenovanjem že znanih besed, nekoliko premalo domišljeni in so prej rezultat trenutne dijaške domiselnosti kakor daljšega tehtanja in preverjanja.

FRANCI JUST

Romi ali Cigani

Davno je znano, da ime Cigan ali Cigani ni najbolj priljubljeno, pa je tudi vedeti, da to poimenovanje ob svojem nastanku in razvoju ni bilo po tistem ni bilo enotno in s strani Ciganov ne sprejeto, pa tudi že kljub negativnim izjavam v srednjem veku in sedanjem, štiridesetih letih, v času partijskih socializacijskih eksperimentov s Cigani, je ideološko postalo po-

V skladu z zahtevo modnega časa, da so spremembe zaželeni in potrebne, se zromantizirano ciganstvo prilaga v kontekst slovenskega svetovljanskega občutka. Cepi se na slovensko željo, da bi v sebi odkrili in gojili nomadskega duha ali pa da bi se z njim ponašali; letga pa si od Romov kot posebne lastne variante, saj so jih naredili za hominide, za zvrst sebi enakih ljudi, izposojajo. To pa je falsifikacija in uzurpacija.

Področje, ki se nanaša na literaturo o Ciganih, je relativno neraziskano in mistificirano. Za kar pa se je na eni strani zahvaliti iz stereotipov izhajajočemu morbidnemu romantiziranju, po drugi strani pa je temu razlog s predsodki otežen odnos do Ciganov.

Pri politiki reševanja ciganskega vprašanja pa zabredemo v mračne cone, ki so bile vedno tabuizirane in se jih redkokdaj loti. Kvečjemu nasprotno: piše se o »visoki, bleščeči« kulturi prekmurskih Romov, katerim so kot antipod za primerjavo vedno postavljeni »nerazviti« dolenjski Cigani; piše se z namenom proklamiranja asimilacijskih uspehov, kjer so v tem kontekstu Romi (ne Cigani) koristni del družbe. Ali to pomeni, da dosežemo »visoko bleščečo« romsko kulturo, če se odpovemo nizkemu ciganstvu. Kako naj bomo kulturni, če prenehamo biti tisto, kar mene pred sabo in druge na meni fascinira.

Bleščati pa bi se morali prav Cigani, ker je to bistvena lastnost tega etniona! Konec

Od 4. novembra do 25. januarja naslednje leto je v lendavski galeriji Muzej razstava letošnje 22. mednarodne likovne kolonije v Lendavi. Kolonija je bila v avgustu, razstavlja jo pa Suzanne Kiraly Moss iz Lendave, Helmut Kortan iz Avstrije, Susanne Kortan Gimbel, prav tako iz Avstrije, ter Albert Kresz, Laszlo Nemes, Ildiko Simsay in Geza Szily iz Madžarske. Na fotografiji so razstavljavci skupaj z organizatorjem kolonije in razstave Ferencem Kiralyjem (z brado, ob ženi Suzanne, ki tačas razstavlja tudi v madžarskem Lentju). Razstavljavci so vsi likovniki, razen Alberta Kresza, ki je umetniški fotograf. Menda je res upravičeno reči, da je imela letošnja lendavska likovna kolonija izrazito skupinsko dimaniko. Recenzent razstave jih imenuje »kroniste«, ki so »zabeležili stanje lendavskega miljeja ob koncu avgusta 1994«. Ker gre za »pomaleme znanec«, kot piše isti, je mogoče govoriti še o čem drugem, ne samo o slikanju kronike. Skupna razigranost je za to drugo boljši izraz kot uigranost.

ne zgodi se vsak dan

Življenje na Veneri?

Vesoljsko vozilo Pioneer je poslalo z Venera na Zemljo podatke, iz katerih bi znanstveniki lahko sklepali, da so bili na Zemljini sosedki nekoč oceani, v katerih bi se lahko razvile preproste oblike živih bitij. Predstavniki raziskovalnega centra Ames ameriške vesoljske agencije NASA, ki so proučevali podatke, ki jih je Pioneer pošiljal na Zemljo vse od izstrelitve leta 1978, so na novinarski konferenci povedali, da bi na podlagi dobljenih podatkov lahko sklepali, da je imela Venera nekoč triinpolkrat več vode, kot so doslej domnevali. Pioneer je v Venerino ozračje vstopil 8. oktobra lani in se je njenemu površju približal na 130 kilometrov, potem pa je zgorel. Danes je Venera, ki so jo nekoč imenovali Zemljina sestra dvojčica, suha in vroča. Znanstveniki ne vedo, ali je bila voda tekoča ali v obliki pare. Čeprav ni trdnega dokaza, da so bili na Veneri nekoč oceani, pa dajejo podatki, ki jih je poslal Pioneer, veliko možnosti za takšno domnevo.

Osrednji trg v Bruslju se je za nekaj dni spremenil v cvetoči travnik. Več kot 800 tisoč rdečih, rumenih, oranžnih in belih begonij so posadili v čast osvo-

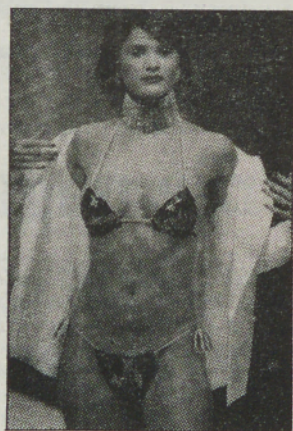
boditeljev tega lepega mesta, ki velja za prestolnico Evrope. Nad omamno dišečo preprogo so bili navdušeni številni obiskovalci, še bolj pa čebele.

Gluhonema miss

»Hvala, vse vas imam rada,« je z rokami, nasmeškom in gibi izrazila 21-letna gluhonema Heather Wirstone veselje nad tem, da je v Atlantic Cityju postala nova ameriška mis. Žirija je morala izbrati med 50 letopicami, finalistke pa je čakala še posebna preizkušnja – spretnost v plesu. Pri tem se je Heather, sicer baletna solistka, najbolje odrezala. Čeprav glasbe ne sliši, jo zaznava in dojema v mislih, z dušo in srcem, pravi.

Moda je v zadnjih letih vztrajno narekovala kopalne obleke iz časov naših babic, čeprav po teh do vratu zapetih trikotjih v praksi nikoli ni bilo veliko povpraševanj. Za prihodnjo sezono pa tudi vodilni svetovni kreatorji prisegajo na načelo, ki se mu ljubitelji sonca in morja nikoli niso odrekli. Čim manj blaga! Bikini je torej spet tu, in to v tisti najbolj radikalni različici, ki več razkriva kot skriva. Sicer pa – zakaj bi morali sploh kaj skrivati?

Eden najočimnejših kazalcev hitrega gospodarskega razvoja Vietnamu so dragi avtomobili, ki na ulicah Ho Si Mins niso nobena redkost več. Taki mercedesi so zares narejeni primere in je samo razstavljen pred razkošnim prodajnim salonom. Skoraj na vsakem križišču je mogoče videti najnovejšo generacijo nemških tovornjakov. Povpraševanje je tolikšno, da Mercedes-Benz načrtuje že za prihodnje leto v Vietnamu odprtje tovarne, v kateri bodo sestavljali te prestižne avtomobile. Mercedes je namreč tudi v Vietnamu znak uspeha.

Neljubi pripetljaj

Štiriindvajset možičkov (lahko bi bili poslovneži, politiki, diplomati, vojščaki ali kaj drugega) se je uselo za banketno mizo. To je takšna dolga miza, kjer sedijo z obeh strani, dva pa pri vratih. Štiriindvajset možičkov si je poveznilo prtičke čez kolena. Štiriindvajset možičkov je posrebovalo juhu. Do tu je vse potekalo po mirano, pri solati pa se je zataknilo. Zakaj? Tehnični opis napake v sistemu. Predstavljajte si samo, prvi je svojo solato na levi, drugi tudi, enako še nekaj naslednjih, potem pa se najde nekdo, ki prične jesti solato na desni. Sedaj se je sistem porušil, njegova solata na levi ostane neizkoriščena. Ker pa razmišlja nji sosed ne more jesti leve, prične jesti desno in take napreje do konca mize. Zadnji torej ostane brez solate. Prišlo je do očitnega rušenja sistema, nihče v bistvu ni kriv, saj ni prišlo do namerne sabotaže, pač pa le do napake v sistemu. Konec opisa!

Sedaj si že lahko predstavljamo, kako je prišlo do neljubega zapleta. Triindvajset jih je dobilo svoje solatice, eden pa ne! Med poslovneži bi zaradi tega lahko prišlo do pretrganja poslovnih stikov. Če bi šlo za diplomate, bi lahko prišlo do pretrganja odnosov. Če bi šlo za politike iz vrst koalicije, bi lahko prišlo do pretrganja koalicijske pogodbe. Potem bi se spletle čisto druge stvari. Bog ne daj, da bi do takšnega zapleta prišlo na banketu med vojščaki. Po moje bi bila vojna neizbežna!

Tisti, ki je vnesel pesek v kolesje sistema, je takoj opazil napako in ga je zelo pekla vest, saj v bistvu ni bil slab ali pokvarjen človek. Oni, ki je ostal brez solatke, pa je bil neskončno žalosten.

Na banketih strežejo fine solate, mešane, z vsemi dodatki, paprika, tu je zelena solata, treh štirih vrst, pa radič, paradižnik, korenček, cikorija, jajce, sir, orehi, kaviar, skrivnostni ornamezi, oreščki so tudi tu ... Se in še bi lahko našteval, pa ne bi našel vsega. Krona takšne solate pa je dressing. Naši stari niso poznali dressinga, to so bili preprosti in neuki ljudje. Vzeli so le sol, maslo in zmešali solato. Danes pa ne počno več takšnih preprostih stvari vsaj na banketih ne. Tu vlada dressing? Konec primitivnosti. Če bi me kdo vprašal, kaj je dressing, bi rekel: Ne vem. Torej verjetnosti pa je osnova vsakega dressinga sol, jesti in olje. Torej vse tisto, kar so že naši stari, ubogi neuki ljudje uporabljali pri pripravi solate.

Ostalih triindvajset je opazilo žalost štiriindvajsetega. Tudi oni so postali otožni. Prej vesel pogovor je skoraj zamrl. Treba je bilo strežbe (oko, ki mora vse videti!) diskretno razrešiti napako. Predzatem je štiriindvajseti možiček veselo grizljal svojo solatko.

Sedaj je bilo spet vseh štiriindvajset možičkov srečnih, pogovor je spet stekel, veselo so grizljali razne dobrote, še najbolj pa se slišalo hrustljanje solate.

Banket je mirno potekal naprej. Kmalu so vsi porabili na mizi pripetljaj. Tako ni prišlo ne do prekinitev poslovnih stikov, ne do razdrta koalicijske pogodbe, ne do diplomatske krize ali, bog ve, kaj, celo vojne.

Svetopisemsko zabavišče

Uprava za razvoj turizma v izraelski puščavi Negev namerava objaviti mednarodni razpis za gradnjo svetopisemskega zabavišnega parka pri rudnikih kralja Salomona. Z natečajem naj bi pridobili 15 milijonov dolarjev, s katerimi naj bi spremenili opuščene rudnike bakra v bližini Eliata v turistično atrakcijo, ki bi jo poimenovali Rudniki kralja Salomona. Načrte naj bi izdelali ameriški podjetji iz Orlanda na Floridi. Obiskovalci bodo lahko po puščavi krožili v avtobusih, terenskih vozilih ali na kamelah, se nato v posebnih vozilih podali v podzemeljski labirint in si ogledali prikaz rudarske tehnologije od svetopisemskih časov do danes. Krajevni funkcionarji v Eliatu pa od vlade zahtevajo dovoljenje za gradnjo igralnice v tem cvetočem letoviškem mestecu. Časopis Jeruzalem Report po-

roča, da je ameriški denarnik Donald Trump pripravljen vložiti 400 milijonov dolarjev in s tem denarjem zgraditi največjo igralnico na svetu. Zagrozil pa je, da bo denar ponudil bližnjemu mestu Tabi v Egiptu, če se izraelska vlada ne bo odločila dovolj hitro.

V Jeni v Nemčiji, znani po steklu, je skupina mesarjev pripravila in spekla najdaljšo klobaso na svetu, saj je merila kar tri kilometre. Prejšnji rekord je pripadal prav tako Nemcem v Erfurtu, kjer so leta 1993 spekli 2.780 metrov dolgo pečeno.

2. November, 1994

Tak norčasto se je videlo Belaki, gda so se še pa okoli skupščine trkali tej naši pregnjenjši, pa se skrivali za zapretnimi dverami, ka se naj ne bi vidlo pa čulo kak so decinaki, ka si je še pa polsko tolažbo v pesni:

Seja je zaprta b'la
v skupščini za vrati,
s tem bi dal se kak pretep
v tajnosti držati;
Lojzetu, je močno, za nohte šlo.

Oh le kaj si Lojze Ti
sosedom vse obljubljal?
Točke predvolilne si
s tem samo izgubljal;
prednost Ti, raje si, "zrihtal" bil

Predsednik jezen, kar se da
ustno ti je žugal,
saj še svoj'ga Arturja
nate bo naščuval.
Jezzen zdaj, Lojzek bo, storil kaj!

Od jeze vas bo zardel,
z jajci bo pomahal,
desno bo obrv napel,
bo kolo zajahal;
bo kolo, z njim lepo, v Evropo šlo.

Brat Džouži

zvezde vam kažejo

OVEN

Ona: Povabilo na izlet boš sprejela brez vsakih pomislekov, toda kasneje ti bo zato še presneto žal. Zamerila se boš nekemu, ki ti tega pač ne bo mogel pozabiti. Toda skušnjava bo prevelika – celo zate!

On: Naložili ti bodo nove obveznosti, vendar jih boš z lahkoto izpolnil. Prišel boš v obdobje, ko ti bodo še tako težke naloge le prijetno razvedrilo in bo vse šlo kot po maslu. Toda kako dolgo...

BIK

Ona: Nepričakovano se boš zaljubila in vse okoli tebe se ti bo zdelo naravnost čudovito. Toda nikar ne pozabi tistih, ki so ti k tej sreči pomagali. Kajti dober prijatelj je včasih vreden več kot bežen ljubimec.

On: Se vedno se nisi popolnoma izvelel iz kritičnega poslovnega položaja, zato je potrebno paziti na sleherni korak konkurence. Naložba se bo povrnila šele sčasoma, zato samo brez panike.

DVOJČKA

Ona: Nepričakovan pripetljaj bo povzročil, da boš na nekaterih ljubezenskih zadevah gledala povsem drugače kot doslej. Nad to spremembo bodo začudeni tudi tvoji prijatelji, predvsem pa oseba, ki ji bo vse to tudi namenjeno.

On: Dobro bi bilo, če bi vsaj malo popazil na svoj nestabilen finančni položaj, saj ne moreš večno živeti iz dneva v dan. Toda nikar se preveč ne zalepi, ampak vso stvar temeljito premisli, šele nato ukrepi.

RAK

Ona: Počakaj še nekaj časa in spoznaš boš, da se lahko stvari uredijo tudi brez tvojega posredovanja. Sprejela boš težko pričakovano povabilo, vendar bodo rezultati nekaj povsem drugega, kot si pričakovala.

On: Poskusil boš tudi tam, kjer sicer ne pričakuješ kdo ve kakšnega uspeha, toda izkazalo se bo, da imajo norci srečo. Nikar se ne obojavljaj in ne čakaj na prihodnji maj, saj je ta še zelo daleč.

LEV

Ona: Še najbolje bo, če se odločno spoprimeš z nastalo težavo, saj je to edini način, da preprečiš še večjo zmedo. Prijatelj te bo sicer pohvalil, a vedi, da ga to prav nič ne obvezuje.

On: Odlično se boš počutil, saj ti bo šlo naravnost fantastično. Oglasila se ti bo prijateljica in skupaj bosta preživela karšada nor konec tedna. Nikar ne odlašaj, saj ti lahko marsikaj uide.

Ona: Morala se boš sprijazniti s tem, da ne moreš spremeniti navad svojega partnerja. Toda verjetno je ravno to tisto, kar te na njem najbolj privlači. Še vedno boš razmišljala tudi o nekom drugem.

On: Na noben način ne boš privoili v kompromis, saj si prepričan, da je tvoja pot edino pravilna. In finančni učinki tvoje ideje bodo to tudi obilno dokazali, zato nikar ne popuščaj, ampak vztrajaj.

DEVICA

Ona: Nenadoma se ti bo zazdelo, da te vse skupaj dolgočasi. Le kje so tisti časi, ko se je okoli tebe dogajalo tisoče zanimivih reči? Mogoče pa je že skrajni čas, da storiš nekaj tudi zase in za svojo srečo.

On: Zdaj je čas, da se odločiš in greš do konca! V začetku bodo rezultati res nekoliko nespodobični, toda na koncu se bo vendarle pokazalo, kdo je imel prav. Vsekakor boš veliko pridobil, več kot izgubil.

TEHTNICA

Ona: Prevelika sramežljivost ti lahko dobesedno pokopije tvoje načrte, zato nikar ne omahuj. Raje pusti svoje skrbi doma in odidi s prijatelji v družbo. Marsikateri bi si želel kaj več kot le prijazen pogled.

On: Ljudje, od katerih si na svojo žalost vedno bolj odvisen, so preračunljivi in predvsem popolnoma neodgovorni. Če boš tako nadaljeval, se ti bo kaj kmalu zgodilo, da si boš podri vse mostove za vrnitev.

ŠKORPIJON

Ona: Končno ti je uspelo: začela si se zaveš, da si v svojih resničnih zmognosti. Samozaupanje ti lahko v postopnem napredku tudi zasebnem življenju.

On: Oglasil se ti bo nekdanji prijatelj in ti predlaga kupčijo. Nikar preveč ne odlašaj, saj se ti lahko zgodi, da boš kasneje še pošteno kecal – in to upravičeno.

STRELEC

Ona: Zaupala se boš človeku, za katerega veš, da ti je naklonjen z vsem srcem. S pravilnim nasvetom se boš približala cilju, ki si ga tako zelo želiš. Predvsem pa nikar ne boš ampak vsak korak dobro premislila!

On: Postajal boš čedalje bolj ljubosumen in nič več te ne bo uspelo spraviti na normalna pota. Pazi se, saj se lahko v tvojim nim ravnanjem nekemu prav pošteno zamani. Uspešna poslovnost te bo stala več, kot pričakuješ...

KOZOROG

Ona: Dnevi, ki so pred teboj, bodo polni čustvenih zapletov, vendar se nikar ne predaj. Vseeno pa se najprej posveti na tvoj realnejši tla, ker se ti lahko načrti zapletejo do celotnega življenja.

On: Kljub superiornemu počutju se ti ne pije priroba brega. V poslovnem življenju se ti bo pneti naložbe in goda, ki pa te bo stala veliko več, kot si sposoben premisliti in rešiti, kar se še da rešiti.

VODNAR

Ona: Prijatelj, ki si mu sicer zelo naklonjena, ni ne skrb o tvojih čustvih, zato je najbolje, da mu poskušaš odpri srce in nikar se preveč ne obojavljaj, saj se ti izgubljenja prihodnosti zlepa ne bo ponovila.

On: Izpolnila se ti bo dolgotrajna želja, toda nikar ne prenehal, ampak poskusi obvladati svoje nagone. To ne bo v prihodnosti zelo obrestovalo tako na finančnem kot na osebnem področju.

RIBI

Ona: Končno ti je uspelo: začela si se zaveš, da si v svojih resničnih zmognosti. Samozaupanje ti lahko v postopnem napredku tudi zasebnem življenju.

On: Oglasil se ti bo nekdanji prijatelj in ti predlaga kupčijo. Nikar preveč ne odlašaj, saj se ti lahko zgodi, da boš kasneje še pošteno kecal – in to upravičeno.

za vsakogar nekaj

Otala: Stekla čistimo z mehko jelenjo kožico. Tu pa tam jih umijemo v topli vodi, ki ji dodamo malo kisa.

* * *

Baker: bakrene predmete zdrgnemo z mešanico grobe morske soli in toplega kisa. Zatem jih splaknemo in zložimo z mehko krpo.

* * *

Gubice: Če se pojavi na obrazu kakšna drobna nova gubica, se ni treba obupati: vsak večer nanesemo na obraz kremo iz krušne sredice in limoninega soka. Ko se posuši, obraz umijemo s toplo vodo in ga namažemo z običajno hranljivo kremo.

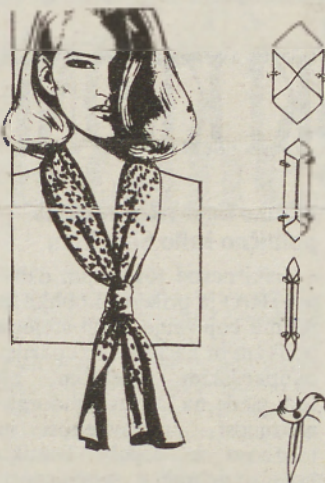
* * *

Masna koža: Prevremo otrobe, tekočino precedimo in z njo vsak večer umivamo obraz.

Najbolj vsestranska modna dodatka sta gotovo šal in ruto. Z malo spretnosti jo lahko zavežete na stotine načinov. Na naši sliki je eden od načinov, kako si lahko zavežete šal ali ruto.

1. Šal ali z dvema vogaloma proti sredini zganjeno ruto damo okoli vratu. En konec naj bo daljši. Na njem naredimo preprosti vozel.

2. Drugi, krajši del potegnemo skozi vozel in ga zategnemo. Vozel lahko okrasimo z broško.

Čiščenje garnitur

Če imate sedežno garnituro, oblečeno v gladko usnje, jo obrišite z vlažno krpo, vendar uporabljajte destilirano vodo ali trdo vodo prekuhajte. Zelo umazano usnje operite z milnico iz nevtralnega mila ali raztopino za pranje finih tkanin, izperite s čisto vodo in obrišite do suhega. Dvakrat na leto ga morate še dodatno natreči z mešanico kisa in lanenega olja v razmerju 1:2, pustiti učinkovati en dan in nato zdrgniti do čistega. Tako preprečite, da se usnje ne izsuši in razpoka. Garnituro, oblečeno v semiš usnje, lahko čistite samo s sesalnikom za prah, saj ne prenese vode.

Umazanijo, madeže in galdko posedena mesta zdrgnite še z radirko ali krtačko za nego semiša ter posesajte s sesalnikom. Oblazinjeno pohištvo najprej pokrijte s krpami, namočenimi v okisano vodo, nato udarjajte z iztepalnikom.

Krpe preprečijo, da bi se prah usedal nazaj na pohištvo, pa še barvo blaga osvežijo. Plišate blazine samo skrtajte.

Ingelit

Iz te umetne mase izdelujejo v glavnem plastične namizne prte, primerne zlasti za vrtno garnituro.

Če pa si hočete prt iz igelita sešiti sami, morate biti zelo pazljivi; šivi se namreč radi razvlečejo, ker igla v trdi plastiki drsi. Temu se izognete, če robove posameznih delov posujete s pudrom ali vtaknete mednje svilen papir, ga prešijete s plastiko vred in na koncu odtrgate.

Zato pa se igelit lepo in lahko čisti z blago raztopino pomivalnega praška za fino perilo. Te snovi pa seveda ne smete likati.

Mandeljni

Brez težav jih boste olupili, če jih najprej poparite z vrelo vodo, nato pa prelijete z mrzlo. Grenki mandeljni so strupeni in lahko povzročijo prebavne motnje, zato ne jejte surovih, ampak jih uporabite za sladice ali pikantne omake; kuhanje namreč strupene snovi uniči. Sesečkani mandeljni imajo še posebno prijeten okus, če jih pred uporabo rahlo prepražite. Namesto mandeljnov lahko uporabite tudi bučna semena.

Kuhajte z nami

Sarma s kislim zeljem

Potrebujemo: 1 glavo kislega zelja, 60 do 70 dag mletega mesa (polovico govedine in polovico svinine), 2 žlici olja ali masti, 1 čebulo, 10 do 12 dag riža, 1 jajce, poper, sol in po možnosti 10 dag suhe slanin.

Omako pripravimo iz 2 žlic maščobe (olje, mast), žlice moke, pol čebule, 3 žlic paradižnikove meze, lovorjevega lističa, paprike po okusu in 2 dcl kisle smetane.

Zeljne liste ločimo od glave, srednjo žilo obrežemo ali potolčemo, da list lahko upognemo. Na maščobi prepražimo sesekljano čebulo, dodamo zmleto meso, nazadnje malo prevret in odcejen riž. Pražimo nekaj minut, odstavimo in ohladimo. Dodamo stepeno jajce, popramo in solimo po okusu. Na ožji del vsakega lista položimo žlico nadeva in zvijemo v klobasico - sarmo. Ob straneh porinemo list proti notranjosti, da nadev med kuho ne uhaja. Sarma pa lahko na koncu spnemo tudi z zobobitcem. Preostali del kislega zelja od glave zrežemo na rezance. Polovico ga položimo na dno kozice. Nanj razvrstimo pripravljene sarne, med nje pa vržemo male koščke narezane hamburške slanin, kar jedi zelo izboljša okus. Po vrhu sarne razgrnemo preostanek narezanega zelja. Zalijemo z vrelo vodo, ki naj sega do polovice vsebine v posodi. Pokrijemo in dušimo približno 1 uro na šibkejšem ognju. Jodi med dušenjem ne mešamo, le kozico večkrat potresemo, da se vsebina premakne in ne prime posode.

Med dušenjem pripravimo paradižnikovo omako, tako da na maščobi svetlo zarumenimo žlico moke, dodamo sesekljano čebulo in ščepec sladkorja, potresemo z žličko (ali žlico) paprike, primešamo paradižnikovo mezo, zalijemo s skodelico mrzle vode in razkuhamo. Dodamo lovor in začimbni posip. Prilijemo toliko vode, da razkuhamo v bolj gosti omaki. Ko je zelje kuhano, ga prelajemo s pripravljeno omako. Vse skupaj naj še 10 minut počasi vre. Preden damo jed na mizo, primešamo še kisló smetano.

Če nimamo kisle zeljne glave za pripravo sarm, lahko zanje uporabimo svežo zeljno glavo (manjšo). Lepo očiščeno glavo ob kocu s konicastim nožem okrog in okrog zarežemo, da prerežemo glavne žile listov. Delno odrežemo kocu. V večjem loncu zavremo slan krop, v kocen zabodemo dvorogelno vilico in z njo zeljno glavo v kropu rahlo vrtimo. Listi bodo sami odpadli v krop. Pustimo jih vreti 3 do 5 minut, da se lepo zmehčajo. Nato jih oblikujemo v sarne. Pod nje in nad nje v kozici pa damo navadno kisló zelje in ravnamo z njim, kot je opisano zgoraj. Pazimo, da zelje ni prekislo.

Čilka Sukuč

Niso tako zelo zdrave

Ribje meso je dolgo veljalo za zelo zdravo, zadnje raziskave, ki jih je objavila britanska revija za zdravstvo prehranjevanje, pa kažejo drugačno sliko. Vzrok za to so hudo onesnaževanje in vzreja rib na ribjih farmah, zaradi česar ribe obolevajo, njihovo meso pa škodi človeku.

Zadnji podatki o stanju voda v Severnem morju so pokazali, da je tamkajšnja voda polna kemikalij, pesticidov, nafte in strupenih kovin, te snovi pa se nalagajo tudi v tkivu rib.

Ironično je, da je ribje meso tako dolgo veljalo za zdravo prehrano, če vemo, kako so ribe dovzetne do onesnaževanja vode, v kateri plavajo. Revija sicer ne odsvetuje rib, porabnikom pa priporoča, naj kupujejo le sveže ribe, in to v specializiranih trgovinah, kjer pazijo na kakovost.

Riž obdrži snežno belo barvo, če vodi, v kateri ga kuhate, dodate nekaj kapelj limoninega soka.

Za rižve solate, rižote ali narastke uporabljajte dolgozrnat riž, ker ostane čvrst, suh in lepe oblike.

Riž z okroglimi zrnji, ki se rad razkuha, je primeren za enolončnice. Da se riž ne bo oprijel dna posode ali prismo-dil, ga takoj, ko zavre, stresite v cedilo in kuhajte do konca nad soparo. Voda, v kateri kuhate riž, ne bo prekipela, če rob posode namažete z maslom.

Glasbene lestvice

NABOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU NSTSNMV

1. LIFE IN THE STREETS - Prince Ital Joe & Marky Mark
2. WHAT'S THE FREQUENCY, KENNETH? - R.E.M.
3. WORD UP - Gun
4. WILL YOU BE THERE - Heart
5. DON'T WANNA - E.L.O
6. SERENATA RAP - Jovanotti
7. LINGER - The Cranberries

PREDLOGI:
1. LET THE BEAT GO ON - Dr. Alban
2. SECRET - Madonna
3. REGULATE - Warren G.

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE 7 VELICASTNIH

1. DALJINA - Boštjan Rous
2. SKUŠNJAVA - Aleksander Mežek
3. VRNI SE - Tanja Zajc-Zupan in Stojan Auer
4. NOČNA VOŽNJA - Hila
5. MOLITEV ZA DEŽ - Nikola
6. CIGANKA - Robi Horvat
7. BREZ NJE - Dominik Kozarič

PREDLOGI:
1. BREZ TEBE - Ivanka Kraševac-Prešern
2. MLINAR NA MURI - Chateau
3. NE DOM TI PUSTIL SAMO - Pop design

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE 8 BRŠČAKON, CEKROZ PA Z MARELOF

1. SLOVENKA MOJA BO - Štajerskih 7
2. KNJIGA ŽIVLJENJA - Ans. Nika Zajc
3. STRUNE LJUBEZNI - Primorski fantje
4. VESELI ABRAHAM - Alpski kvintet
5. SEM JO STISNIL - Ans. Tonija Verderberja
6. NE BOŠ UŠEL - Igor in Zlati zvoki
7. VASKI CASANOVA - Fantej treh dolin

PREDLOGI:
1. PRAZNIČNI ZVONOVI - Ans. Slavček
2. ZA MIR NA SVETU - Ans. Franca Zemeta
3. MOJA MAMCA - Ans. Stanka Mikole

Izpolnjene kupone pošljite do četrtna, 17. novembra 1994, na naslov: Murski val, Slovenska 41, 69000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 45

Glasjem za skladbo:

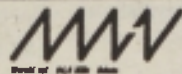
• tujca

• domača

• narodnozabavna

• glas in priručnik ter naslov

RADIO MV - MURSKI VAL - UKV
94,6 MHz (dopoladne tudi SV 648 kHz)

Petek - 5.40 Prebujate se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Mariborsko zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 9.15 Glasba - 10.00 Poročila - 11.15 Od petka do petka - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Danes do trinajstih - 13.30 Popoldne na MV - 14.30 Romska oddaja - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Ob koncu tedna - 17.30 1 = 2 in 3 in 4 - 18.00 MV-dur - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 Sipli mi - z Duškom in Sašom - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija

Sobota - 5.40 Prebujate se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.50 Tržnica - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 9.15 Predstavljamo vam - 10.00 Poročila - 10.30 Potepajte se z nami - 11.00 Sobotni gost - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Danes do trinajstih - 13.30 Popoldne na MV - 14.30 Alterantivna oddaja - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Ob koncu tedna - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

Nedelja - 8.00 Začenjamo nov dan - 8.10 Panonski odmevi - 9.30 srečanje na Murskem valu - 10.30 Nedeljska kuhinja - 12.00 Poročila - 12.15 Nedeljsko premišljevanje - 12.30 Minute za kmetovalce - 13.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

Ponedeljek - 5.40 Prebujate se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Porabsko zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 10.00 Poročila - 10.15 Evropa v enem tednu - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Danes do trinajstih - 13.30 Popoldne na MV - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Bilo je nekoč - 17.30 Šport - 18.00 S kraščakom, cekron, pa z marelof - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 Večno zelene melodije z Benom - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija

Torek - 5.40 Prebujate se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Ljubljansko zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 10.00 Poročila - 12.00 Poročila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Danes do trinajstih - 13.30 Popoldne na MV - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Bilo je nekoč - 17.30 Šport - 18.00 S kraščakom, cekron, pa z marelof - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 Glasbeni kviz z Smiljo - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija

Sreda - 5.40 Prebujate se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Zagrebško zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 10.00 Poročila - 10.15 NSTSNMV - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Danes do trinajstih - 13.30 Popoldne na MV - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Bilo je nekoč - 17.30 Šport - 18.00 S kraščakom, cekron, pa z marelof - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 Glasbeni kviz z Smiljo - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija

Četrtek - 5.40 Prebujate se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Svetuje kmetijski strokovnjak - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 9.15 Sedem veličastnih - 10.00 Poročila - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Danes do trinajstih - 13.30 Popoldne na MV - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 To sem jaz - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 Geza se zeza (humor in domača glasba) - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija.

SESTAVIL MARKO NARPAŠT	KDOOR ZELO OBCUJUE DOMAČI KRAJ	ANTIČNI FILOZOF	PRVI ZIDOVSKI MESEEC	NIZKO LEŽEC SVET	NEKDANJI UGANDSKI DIKTATOR (IDI)	DIŠAVA ZA PECIVO	KRONIST. LETOPISEC
MESTECE V PREK. MURJU							
UŽIVALEC OPLJA							
KISLA KEMIČNA SNOV							
PRISTANIŠČE V IZRAELU				AFRIŠKI VELETOK LEKARNAR			
ZEMELJIN NARAVNI SATELIT					LITU NEKDANJI POLJSKI KONJEKNIK		
AVTOMO-BILSKA OZNAKA PRISTINE			PRASIČ MAKARSKA				
AMPER		JADRANSKI OTOK KRAJ NA KOROŠKEM					
TRAVNIK LIVADA					RIMSKI PESNIK AVGUSTOVE DOBE		ZEMANOVA FILOZOFSKA SOLA
RADJ			TURSKO MESTO NEMSKI SKLADATEL				
LJUBKO-VALNO MOSKO IME					VENO TAUFER GRŠKA GRKA		
JEZERO IN POKRAJINA V KANADI							
ELEKTRONKA S STIRIMI ELEKTRODAMI							

TRN V ANGLEŠKI KRONI

Jerneja KATONA
Drago PINTARIČ

DROGE

KOT CIVILIZACIJSKO VPRAŠANJE

škotslovaške in posredno tudi
bivše SZ.

Da je Irska med drugo svetovno vojno razglasila nevtralnost in zaprla svoje meje, ji Churchill ni zlepa pozabil. Še več, IRA je tedaj vzpostavila več kot prijateljske vezi z nacistično Nemčijo. V zameno za nemške pošiljke orožja je IRA povzročala težave britanskim varnostnim silam. Bombne eksplozije v Londonu in Coventryju leta 1940 so bile najverjetneje njeno delo. Z ideološkim razcepom znotraj IRE konec 60-ih je bilo konec starega frontalnega načina bojevanja, ki je bilo v zadnji fazi zlasti usmerjeno na vpade v vojaške objekte - vojašnice in skladišča. Irske in britanske obveščevalne službe so v sodelovanju polovice in spravile na hladno večino članov, kar je resno ogrozilo obstoj organizacije.

Njihovo nesposobnost je na svoji koži najbolj občutilo katoliško prebivalstvo, ki je med nemiri in pohodi protestantskih lojalistov v letih 1968-1969 ostalo nezaščiten. Gverilski način bojevanja, katerega se je oprijela Začasna IRA, je zahteval manjše, učinkovitejše skupine, sposobne brezkompromisnih akcij. Za to je bila potrebna tudi nova, primerna oborožitev, ki je po letu 1970 redno prihajala iz ZDA. Britanski premier Wilson je decembra 1975 pred ameriški dopisniki izjavil, da 85 odstotkov vsega orožja, ki ga uporablja IRA v svojih akcijah, izvira iz ZDA. Točnih podatkov, za kakšne pošiljke gre, britanske službe nimajo, zato se toliko bolj opirajo na uspehe domačih in tujih varnostnih sil pri odkrivanju pošiljk z orožjem.

Med IRINE prijateljske države lahko lahko poleg ZDA štejemo tudi Libijo, ki svoje direktne vpletenosti ni nikoli priznala. Zajetje 4 ton orožja češke izdelave na amsterdamskem letališču Schipol oktobra 1971, je spravilo v neprijeten položaj tudi vlado tedanje Če-

Tu moram opozoriti, da britanski viri ne omenjajo propagandnih trikov številnih tujih obveščevalnih služb, denimo CIA, ki ima stalno pripravljene večje količine orožja tujega porekla, namenjenega ilegalnemu svetovnemu trgu z orožjem, kjer trgovci, po uspešni transakciji, spretno prikrijejo poreklo dobavitelja. Podobni triki so izredno koristni, ko pride do odkritja ilegalnih pošiljk orožja, namenjenih posameznim ilegalnim terorističnim skupinam. Saj sredstva množičnega obveščanja običajno razbodbajo edino dosegljivo informacijo - poreklo orožja in komu je bilo namenjeno.

IRA je svoje prijateljske vezi s sorodnimi organizacijami potrdila na srečanju v Libanonu maja 1972. Na tem vsesvetovnem kongresu teroristov so se dogovorili za pomoč pri oskrbovanju z orožjem in izmenjavi informacij ter za vsestransko pomoč pri izvajanju operacij v imenu bratskih gibanj, da bi tako varnostnim silam otežili delo pri odkrivanju odgovornosti. Po podobnem srečanju v Dublinu istega leta je IRA postavila bombo v zahodno-nemškem veleposlaništvu na Irskem. Odgovornost je prevzela skupina Baader - Meinhof, frakcija RAF.

IRA je v svojih vrstah zaposlila tudi številne strokovnjake za proizvodnjo predvsem lastnega eksploziva in specialnih vžigalnikov. Tehnologijo izdelave amonijevnega nitrata iz umetnih gnojil, ki predstavljajo glavno surovino za izdelavo eksploziva, so izpopolnili do podrobnosti.

IRA je v svojih vrstah med drugim razvila tudi tehnologijo specialnih vžigalnikov za t. i. vodene speče bombe, ki se lahko prek radia aktivirajo kadarkoli v roku treh let. S svojo ponudbo je šla IRA na »svetovni teroristični trg« in svoje izume ponudila zainteresiranim strankam, ki so ji za njene patente povrnila s protiuslugami in lastno ponudbo.

Oblike boja IRE in njeno
politično krilo Sinn Fein

Irski narod (in z njim danšnja IRA) je prilagajal oblike in načine bojevanja skozi stoletja oblikam in načinom okupacije, okupacijskim sistemom, pa tudi glede na lastno samoorganiziranost, pripravljenost in možnosti za uspeh. Taktiko boja so izbrali v soodvisnosti z obstoječo družbeno, gospodarsko in politično situacijo.

Vse upore pod vodstvom Hughja O'Neilla v letih 1591-1601, upore v letih 1641-1649, leta 1689, upore Wolfa Toneja 1796 in 1798, IRB in Patricka Pearsa l. 1916 so ulsterski lojalisti zadušili, nekdanji s pomočjo kraljevskih regimentov, nastanjenih na otoku in dodatnih čet iz Anglije ter ob izdatni pomoči policijskih odredov, RUC-ov (protestantskih odredov v sklopu britanske vojske) in polvojaških formacij UVF, UDV in UFF.

Odprt frontalni spopad se v boju z britanskimi vojaškimi silami, gledano v preteklem in malo manj preteklem obdobju, ni obnesel. Nepovezanost, neorganiziranost in elitizem so večino odvrnili od podobnih podvigov. Vsak odprt spopad s številnejšimi britanskimi četami je bil vnaprej obsojen na propad in bil povod za obračunavanja z večinskim prebivalstvom, medtem ko so se plemstvo in višji sloji, največkrat prav pobudniki uporov, umaknili v izgnanstvo.

Prav IRA je bila pobudnik drugačnega pristopa pri organizaciji oboroženega upora.

Njihova taktika se je utrjevala v obdobju osamosvajanja irske države 1918-1923, ko je frontalni spopad pokazal svoje pomanjkljivosti. Ekspedicijski odredi, sestavljeni iz kaznjencev in avanturistov, so uprizarjali pokole, ki so zahtevali nepotrebne žrtve med civilnim prebivalstvom.

(Se nadaljuje)

Človeku je torej uspelo obuditi kabalističnega Golema, ki je dolgo živel le kot mit in v literaturi (Meyring pa tudi Mary Shelley: Frankenstein itd.). Golem v judovskem izročilu simbolično predstavlja opozorilo in svarilo človekovi radevednosti in demoničnemu igranju s črno alkimijo, s katero kliče nadse pošast. Sodobni Golem je pravzaprav človek sam, vendar oblečen v specialno obleko, ki ga seli v svet VR.

Zopet se je naše razmišljanje sploščilo na površino ekrana in spet se zdi, da v njem ni globlje (tretje) dimenzije. Vendar nam že dejstvo, da je premislek, ki nas je pripeljal do sem (do VR), terjal ves spekter vprašanj: o posamezniku, družbi, civilizaciji, v razmišljanje je pritegnil mitologijo, literaturo, znanost in navsezadnje tudi fenomen drog, daje misliti, da povrhnja mreža ekrana za sabo skriva odgovore, za katere še ne poznamo pravih vprašanj.

Nemški filozof Gotthard Günther, sicer izobčen mislec Heglove tradicije, je že sredi tega stoletja v svojem delu Zavest stroja, 1957, zapisal, da bosta človek in stroj vedno ločljiva, ker subjekt z evolucijo strojev ne bo več isti. Subjekt se v stroju povnanji, cepi, izgubi svojo staro mehanizirano formo zavedanja in prode v nove globine (višave) zavesti. Človeški duh bo vedno presegal stroj.

Naj torej razmišljanje o drogah kot civilizacijskem vprašanju sklenemo prav z razmišljanjem o Strojih oz. VR, ki se zdi z obema (z drogami in zahodno civilizacijo) v usodnem soodnosu. Nas, posameznike, pa vrača k izhodišču, kjer si moramo skupaj z našo dozorevajočo civilizacijo zastaviti nekaj resnih in pomembnih vprašanj - predvsem o prihodnosti (planetu, civilizaciji ter posamezniku v odnosu do obeh). Za začetek se je treba pogumno spoprijeti z lastnimi napakami oz. zasvojenostmi ter jim - kot se odraslim ljudem spodobi - odvzeti tisto »out law« avreolo, ki nas je pritegovala kot mladostne upornike.

Razpita generacija X svoj »teen spirit« doživlja po svoje in radikalnost ji ni tuja. Nikar ji ne dajamo v roke prepovedanega orožja, ki bi ga uporabila samo zato, da nam dokaže, da ji naše prepovedi niso mar, in nikar je ne pehajo v bližino prepovedanega, ko kar hlepi po tem, da nam pokaže, kako ji naše zmote niso ostale prikrte. Na nas je, da jih popravimo!

UPOŠTEVANO GRADIVO:

DROGE NA TEHTNICI, tematska številka Časopisa za kritiko znanosti, let. XX, 1992 št. 146-147

HAPPY NEW AGE, tematska številka Časopisa za kritiko znanosti, let. XX, maj 1992

Terence McKenna: MIKO DIONIZ HIPER-
RAZSEŽNOSTI, Časopis za kritiko znanosti, let. XXI, 1993 št. 156-157

VIRTUELNA RESNIČNOST: tematska številka Časopisa za kritiko znanosti, let. XX, 1992, št. 150-151

Ivan Valenčič: HRANA BOGOV, Razgledi, št. 15/93

Fritjof Capra: POGOVORI Z R. D. LAINGOM (odlomki iz knjige Razgovori z izjemnimi posamezniki), Razgledi št. 15/93

skupina avtorjev: CENA PROHIBICIE DROG, Založba Taurus, Lj. 1993

Aldous Huxley: VRATA ZAZNAVANJA - BESE IN PEKEL, Studia humanitatis-minora, Lj. 1993

Erich Fromm: ZDRAVO DRUŠTVO, Načrti, Zagreb 1984

Erich Fromm: REVOLUCIJA NADE, Gradska Beograd 1980

Peter Russel: SEDAJ, Založba Alpha centauri, Lj. 1993

VESTNIK
je za bralca vedno
aktualen časopis.

NAROČILNICA

Če ga želite prebrati, izrežite in pošljite na naslov:

VESTNIK, Slovenska 41, 69000 Murska Sobota

Podpisani:
Ulica:
Kraj in poštna št.:

NAROČAM VESTNIK

Pošiljati začnite:
Podpis naročnika:VESTNIK
Vas bo obiskal vsak
teden; je tisti, ki vam bo povedal, kaj in
kako ravna jo z vašo usodo BOGOVI!

NADA,

Ferdo
Godina

VRNI SE

30

Jaz sem vedno živel za otroke in moža. To mi je bilo v največje zadovoljstvo. Sedaj pa ne vidim več poti naprej. Otroci imajo že svoje hiše in svoje družine. Ne potrebujejo me več. Vse, kar mi je ostalo, je nezvestoba mojega moža. Novega življenja ne morem več začeti. Zvonka pa še vedno ljubim in svojega telesa ne bi mogla dati drugemu moškemu. Mama! Tako sem polna bolečine, da vam ne morem povedati. Vedno sem slutila, da nisem nikoli bila jaz edina pri svojem možu in kljub temu sem ga tako ljubila. Vedno znova vprašujem Boga, zakaj ga moram tako ljubiti, vendar ne dobim odgovora. V zadnjih šestih letih se me je v postelji kakih dvanaestkrat dotaknil. Ni čudno, saj je bil z drugimi ženskami zapleten.

Vem, da ne bom nikoli več zdrava. Rak v moji krvi je poguben, vendar rak v moji nesrečni ljubezni in v mojem zakonu je še mnogo pogubnejši. Mama, vi ne bi nikoli tega zvedeli, vendar pa sedaj čutim, da se vam imam pravico potožiti. Ne želim, da bi se vam po moji smrti Zvonko smilil, ker tega ne zasluži.

Ne bodite žalostni zaradi moje smrti. Veselite se, da sem vse prestala. Moja želja je, da bom upepeljena. Eden izmed mojih otrok vam bo moj pepel prinesel domov. Nočem tu groba, ker tudi nočem, da bi ga Zvonko kdaj obiskoval. Ljubim vas v življenju in v smrti. Ne bodite žalostni in želite mi mir. Vedno vaša

Romana.

Romana je Danijela silovito iztrgala iz njegovih misli. Ne bi si bil mogel nikoli predstavljati, da premore človek tik pred smrtjo, katere se z gotovostjo zaveda, toliko miru in premisleka, kakor je bila tega zmožna Romana. Nekod je slutil, da se v njej skriva neka čudna moč in tudi mehkoča.

Prav zato ga je zabolelo in sram ga je bilo pred samim seboj. Spoznal je po njenem odkritem pismu, da ni bila nikoli pri njem ne z mislijo, še manj pa s srcem. Res mu ni nikoli ničesar obljubila, a on se je njej zavezal, morala je to čutiti; prav zato pa se je prevaral. Vendar je bila vsa Zvonkova. V njem se je prebudila jeza. Jeza še največ na samega sebe. Se mu Romana sploh smili? Tako ljubiti, kakor je zmogla ona, zmorejso redki. A prav zato, ker je zmogla tako ljubezen, o kateri pa se je Danijel varal, se mu je vse uprlo.

Strina je preveč primitivna, da bi to razumela. Saj ju priskutno povezuje, ko vendar po pismu ve, koga je ljubila. »Zvonka pa še vedno ljubim in svojega telesa ne bi mogla dati drugemu moškemu... Vedno vprašujem Boga, zakaj ga moram tako ljubiti.« Ali strina ničesar ne razume, da hodi s pismom k Danijelu in skuša najti zvezo, ki je sploh ni bilo. Kako more v svoji pameti povezati spomin nanjo z njim in naj bi bil ta spomin najlepše darilo mrtvi Romani. Strina v svoji nadležni preproščnosti ni mogla razumeti, da je Romana vse, kar je zmogla, dajala Zvonku. Vendar je Danijel strino končno razumel. V svoji bolečini za Romano išče opravičilo za njeno zmoto. Kaj naj stori zdaj on?

Ko je strina odšla, je postalo vzdušje okrog mize turobno. Pustila je za seboj notranje razdejanje. Niso se mogli pobrati. Babica, ki je že v začetku Danijelovega branja z berglami prikrevsala k mizi, je tu obsedela. Med branjem so se ji ves čas spuščale debele solze po mlahavih, gubastih licih, ki jih ni brisala in so ji padale na prsi, na prepran, čist predpasnik. Sonja je solze naprej skušala zatajiti, potem pa si jih je morala z robčkom sproti loviti in brisati. Danijel je molčal.

Tome ni maral vzdušja motiti. Ob tem, kar je slišal, se je prvič, odkar je prišel iz aresta, v njem zgodilo nekaj novega. Ali je njegovo trpljenje največje in edino, zaradi česa se toliko trapi, ko vendar drugi doživljajo večje bolečine? In ne samo, da jih doživljajo, tudi prenašati jih znajo bolj častno, pogumneje. Kar zdrazil se je, ko je Danijel z dovolj teže in resnosti dejal:

»Vi ostanite, tovariš Tome. Pot v Ljubljano je dolga.« Danijel ne bi rad Tomcu pokazal, kaj doživlja. Po volji mu je bilo, da je Tome našel pot do Dominkovih, saj je eden izmed tistih, ki so bili vrženi v osamelost. Razume, da najde tu uteho, in če so ga Dominkove ženske sprejele, naj jo najde.

Danijel je vstal, pes pod mizo je v hipu skočil pokonci in se zagnal proti vratom in mahal s kratkim repom.

»Vesel bi bil, če bi se še srečala,« je rekel živahno Tome in čakal, da Danijel v to privoli.

»Ob sobotah ponavadi.«

»Vem. Zdej bom še z večjim zanimanjem bral vaše stvari.«

Babica si je od pritajenega joka toliko opomogla, da je postavila predse bergle. Pripravljala se je, da se dvigne in začne potovanje s povitimi nogami proti štedilniku.

»Nekaj bi vas rad prosil,« je rekel Tome Sonji, ki so ostali že nekaj časa sami.

»Bi hoteli stopiti po Nado?«

Obe je nekoliko presenetil.

»V teh letih vama kaj takega lahko rečem, saj je to brez nevarnosti za moža,« je dodal z nasmehom.

»Nadinega moža ni doma. Je že spet v Iraku,« je rekla Sonja.

»Prava nesreča,« je pridela babica.

»Zakaj nesreča?« je vprašal Tome.

»Kdaj je srečna žena, ki nima moža nikoli doma? Tako je z Nado. Pri njej gre vse narobe.«

Vedel je, da se v tej lepi, mladi ženi nekaj skriva. Že njen pogled je privlačen. Najbrž gre za skrivnost, ki jo nakazuje odkritosrčnost in njo je opravljal z lepim vedenjem: da sta Tomca pozvala, naj se pogleda v oči in se predstavi. Nato sta se zmuznila iz kuhinje.

Nada je morala sesti za mizo. Tome je delal vtis, kakor da je doma in ne Nada. Nalil ji je v kozarec črno gosto vino in potegnil nazdravili. Tome je prišel v svoj element, v katerem je skušal knaditi tisto, v čemer je bil prikrajšan. Vina si je Nada niso vendar tega ni smela pokazati. Pred babico in Sonjo ji ni bilo treba skrivati. Vendar je Tome s svojim budnim očesom opazil, da je Nada izpraznila kozarec. Zdelo se mu je imenitno, saj je v tem trenutku Nadino dobro voljo, ker jo je povabil. Nada se je vključila.

»Kaj bi sama doma,« ji je rekel Tome. Nada je preletela z babico in Sonjo. Torej so o njej govorili.

»Nisem sama. Trije smo.«

»Seveda nisi sama in še dom imaš blizu,« je skušala babica viti vtis. Sicer pa Nada ni bila prizadeta. Tome je nadaljeval:

»Nič za to, če je človek sam. Jaz sem skoraj vse življenje bil sam, ne morem več misliti, da bi kdo živel ob meni.«

»Ste vdovec?« je vprašala babica.

»Vdovec. Žena mi je umrla, ko sem bil zaprt.«

Dominkove ženske so se bale govoriti o zaporih. Do človeka, ki bil v zaporih, so imele ne samo strah, ampak tudi občutek, da takega drži sramota. S Tomcem pa je bilo drugače. Zapor ni niso jemale v misel, čeprav so zanj vede. V tem jih je prepričeval Danijel, ki je Tomca sprejel kot prijatelja. Vendar Tome ni bil odgovorile, ker so bile kljub vsemu v zadregi. Tome je to tudi rekel:

»Dva sina imam in štiri vnuke, v Ljubljani. Oba sta že poročena. Tako se še bolj razveselim poštenih ljudi.«

Ženske so se počutile počaščene, saj je pri tem nje jemal v obzir. Sonja se je opogumila:

»Če imate dva sina in vnuke, zakaj ne živite pri njih?«

»Stari in mladi ne gredo skupaj. Pri vas Dominkovih sta Sicer pa imam tu v Murski Soboti pokopano ženo. Ne, ni bom šel. V tej zemlji si bom poiskal tudi jaz svoj počitek.«

»Kdo ga pa ima,« se je prvič vmešala v pogovor Nada. Tome ogrelo. Nekaj posebnega je bilo v tem, kar se ne da povedati.

(Nadaljevanje)

Državni sekretar Ministrstva za okolje in prostor mag. Radovan Tavzes o problematiki industrijskih odpadkov

Smo pokrajina »umazane« industrije?

Mag. Radovan Tavzes, državni sekretar Ministrstva za okolje in prostor, je bil določen za sogovornika, ko smo najvišji državni instituciji predali, kaj bi želeli od ministrstva izvedeti. Zanimalo nas je, kako bo država poskrbela za dosedanje in prihodnje industrijske odpadke, kako bo nadzorovala, kakšna industrija se uvaža, kakšni odpadki se uvažajo in v glavnem pa, kdaj se bodo začela izvajati določila Zakona o varstvu okolja. Seveda pa so nas zanimali tudi okoljevarstveni problemi, povezani z nekaterimi pomurskimi podjetji.

(Odpadki na dvoriščih tovarn morajo biti pravilno skladiščeni; to in pa čezmerno onesnaževanje bodo torej inšpektorji v prihodnje strožje nadzorovali. Po 36. členu zakona o varstvu okolja morajo čezmerni onesnaževalci pripraviti sanacijski program, ga financirati podjetje?

Seveda. Prek pooblaščenih organizacij mora to narediti. Ministrstvo bo lahko že v tej odločbi povedalo, da priznava samo izdelke pooblaščenih organizacij ali pa jih navede, oni pa potem med temi izberejo. Za odločbo je rečeno, da se mora izdati v treh mesecih, drugje pa se mora v zraku stanje prilagoditi normam nekje v 18 mesecih. V tem času naj bi se delno popravilo stanje in izdelalo tudi program. To je nekakšno prehodno obdobje. Ta program pa mora biti ekonomsko kredibilen in takaj je zdaj »keč«: upoštevati mora več elementov. Mi zdaj pripravljamo tudi uredbo o taksaciji onesnaževanja, ki ne bo linearna, kar se čisto čezmernih obremenitev zdaj bo lahko že sama taksa uničila poslovno podjetje. Pravna logika bi morala biti, da ministrstvo lahko verjame ali pa ne verjame v program. In če ne verjame, potem seveda odredi zaprtje. Ono se lahko potem seveda pritoži na odločbo ministrstva, to je prvostopenjski primer, na primer da se pritoži na odločbo, da program ni kredibilen.

Okolje in podjetja

Zanima me razmerje med okoljevarstveniki in gospodarstveniki – ali se, da so gospodarstveniki pri svojih zahtevah po rešitvi problema vse glasnejši in da se pozabljajo na hitra reševanja problema okolja.

Možno, da je tako. Določene meritve na tem področju so. Upravičeno na primer, da je bila slovenska kemijska industrija v lanskem letu največje dobitnice, s kakšnimi številkami bi bilo dokazati, da hkrati najbolj onesnažuje okolje, vendar je to seveda težko. Do sedaj gospodarstveniki – kolikor sem jih razumel – niso sodelovali na gospodarski konferenci, ko smo govorili o emisijah in normah – niso bili proti nor-

mam kot takim ... seveda so opozarjali, da je vsaka taka naložba v ekologijo lahko včasih tudi šest- ali sedemletna. Navsezadnje bi »okolje« tudi lahko potrpelo v nekem takem obdobju, vendar vse v mejah normale. V nekem smislu se mora zato v sanacijskem programu videti dobičkonosnost, ki bo lahko okolje sanirala. Če tega ne vidimo, potem seveda v tak program ne verjamemo.

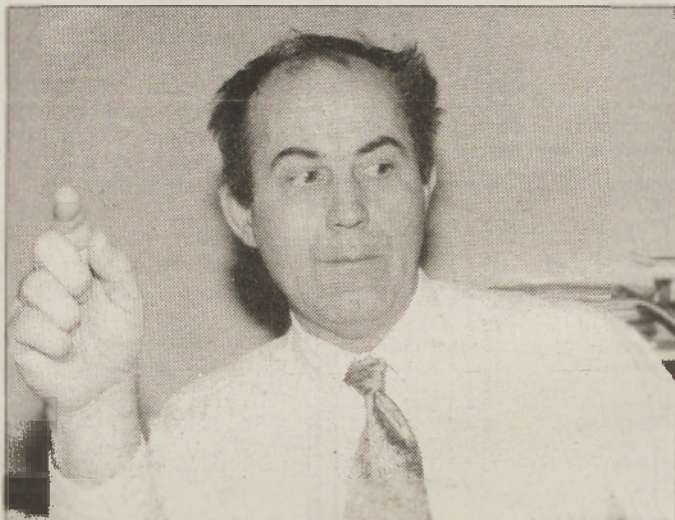
Kako privatizirati ali prodati podjetje, v katerega je potrebno veliko vlagati za rešitev ekoloških problemov?

»Zakon o privatizaciji dopušča, da na račun določenih naložb v okolje ti lahko tisto prodajno maso, ki je kot družbeno premoženje dana na trg, znižajo, če identificiraš okoljske investicije v prihodnjih letih. Skratka, družbeno premoženje lahko rezerviraš za vlaganje v okolje. Seveda pa to ne velja za skladove tovarne, saj bo sklad prodajal na drugačen način ali pa ne ... zdaj nisem prepričan. No, z Agencijo za privatizacijo smo se dogovorili, da bodo pri privatizaciji posebej pazili na bremena okolja in tista uredila, ki to dopušča, bo zdaj dopolnjena v smeri sankcioniranja. To pomeni, da če nekdo znižuje prodajno maso premoženja, ki je ponujeno trgu, na račun vlaganj v okolje, naj bi se hkrati zavedal sankcijske odgovornosti. Dimezije Sklada za razvoj pa nismo še nikdar definirali! Včeraj je bil ravno prvi sestanek zaradi jesenic, ker se bodo železarne privatizirale, tam pa ostane ne vem koliko neprečiščenih zemljišč.«

Tovarne in njihove zapuščine

Ali ste že sprejeli kaj konkretnega, kaj z zapuščinami tovarniških dvorišč, posledicami industrijske proizvodnje minulih desetletij?

»To je posledica industrijske proizvodnje. onesnaževalec je v teh primerih identificiran. Tu ni govora o subsidiarni odgovornosti! Mi imamo samo en primer subsidiarne odgovornosti, pa še to je vprašanje, če je res. Gre namreč za Pesniško jamo v Mariboru, za razne ostanke olja, ki so nastajali v industriji. Tu se lahko trdi, da je onesnaževalcev več, vsi, ki so koristili motorna olja in so v nekem trenutku (v nekem sistemu) odlagali tam staro rafinerijo ... pa še tu smo se zmenili, da imamo nosilca sanatorja, gre za Petrol, ki bo prev-

Državni sekretar MOP-a mag. Radovan Tavzes

zel neko javno službo in se bo z navedenimi slova javne službe to saniralo.

Torej bo morala vsaka tovarna na svojem dvorišču poskrbeti za odpadke?

»Mora. In kupec te tovarne ali sklad mora to upoštevati. Zdalej po Kolumbiji se že dogaja, da prihaja do večjega izvoza teh odpadkov. Mi bomo ta status izvoza uredili, da bo izvoz teh sodov, ki jih mi tu ne moremo predelati, vezan na dežele OECD-ja. Mi bomo torej zdaj zaenkrat izdali uredbo, kako se ta zadeva lahko rešuje, spravlja v promet. To je ta uredba, ki je v skladu z baselsko konvencijo. Naslednja zadeva je, da z inšpekcijskim nadzorom ugotovljamo, ali oni kršijo skladiščne normative – to pa vsi po vrsti kršijo. Tako bosta okoljevarstvena in sanitarna inšpekcija začeli pregledovati ta skladišča. Imamo že seznam, kje so takšna najbolj nevarna skladišča!«

Ali izvažamo veliko odpadkov?

»V zadnjem letu je tega več. Po nam znanih podatkih smo zadnje leto izvozili kar nekje 600 ton nevarnih odpadkov, to so razna topila, razredčila, olja, odpadki, ostružki itd., torej tisto, kar ne more predelati. Inšpekcijski nadzor pa je možen za vsa skladišča, saj je znano, koliko se sme takih odpadkov količinsko spraviti, kakšna morajo biti skladišča in tako naprej. In ta skladišča so vsa prvič prenapolnjena, drugič nimajo ure-

Slovenskem, na primer naše bivanje je pogojeno z načinom embalaže mleka. Ni pa razumljiv odpad, če neko naše podjetje prodaja izdelek v državah OECD-ja, odpadki, ki nastajajo pri izdelovanju, pa pušča tukaj! Tak primer so Sava, Krka in pa Gorenje, kjer je 95-odstotni izvoz. Oni se morajo združevati tudi na nivoju odpadkov z Evropo, tako kot se združujejo pri prodaji izdelka.«

Kdaj bo cena izdelka vsebovala tudi stroške za odpravo onesnaževanja okolja, ki nastanejo s proizvodnjo izdelka?

»Nekje to že imajo. Na primer teh 700 ton ... en kilogram teh odstranjenih odpadkov ni manj kot pet mark. Te tone so po evidenci carine, morebiti ni vse točno, ker je evidenca carine včasih »težka«, ker imajo oni neke druge postavke kot baselska konvencija. Ampak sedemsto ton pomeni približno 35 milijonov mark – toliko je Slovenija v letošnjem letu porabila za odstranitev odpadkov. Pa je lahko 5 mark še dokaj nizka cena? Teh 35 milijonov mark so letos gotovo vključili v ceno, kje bi drugače dobili denar!«

Ali bo država s kakšno uredbo predpisala obvezno izvažanje nevarnih odpadkov?

»Ne moremo prepovedati, da jih skladiščijo, če je to skladiščenje pravilno. Če pa skladiščenje ni pravilno, lahko z neko uredbo določimo, da te odpadke izvozijo ali zgradijo primerno skladišče – če seveda dobijo lokacijsko dovoljenje. Potrebno pa je ločiti med javno službo odstranjevanja odpadkov in individualnim odstranjevanjem odpadkov. Pri industrijskih odpadkih je zelo težko uveljaviti javno službo, torej da bi nekdo hodil iz tovarne v tovarno in zbiral te odpadke. Vlada je zaenkrat sprejela sklep, da se mora na področju embalaže fitofarmaceutike, torej v kmetijstvu, urediti javna služba, in tam bo urejeno tako, da bo ob nakupu fitofarmaceutike proizvodja plačal recimo 150 tolarjev na kilogram za embalažo. In potem bo trgovska mreža zbiral to embalažo in tudi zbiral sredstva za odstranjevanje te embalaže.«

Sežigalnice le za lendavski Lek

Lendavski Lek ima novo sežigalnico odpadkov – micelija. Lju-

dje se kljub vsemu sprašujejo, ali to sežiganje res nima nobenih posledic za zdravje ljudi in ali niso morebiti sem prispeli Krkini odpadki?

»Takole vam bom povedal: mi imamo to uredbo o sežigalnicah preverjeno. Povezani smo s tistimi, ki opravljajo prevzemne meritve Lekove sežigalnice, ne nazadnje zato, da testiramo kredibilnost cele uredbe in da vidimo, kako se taka stvar sploh testira. Dobivamo vse informacije. Zaenkrat so to še vedno prevzemne meritve, saj še niso zaprosili za dovoljenje sežiganja. In te meritve so vse ugodne, tako mi vsaj zagotavljajo eksperti, ki poznajo problematiko. Standard sežigalnice je tak, da zadošča vsem evropskim normativom. Drugo, kar nas v zvezi s tem mori, je izvajanje nadzora ali po domače: bodo oni opravljali javno službo ali pa bodo sežigali le svoje odpadke. Ko bodo dobili obratovalno dovoljenje, bomo morali to razčistiti, kajti bistvena razlika je, če opravljajo javno službo ali sežigajo le svoje lastne odpadke. Če sežigajo le lastne odpadke, se nadzorujejo le emisije in pa to, da ne uvažajo odpadkov – to bi bil hud prekršek, kajti če bi opravljali javno službo, bi za to morali dobiti koncesijo.

Ne morejo v Lekovi sežigalnici sežigati nobenih podobnih odpadkov, niti Krkinih?

»Ne, ker nimajo koncesije.«

In kako boste vedeli, da tega ne počnejo?

»Mislim, da je to dolžnost inšpekcijskega nadzora, jaz ne bom hotel gledati tja v tiste sode! Zahtevali bomo njihovo poročilo, kjer pa ni navedena le emisijna norma, ampak tudi vrsta in količina snovi. Če bo sum, da se nekaj ne ujema, bomo pač to ... Pravzaprav bi oni lahko sežigali le svoje odpadke, sežiganje vseh integriranih odpadkov iz vseh Lekovih obratov pa je že javna služba. Že o tem bi se morali pogovoriti! Če so le v delniški, lastniški razmerji, so neodvisni. Jaz se nagibam k temu, da so oni podvrženi javni službi! kajti, če bo »javno«, bodo morali upoštevati vse predpise.«

Nafta z omejeno perspektivo

Zalostno pa je, če se takšne lokacije iščejo samo na enem območju – in to v veliko primerih prav lendavskem kotu: tam Lek proizvaja velike količine antibiotikov, državna rafinerija predeluje nafto z zastarelo tehnologijo ...

»Za Lekovo sežigalnico zaenkrat ni dvomov, verjamem ljudem z Inštituta Jožefa Stefana, ki opravljajo nadzor. Za Nafto pa je sedaj nekaj problemov. Mislim, da je perspektiva Nafta omejena! Zdalj bo izšla odredba, ki jih bo nekoliko »stisnila«, saj prepoveduje prodajo mazuta z vsebnostjo žvepla. V bistvu je slovenski trg za to rafinerijo zelo omejen. Ta mazut, to težko olje z veliko vsebnostjo žvepla, bo lahko prodano industriji samo s posebnim dovoljenjem našega ministrstva. Zato bodo oni kar hitro ugotovili, da takšen način predelave ruske nafte ni optimalen niti gospodaren. In zato je zdaj vprašanje, koliko je eksistenca te rafinerije sploh realna? Trg izdelkov se jim bo začel ožiti, tudi pri bencinih zelo težko sledijo vsem normam in morajo nekaj mešati. Pri njih je sporna že vsebnost žvepla v navadnem bencinu, pa tudi svinccem ni vse v redu. Oni so pred tem, da bodo morali obnoviti svojo tehnologijo. Vsaka obnova, rekonstrukcija, pa zahteva upoštevanje vseh novih predpisov o varovanju okolja!«

BERNARDA B. PEČEK

11. november 1994

Otvoritev avtosalonu!

Odkrijte z nami vse novosti Fiat, Lancia, Alfa Romeo!

AVTOSERVIS LAJTER Dobrovnik, 6 C DOBROVNIK Tel./Fax.: 069/79 015

Lajter

PRODAJA IN SERVIS VOZIL

Vsak četrtek Vestnik

šport

Prva državna nogometna liga

Mura : Publikum 1:0 (0:0)

Murska Sobota - Igrišče Mure, gledalcev 2.000. Sodnik: Kandare (Ljubljana). Strelec: 1:0 Topič (76).
Mura: Volk 8, A. Baranja 7, Kokol 7, Cifer 7, Poljšak 8, Žekš 7, Breznik 7, Gajser 8 (Brezič -), Poznič 7, Bakula 8, Topič 7 (S. Baranja -).

Rudar (V) : Beltinci 2:1 (1:1)

Velenje - Igrišče Rudarja, gledalcev 1500. Sodnik: Durmič (Koper). Strelec: 0:1 Baranja (5), 1:1 Zivanovič (22), 2:1 Pavlovič (89).
Beltinci: Irgolič 6, Godina 7, Božič 7, Jengurazov 7, Šarkezi 7, Cirkvenič 7, Vorobjov 8, Črnko 8, Herceg 7, Baranja 7, osterc 7.

Druga državna nogometna liga

RCS Gramatex : Beltrans 0:2 (0:1)

Turnišče - Igrišče RCS Gramatexa, gledalcev 300. Sodnik: Horvat (Marjeta). Strelec: 0:1 Stojko (38), 0:2 Stojko (79).
RCS Gramatex: Stamenkovič, Ternar, Lebar, Vori, Koveš, Ropoša, Vorš, Škafar (Pucko), Lackovič, Novak, Zver.
Beltrans: Rajb, Slana, R. Berendijaš, Hošpel, Puklavac, A. Osterc, Z. Osterc, Sreš (Zrim), Brunec (B. Berendijaš), Vožlić, Stojko.

Drava : Nafta 1:1 (1:0)

Putj - Igrišče Drave, gledalcev 400. Sodnik: Kerčmar (Hodoš). Strelec: 1:0 Lončarevič (29), 1:1 Vickovič (90).
Nafta: Zajtl, Hozjan, Gašević, Novak, Žalik, Drvarič, Hranilovič, Utroša, Prekazi, Baša, Šabjan (Vickovič).

Tretja državna nogometna liga

Renkovci : Svoboda 3:1 (2:1)

Renkovci - Igrišče Renkovec, gledalcev 150. Sodnik: Velički (Maribor). Strelec: 1:0 Markoja (17), 2:0 S. Bojnc (28), 2:1 Zorko (45), 3:1 Zadravec (89).
Renkovci: Magdič, Kocet, Koren, Štaus, Markoja, st., Zadravec, Balažic (Kuzma), R. Bojnc, Markoja, ml., Tompa (Litrop), S. Bojnc.

Impol : Bakovci 2:2 (1:2)

Slovenska Bistrica - Igrišče Impola, gledalcev 100. Sodnik: Šardt (Prevalje). Strelec: 1:0 Modic (8), 1:2 Radikovič (25), 1:2 Levat (38), 2:2 Modic (82).
Bakovci: Maučec, Erniša, Zadravec, Sršen, Papič, Levat, Kokaš, Kovačec, Titan, Jančar, Radikovič.

Slovenska mladinska liga

V tekmovalju enotne slovenske mladinske nogometne lige je sobotna Mura v Ljubljani premagala Ilirijo z visokim izidom 7:0. Strelec so bili: Fras 4, Kerec 2 in Cipot. Mladinci Olimpije iz Ljubljane pa so premagali Beltince s 5:0.

Slovenska kadetska liga

V tekmovalju slovenske kadetske nogometne lige je Mura v Ljubljani igrala z Ilirijo 1:1. Gol za Muro je dosegel Skledar. Kadeti Olimpije iz Ljubljane pa so v Beltincih premagali domače Beltince s 4:0.

ŠPORTNA NAPOVED

V športni napovedi št. 15 sodeluje Metod Cigut iz Renkovec - tehnični vodja Nogometnega kluba Renkovci. Prognozirale je takole:

Pari	Napoved
1. BELTINCI	: Olimpija 1
2. Železničar	: MURA 2
3. Vevče	: Koper 1
4. Publikum	: Korotan 1
5. Živila	: Primorje 1
6. Izola	: Maribor 2
7. BELTRANS	: NAFTA 0
8. GRAMATEX	: Št. pivov. 1
9. BAKOVCI	: Pohorje 1
10. Kovinar	: RENKOVCI 0

ŠPORTNA NAPOVED ŠT. 15 NAP.

1. BELTINCI	: Olimpija
2. Železničar	: MURA
3. Vevče	: Koper
4. Publikum	: Korotan
5. Živila	: Primorje
6. Izola	: Maribor
7. BELTRANS	: NAFTA
8. GRAMATEX	: Št. pivov.
9. BAKOVCI	: Pohorje
10. Kovinar	: RENKOVCI

Izpolnjene lističe pošljite na uredništvo Vestnika, Murska Sobota, Slovenska 41, do 13. novembra 1994. Pri žrebanju bomo upoštevali po 8 pravih napovedi.

Primek in ime ter naslov

V športni napovedi št. 14 naši reševalci niso imeli sreče, saj nismo našli niti enega lističa z 8 pravih napovedmi. Tokrat vam želimo več sreče. Pravilna rešitev: Mura : Publikum 1, Rudar (V) : Beltinci 1, Gramatex : Beltrans 2, Drava : Nafta 0, Impol : Bakovci 0, Renkovci : Svoboda 1, Vesna : Les 2, Serdica : Čarda 1, Rakičan : Kema 0 in Tigop : Bratanci 2.

I. SNL

Rezultati - 13. kolo		
Mura	: Publikum	1:0
Rudar (V)	: Beltinci	2:1
Izola	: Vevče	2:1
Maribor	: Jadran	5:0
Olimpija	: Gorica	1:1
Primorje	: Železničar	2:4
Korotan	: Koper	0:1
Gaj	: Živila	1:1

Olimpija	13 10 1	2 30:12 21
Maribor	13 9 3	1 30:13 21
BELTINCI	13 7 3	3 32:12 17
Železničar	13 8 1	4 34:19 17
Publikum	13 7 3	3 21:10 17
MURA	12 7 2	3 24:12 16
Gorica	13 6 3	4 28:17 15
Rudar (V)	13 6 2	5 20:18 14
Korotan	13 5 1	7 20:21 11
Izola	13 4 3	6 17:27 11
Koper	12 4 2	6 9:15 10
Vevče	13 3 3	7 18:30 9
Gaj (-1)	13 2 6	5 13:29 9
Primorje	13 2 4	7 17:22 8
Živila	13 1 6	6 13:20 8
Jadran	13 0 1	12 6:55 1

II. SNL

Rezultati - 13. kolo		
Gramatex	: Beltrans	0:2
Drava	: Nafta	1:1
Št. pivov.	: Dravinja	1:1
Slovan	: Mengeš	0:0
Elan	: Zagorje	0:0
Domžale	: Radeče	0:1
Steklar	: Šmartno	0:2
Rudar (T)	: Piran	1:0

Zagorje	13 8 4	1 26:4 20
Šmartno	13 8 4	1 27:13 20
Rudar (T)	13 8 3	2 18:10 19
NAFTA	13 5 7	1 20:14 17
Piran	13 7 1	5 30:18 15
Radeče	13 6 2	5 20:15 14
Dravinja	13 4 5	4 19:14 13
Mengeš	13 3 7	3 6:9 13
Slovan	13 4 5	4 19:24 13
GRAMATEX	13 4 4	5 18:19 12
Drava	13 4 4	5 17:25 12
Domžale	13 4 3	6 17:20 11
BELTRANS	13 4 2	7 14:19 10
Št. pivov.	13 2 4	7 19:27 8
Steklar	13 1 5	7 11:23 7
Elan	13 0 4	9 5:32 5

III. SNL

Rezultati - 12. kolo		
Renkovci	: Svoboda	3:1
Impol	: Bakovci	2:2
Pohorje	: Šentjur	1:1
Pobrezje	: Dravograd	1:2
St. Gradec	: Kovinar	0:2
Kob Ford	: Aluminij	4:0
Starše prsto		

Aluminij	11 8 1	2 26:17 17
Šentjur	12 7 2	3 33:14 16
BAKOVCI	11 6 3	2 32:11 15
Kob Ford	11 7 1	3 32:16 15
Dravograd	11 7 1	3 20:20 15
Impol	11 5 3	3 20:15 13
Pohorje	11 4 5	2 19:16 13
RENKOVCI	11 4 2	5 14:14 10
Kovinar (-2)	11 4 3	4 11:13 9
Starše	11 3 2	6 9:13 8
St. Gradec	11 1 2	8 9:25 4
Svoboda	11 1 2	8 12:30 4
Pobrezje	11 1 1	9 11:44 3

I. MNL MS

Rezultati - 11. kolo		
Vesna	: Les	1:2
Serdica	: Čarda	2:0
Dokležovje	: Emal	0:2
Rakičan	: Kema	1:1
Tigop	: Bratanci	1:2
Remet	: Goričanka	1:1

Serdica	11 6 5	0 16:7 17
Rakičan	11 6 2	3 15:11 14
Čarda	11 4 5	2 16:7 13
Les	11 4 4	3 13:10 12
Emal	11 4 4	3 10:11 12
Goričanka	11 4 3	4 16:14 11
Bratanci	11 3 5	3 14:14 11
Kema	11 2 7	2 15:16 11
Dokležovje	11 2 5	4 9:14 9
Tigop	11 3 2	6 17:19 8
Remet	11 1 6	4 13:19 8
Vesna	11 3 0	8 12:24 8

II. MNL MS

Rezultati - 11. kolo		
Tromejnik	: Bogojna	1:1
Rotunda	: Tešanovci	2:1
Križevci	: Cankova	1:5
Prosenjak	: Gančani	2:6
Grad	: Apače	1:2
Šalovci	: Hodoš	2:0

Tromejnik	11 10 1	0 39:14 21
Bogojna	11 7 4	0 32:10 18
Apače	11 7 3	1 42:18 17
Cankova	11 7 2	2 28:15 16
Šalovci	11 6 1	4 24:16 13
Rotunda	11 5 2	4 18:15 12
Grad	11 4 1	6 30:30 9
Gančani	11 3 3	5 25:29 9
Tešanovci	11 4 0	7 20:22 8
Hodoš	11 3 1	7 23:27 7
Prosenjak	11 1 0	10 14:59 2
Križevci	11 0 0	11 10:50 0

Streli I. SNL

11 golov	: Škaper (Beltinci),
7 golov	: Herceg (Beltinci),
6 golov	: Poznič (Mura),
5 golov	: Osterc (Beltinci),
4 gole	: Topič (Mura),
3 gole	: Nejman (Beltinci),
	: Rous (Mura),
	: Cener (Beltinci),
2 gole	: Baranja (Mura),
	: Breznik (Mura),
	: Belec (Mura),
1 gol	: Brezič (Mura),
	: Krančič (Mura),
	: Kokol (Mura),
	: Bakula (Mura),
	: Kosič (Beltinci),
	: Poljšak (Mura),
	: Jengurazov (Beltinci),
	: Baranja (Beltinci).

NOGOMETNI KOMENTAR

Pomembna zmaga Mure, poraz Beltinec v Velenju

V trinajstem kolu prvenstva v prvi državni nogometni ligi je bila derbi tekma kola v Murski Soboti, kjer je Mura gostila celjski Publikum. Srečanje, ki je bilo pomembno za obe moštvi, ki se potegujeta za gornji del lestvice, so dobili Sobočani. Potem ko sta obe moštvi v prvem polčasu napravili nekaj priložnosti za gol, so bili Sobočani v nadaljevanju boljše nasprotne, več so napadali, vendar so morali gledalci čakati na zadetek vse do 76. minute, ko je Bakula na desnem krilu preigral dva obrambna igralca Publikuma, lepo podal žogo v kazenski prostor Celjanov, kjer se je najbolje znašel Topič in z volej udarcem premagal odličnega vratarja Zupana. Zatem so si gostje zelo prizadevali, da bi rezultat izenačili, kar pa jim ob dobri obrambi domačih in zanesljivem vratarju Volku ni uspelo. Mura je tokrat nastopila v nekoliko spremenjeni postavi, saj je iz Murske Sobotice odšel Ilič, zaradi poškodbe pa ni nastopil tudi Bellec. Drugič pa je tokrat uspešno zaigral v članskem moštvu mladi Žekš. S to zmago so si igralci Mure ustvarili lepe možnosti za dobro uvrstitev v jesenskem delu prvenstva, čeprav jih že v soboto čaka težka naloga v Ljubljani, kjer bodo igrali z Železničarjem. Nogometaši Beltinec so gostovali pri Rudarju v Velenju in ostali brez točke. Beltinčani, ki so nastopili precej oslabljeni, brez štirih standardnih igralcev: Jančiča, Nejmana, Cenerja in Škaperja, so že na začetku tekme z golom Baranje povedli. Tri minute zatem pa bi

lahko vodstvo povečali, vendar je žogi pot v mrežo prečila prečka. Tudi po izenačitvi rezultata, ko je vratar Irgolič nerodno posredoval, so imeli Beltinčani lepe priložnosti za gol, ki pa jih niso izkoristili. Vrtar Čanič je dvakrat uspešno posredoval, ko je Vorobjov nevarno streljal, medtem ko je strel Črnka za las odšel mimo gola. Tudi v drugem polčasu so Beltinčani večji del tekme napadali, vendar niso imeli sreče. Ko je že kazalo, da si bosta moštvi razdelili točki, so minuto pred koncem domačini dosegli zmagoviti zadetek. Tako so Beltinčani na zadnjih dveh

mačini so nastopili z novim trenerjem Stankom Maučcem, v moštvo pa so zaigrali nekateri igralci, ki na zadnjih tekmah niso igrali. Domačini so imeli večji del tekme pobudo in tudi priložnosti za gol, ki pa jih niso izkoristili. Veržejčani pa so imeli v svojih vrstah iznajdljivega Stojka, ki je kar dvakrat uspel premagati vratarja Stamenkoviča. Lendavska Nafta je gostovala na Putju in igrala z Dravo neodločeno. Točko pa je Lendavčanom zagotovil Vickovič, ki je vstopil v igro v zadnji minuti igre. Lendavska Nafta, ki je na solidnem četrtem mestu, pa bo v predzadnjem kolu igrala z Beltransom v Veržeju, Gramatex pa bo v Turnišču gostil Štajerske pivovarne iz Maribora.

V tretji državni nogometni ligi je bilo na sporedu predzadnje kolo. Renkovci so gostili Brežice in po pričakovanju zmagali. Renkovčani so si že v prvem polčasu ustvarili več zlatih priložnosti za gol, od katerih pa so izkoristili le dve. Boljši so bili tudi v drugem polčasu in svojo premoč potrdili s tretjim golom, saj je bila usoda gostov zamer je bila usoda gostov zapечатena. Nogometaši Bakovci so gostovali v Slovenski Bistrici in igrali z Impolom neodločeno. Bakovčani so bili zelo blizu popolnemu uspehu, saj so še osem minut pred koncem vodili. Bakovci, ki so trenutno na tretjem mestu, si lahko z zmago v zadnjem kolu s Pohorjem zagotovijo drugo mesto, kar je dobra iztočnica za nadaljevanje drugega dela prvenstva. Renkovci pa v zadnjem kolu gostujejo pri Kovinarju v Mariboru, kjer prav tako niso brez možnosti.

Feri Maučec

Topič (Mura) - strelec odločilnega zadetka na tekmi Mura : Publikum.

tekma po nepotrebnem izgubili dve točki. V soboto pa bo v Beltincih zopet pravi nogometni spektakl, saj v goste prihaja vodeča Olimpija. V drugoligaški konkurenci je bilo razburljivo v Turnišču, kjer sta se v pomurskem derbiju srečala domači RCS Gramatex in Beltrans iz Veržeja. Presenetljivo, vendar zaslužno so zmagali gostje. Do-

Streli II. SNL

6 golov	: Hranilovič (Nafta),
5 golov	: Kukič (Gramatex),
	: Vickovič (Nafta),
	: Stojko (Beltrans),
4 gole	: Novak (Gramatex),
3 gole	: Brunec (Beltrans),
2 gola	: Zver (Gramatex),
	: Šabjan (Nafta),
	: A. Osterc (Beltrans),
	: S. Lebar (Gramatex),
	: Ropoša (Beltrans),
	: Vörš (Gramatex),
	: Hozjan (Nafta),
	: Ropoša (Gramatex),
1 gol	: Vori (Gramatex),
	: Bedó (Nafta),
	: Gabor (Nafta),
	: Prekazi (Nafta),
	: Gašević (Nafta),
	: Novak (Nafta),
	: Posavac (Beltrans),
	: Slana (Beltrans).

Streli III. SNL

14 golov	: Jančar (Bakovci),
7 golov	: Radikovič (Bakovci),
4 gole	: Tompa (Renkovci),
	: Koren (Renkovci),
3 gole	: Šombolac (Bakovci),
	: Buzeli (Bakovci),
2 gola	: Kokaš (Bakovci),
	: Levat (Bakovci),
	: Zadravec (Renkovci),
1 gol	: Vinčec (Renkovci),
	: Papič (Bakovci),
	: Markoja (Renkovci),
	: Balažic (Renkovci),
	: S. Bojnc (Renkovci).

Nogomet

Pokalne tekme

Na območju Občinske nogometne zveze Lendava so odigrali drugi krog pokalnih nogometnih tekem. Izidi: Črenšovci : Renkovci 2:0, Polana : Opel Horser Lakoš 2:1, Čentiba Wreng : Odranci 4:3, Olimpija : Bistrica 1:2 in Hotiza : Dobrovnik 3:1.

Gramatex prvak

V povratni finalni mladinski nogometni tekmi na območju Občinske nogometne zveze Lendava so Črenšovci premagali Gramatex iz Turnišča s 4:2. Ker pa so nogometaši iz Turnišča zmagali na prvi tekmi s 3:0, so postali mladinski prvaki lendavske občine.

	I. ONL LENDAVA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	ČRENŠOVCI		1:1	2:0	1:1	0:0	4:2	6:0	1:1	6:1	3:1	5:1
2	HOTIZA		1:1	1:1	1:1	0:1	2:0	4:0	3:2	3:1	2:0	2:0
3	ODRANCI		0:1	1:1	3:0	3:1	0:1	1:1	0:0	4:0	6:1	2:0
4	KOBILJE		1:2	1:1	0:3	1:1	3:1	4:0	0:0	3:0	2:1	1:1
5	PANONIJA		0:0	4:0	1:3	1:0	1:1	1:1	3:1	5:1	4:1	1:0
6	NEDELICA		1:1	0:1	1:0	1:3	1:1	2:0	1:1	2:3	1:1	1:0
7	ČENTIBA WRENG		0:6	0:1	4:1	0:1	1:1	0:1	1:1	1:1	5:1	0:1
8	DOBROVNIK		1:3	1:3	0:0	0:0	1:3	1:1	1:1	0:0	0:1	0:1
9	OLIMPIJA		4:6	1:3	0:1	0:5	1:5	3:2	1:1	0:5	3:4	0:0
10	BISTRICA		1:3	0:1	4:6	1:1	1:1	1:1	0:1	0:1	0:1	0:1
11	POJANA		0:1	1:5	0:1	1:4	1:2	0:1	1:1	0:1	1:0	1:1
12	MOSTJE		4:1	4:1	0:5	1:1	0:1	0:5	3:0	1:3	1:1	1:1

šport

Prva državna odbojbarska liga

Vigros Pomurje brez poraza

Končan je bil prvi krog prvenstva v prvi moški odbojbarski A-ligi. V gosteh je Vigros Pomurje iz Murske Sobotice med tednom v pomurskem derbiju v Ljutomeru premagal istoimensko moštvo s 3:1 (15:13, 16:14, 16:17, 6:15). Ljutomerčani so se Sobočanom zelo upirali, zlasti v drugem in tretjem nizu. V slednjem so napravili kar šest sklepnih točk. V petem kolu pa sta oba pomurska ligaša zmagala. Vigros Pomurje je v Murski Soboti gladko s 3:0 (15:1, 15:8, 15:5) premagal Kamnik. Vigros Pomurje: Marič, Kempa, Kerec, Bačvič, Novak, Vuković, Topovšek, Poredn, Fujs in Prša. Ljutomer pa je v gosteh premagal FIPROM iz Zvonice s 3:2 (6:15, 15:9, 15:13, 8:15, 6:15). Ljutomer: Berlot, Kavnik, Škrohar, Marič, Savič, Šiftar, Šumak, Grut, Belec, Zidar, Rajnar. Po prvem krogu je v vodstvu Vigros Pomurje, ki je edini brez poraza. (NS, FM)

Druga državna odbojbarska liga

Sobota in Žibrat zmagala

V šestem kolu prvenstva v drugi državni ženski odbojbarski ligi sta obe pomurski ekipe zmagali. Sobota je v gosteh premagala Črno s 3:1 (14:16, 15:11, 15:13, 15:3). Sobota: Fortjan, Zver, Šlebingar, Drevenšek, Kuhar, Posavec, Cipot, Černela, Šiftar, Casar, Mörec, Novak. Odbojkarice Žibrate iz Ljutomera pa so doma premagale Mežico s 3:0 (15:2, 15:9, 15:8). Žibrat: Vrhnjak, Šoštar, Lukienko, Kolar, Zidar, Senčar, Ljubec, Žibrat, Premož, Mlinarič, Kuhar. Odbojkarice Claudie shop iz beltincev pa so v gosteh izgubili tekmo s Pan Zvonice s 0:3 (4:15, 3:15, 11:15). Claudia shop: Mitja Janža, Marko Janča, Balazic, Krajcar, Lenarčič, Ceh, Gabor, Fišer. (NS, FM)

Tretja državna odbojbarska liga

Zmagali le Radenci

V šestem kolu prvenstva v tretji državni moški odbojbarski ligi so Radenci premagali Ptuj s 3:0, IGM Hoče je premagal Ljutomer II s 3:0, Domžale pa so s 3:0 premagale Pomurje II. V tretji državni odbojbarski ligi za ženske je Kamnik premagal Žibrat II s 3:0.

Prva državna rokometna liga

Poraz Bakovec v Žalcu

V sedmem kolu prvenstva v prvi državni ženski rokometni ligi je Žalec po prišakovju premagal Bakovec s 37:23 (16:12). Bakovci: Kurtenjak, Buzeti 1, Hozjan 9, Kolbl, Jakšič 4, Vogrinec-Tratnjek 3, Vohar 2, Šantl 4, Štodič, Cajnko.

Druga državna rokometna liga

Zmagi Kroga in Pomurke

V sedmem kolu prvenstva v drugi državni moški rokometni ligi je Pomurka iz Bakovec v pomurskem derbiju premagala Mladina iz Murske Sobotice s 26:11 (13:4). Strelci: B. Kavaš 7, Bedeković 6, Buzeti 4, Črnica 3, Husar 2, Ritonja, Škraban, Lovenjak in M. Kavaš po enega za Pomurko ter Gomboc 4, Marič 3, Gregorinčič 2 in Serec 2 za Mladina. Krog je premagal Celje s 27:22 (14:9). Strelci za Krog: A. Kolmanko 10, Štodič 7, A. Sapač 6, Hegeduš 2 ter D. Kolmanko in Titan po enega. Pomurje je premagal Polet iz Murske Sobotice s 16:23 (16:14). Strelci za Polet: Žugelj 6, Sečko 5, Lovenjak 5, Kovačič 4, Merica 2 in Černela enega.

Športni obrazi

Oliver Rogan – državni prvak

Štirinajstletni Oliver Rogan iz Sotine, učenec osmega razreda Osnovne šole Sv. Jurij in član Avto-motokros kluba Sotina, je v letošnjem državnem prvenstvu v motokrosu dosegel svoj največji uspeh. Pripriljivo, s prednostjo 46 točk pred drugouvrščenim Rozmanom iz Tržiča, je postal državni prvak v razredu 80 cm.

Svojo športno pot je Oliver začel zelo mlad, saj je bil star ko-
maj štiri leta in pol, ko je začel tekmovali kot član Avto-moto društva Stefana Kovača iz Murske Sobotice. Za ta šport ga je navdušil oče Jože, ki je bil vnet tekmovalček, sedaj pa je njegov trener. Že s svojimi prvimi nastopi je Oliver pokazal, da je velik talent in da ima prihodnost. Zlasti se, ker se je zelo hitro otre-
dil začetnega strahu. Njegov prvi videžni uspeh je bil osvojitev naslova republiškega pionirskega prvaka v razredu 50 cm. Kmalu

zatem je postal državni prvak v razredu 60 cm, drugi pa je bil v razredu 80 cm. Pred tremi leti je že začel tekmovali v članski konkurenci v razredu 80 cm in zasedel tretje mesto, čeprav so ga pestile poškodbe. Lani pa je na državnem prvenstvu zasedel četrto mesto. Na letošnjo sezono se je dobro pripravil in dosegel zav-
danja vreden uspeh. Čeprav je bil na prvih dveh dirkah za državno člansko prvenstvo v motokrosu v razredu 80 cm šele peti, mu to ni vzelo poguma, temveč sta z očetom vestno vadila in uspeh ni izostal, saj je zmagal na vseh preostalih šestih dirkah za državno prvenstvo, na nekaterih tudi s precejšnjo prednostjo. Pre-
iskusil pa se je tudi na medna-
rodni sceni. Sodeloval je na med-
narodni motokros dirki v Mar-
heku v Avstriji in zasedel prvo mesto. To je dalo obema z oče-
valne nove spodbude in odločilo sta se, da se bosta v novi tekmo-
valni sezoni preskušala v tujini

– Avstriji ali Nemčiji. Seveda pa načrtujeta tudi sodelovanje na evropskem mladinskem prvenstvu. Pričakuje, da uspehi ne bodo izostali, čeprav so jima nekateri vaščani zagodili, saj so se pritožili, češ da jih treniranje na lastni motokros progi v Sotini zaradi hrupa moti. Zaradi tega je soboška sanitarna inspekcija prepovedala trenirati in tekmovali na progi za motokros v Sotini. Tako se morata sedaj na treninge voziti v Mačkovec in Jančev Vrh. Feni Maučec

Kegljanje

Kardinarjeva odlična tretja

V italijanskem Traminu je bilo tekmovalje za svetovni pokal v kegljanju, na katerem so sodelovali državni prvaki. Na njem je sodelovala tudi slovenska državna prvakinja Marika Kardinar iz Dobrovnika, članica Ena iz Celja, in se odlično odrezala. Kardinarjeva je s 487 podrtimi keglji zasedla prvo mesto v drugi skupini in se uvrstila v polfinale, kjer je izgubila z nemško tekmovalko Budyjevo. V tekmi za tretje mesto pa je premagala Marinescujevo iz Romunije in osvojila bronasto medaljo.

Pomurski derbi v prvi državni moški odbojbarski A-ligi med Ljutomerom in Vigrosom Pomurjem v Ljutomeru je bil za ljubitelje odbojke razburljiv in privlačen.

Fotografija: Nataša Juhnov

Košarka

Prvi poraz Radenec

V četrtem kolu prvenstva v slovenski članski košarkarski D-ligi je Podčetrtek premagal Radence s 85:73 (35:35). Najboljši strellec pri Radenecih je bil Ulaga z 20 točkami. Pragersko pa je premagalo Lindau iz Lendave s 121:56 (66:23). Največ košev za Lindau je dosegel Zrna, 15. Radenci so tako prvi izgubili, Lindau pa je še brez zmage.

Karate

Dve drugi mesti

V Petrovčah je bilo tekmovalje v karateju. Med 58 tekmovalci in tekmovalkami iz 5 klubov so bili tudi Ljutomerčani in se lepo odrezali. V kateh je bil najuspešnejši Branko Horvat, ki je med dečki do 18 let zasedel drugo mesto. Boris Filipič je bil (do 15 let) tretji, Sašo Pregelj (do 12 let) pa četrti. Brigita Brezovec (do 18 let) je bila tretja. V borbah je Brigita Brezovec zasedla drugo, Andreja Štelc in Darko Barber pa tretji mesti.

Strelstvo

Deset ekip v pomurski ligi

Začelo se je tekmovalje v pomurski strelski ligi – serijski pro-

gram, v kateri sodeluje deset ekip. V prvem kolu so bili doseženi naslednji izidi: Dolina : Obrtniki Ljutomer 966:893, Varstroj : Elrad 866:911, Jovo Jurković : Gančani 874:987, Kloman Flisar : Varstroj II 925:634 in Črenšovci : SCT 918:948 kogov. Po prvem kolu vodijo Gančani pred Dolino in SCT-jem. Med posamezniki je bil v prvem kolu najuspešnejši Marjan Balazic s 348 krogi pred Milanom Harijem (oba Gančani), 333, in Stefanom Režonjo (Dolina), 330 krogov.

Šah

Radenska–Pomgrad prva

V Monostru na Madžarskem je bil mednarodni turnir v aktivnem šahu, na katerem je sodelovalo 30 igralcev iz Slovenije in Madžarske. Lep uspeh so dosegli šahisti Radenske Pomgrade iz Murske Sobotice, saj so ekipno zasedli prvo mesto s 26,5 točke. ŠD Lendava je z 12,5 točke zasedlo sedmo mesto. V posamični konkurenci si prvo mesto deli Boris Kovač z 8 točkami. Danilo Hari je s 7 točkami zasedel tretje, Robi Radosavljevič s 6 točkami četrto in Stefan Režonja s 5,5 točke peto mesto. To je bil prvi tovrstni šahovski turnir, odslej pa naj bi postal tradicionalen.

Strelska družina Škorpion

V soboški vojašnici so ustanovili Strelsko družino Škorpion, ki šteje 30 članov. Na zboru so sprejeli okvirni program dela, ki predvideva, da bodo sodelovali na vseh tekmovaljih, ki jih organizirata Strelska zveza Slovenije in Občinska strelska zveza Murska Sobotica. Za predsednika družine so izvolili Braneta Mohoriča.

Tečaj za strelske sodnike

Občinska strelska zveza Murska Sobotica organizira v petek, 18., in soboto, 19. novembra 1994, tečaj in izpite za vse strelske sodnike v Pomurju. Tečaj bo v prostorih Občinske strelske zveze v Murski Soboti.

Elrad premagal Ormož

V prijateljskem strelskem tekmovalju je Elrad iz Gornje Radgone premagal Ormož s 1623:1591 krogi. Najboljši pri Elradu je bil Horvat s 548 krogi. (DS)

Tenis

Dve zimski ligi

Začelo se je tekmovalje v pomurski zimski teniški ligi, ki poteka v dveh skupinah – modri in rdeči. Vsaka skupina pa šteje po 11 ekip. Tekme bodo v teniški hali Forming na sejmšču v Gornji Radgoni. V tekmovalni sezoni 1995/96 bo ustanovljena prva in druga pomurska liga. V prvo ligo se uvrsti 10 najboljših ekip iz tekmovalne sezone 1994/95 (osem ekip iz play offa in dve ekipi iz play auta).

Zmaga Rokade in Lendave

V četrtem kolu prvenstva v drugi slovenski šahovski ligi je ekipa Rokade iz Lendave pripriljivo premagala Branik iz Maribora s 5:1. Za Rokado so zmagali: Vidič, Ivanec, Stumbergerjeva in Pukl, remizirala pa sta Schneider in Gerenc. Šahisti Lendave pa so s 4,5 : 1,5 premagali Malečnik. Za Lendavo so zmagali: Gaber, Žilavec. Sedonja in Maričeva, remizirala pa je Vučko. Vodi Rudar (Trbovlje) pred Rokado iz Lendave. (F. Bobovec)

Gaber in Žilavec

Na mesečnem hitropoteznem turnirju ŠD Lendava sta bila najboljša Gaber in Žilavec, ki si s 7,5 točke delita prvo mesto. Sledijo: Vučko 6, Strbad 4, Toplak 3,5 točke (FB)

Kegljanje

Visoka zmaga Radenske

V petem kolu prvenstva v drugi državni moški kegljaški ligi je Radenska z visokim rezultatom 6:2 (5217:5134) premagala Adrio Convent iz Ankarana. Za Radensko so zmagali: Steržaj 920, Mundjar 912, Kovačič 904 in Kos 832 podrtih kegljev. Tekmovala pa sta še Drvarič, 829, in Šalamon, 820 podrtih kegljev. (M. Štöblar)

Prvi poraz Mure

V četrtem kolu prvenstva druge mariborske lige je Mura iz Murske Sobotice v Lendavi izgubila z Lokomotivo iz Maribora z 2:6. Zmaga za Muro sta dosegla Šebjanič, 648, in Durič, 621 podrtih kegljev. Tekmovali so še: Smolkovič, 612, Iskra, 595, Babič, 588, in Borovič, 587 podrtih kegljev. To je bil prvi poraz Mure, ki je s 6 točkami na drugem mestu. (S. Durič)

Judo

Vehab na pripravah

Danijel Vehab, član Judo kluba Murska Sobotica, je kot član slovenske mladinske reprezentance na 7-dnevni pripravi v Bratislavi. Žal pa se Vehab po sklepu predsedstva Judo zveze Slovenije ne bo udeležil evropskega mladinskega prvenstva, ker je še premlad (kadet). T. Kos

Košarka

Uspeh Pomurja

Zaradi preložitve prvenstvene tekme druge državne lige med Domžalami in Pomurjem so Sobočanke odigrale prijateljsko mednarodno tekmo z Volanom iz Zalaegerszega, madžarskim prvotlačem, in zmagale z 79:75, kar je vsekakor lep uspeh. Sobočanke so namreč še edine neporažene v drugi državni ligi. Najboljše strelke za Pomurje so bile: Sokolajeva 26, Drožinova 22 in Zadržnikova 12. (Z. Tibaut)

I. A DOL – moški

VIGROS Pom.	5	5	0	15:3	10
Olimpija	5	3	2	12:7	6
Kamnik	5	3	2	9:9	6
Pionir	5	2	3	8:10	4
LJUTOMER	5	2	3	9:12	4
FI PROM	5	0	5	3:15	0

Hokej na travi –DL

Lek Lipovci	6	6	0	0	22:1	12
Triglav P.	6	5	0	1	30:5	10
Pomurje	6	3	0	3	7:7	6
Svoboda	6	2	1	3	7:14	5
Lipovci	6	2	0	4	12:15	4
Željeznica	6	1	1	4	7:12	3
Predanovci	6	1	0	5	3:34	2

I. DNTL – moški

M. T. SOBOTA	3	3	0	18:3	6
Melamin	3	3	0	12:9	6
TAM G. V.	3	2	1	15:6	4
Vesna	3	2	1	9:12	4
Kajuh	3	1	2	11:10	2
Prešernje	3	1	2	9:12	2
RADONA	3	1	2	8:13	2
Olimpija	3	1	2	8:13	2
Ilirija	3	1	2	6:15	2
Novotehna	3	0	3	9:12	0

II. SKL – ženske

Maribor ml.	6	5	1	469:388	11
ŠD Šentvid	5	4	1	313:303	9
POMURJE	4	4	0	324:178	8
Sežana	5	2	3	303:321	7
Domžale	4	2	2	269:267	6
Jeseniče	5	0	5	282:360	5
ŽKK Šentvid	5	0	5	235:387	5

II. SRL – moški

Krško	7	6	0	1	190:118	12
Radeče	7	5	0	2	172:138	10
POMURKA	7	5	0	2	184:141	10
Dol	7	4	1	2	165:158	9
Lisca	7	4	0	3	169:150	8
Ormož	7	4	0	3	162:154	8
V. Nedelja	7	4	0	3	143:153	8
POLET	7	3	1	3	161:146	7
KROG	7	3	0	4	152:156	6
Celje	7	3	0	4	158:174	6
Brezice	7	0	7	7	131:188	0
MLADINEC	7	0	7	7	98:199	0

Namizni tenis

Kocuvan med osmerico

Va mednarodnem pionirskem prvenstvu Slovaške, ki je bilo v Bratislavi, je za slovensko reprezentanco igral tudi član Moravskih Toplic-Sobot Gregor Kocuvan in bil najboljši igralec. Slovenija je v ekipnem delu tekmovalja zasedla šesto mesto. Med posamezniki pa se je Kocuvan uvrstil med najboljšo osmerico, kar je uspeh. V Bolzanu je bilo mednarodno člansko prvenstvo Italije, na katerem sta v slovenski reprezentanci igrala Sobočan Stefan Kovač in Radgončan Denis Rihtarič. Kovač se je kot zmagovalček predtekmovalne skupine uvrstil v finalno skupino, kjer je izgubil s Kitajcem. Rihtarič, ki je prvič igral v finalni skupini, je končal v predtekmovalni skupini brez zmage. Na 23. odprtem pionirskem prvenstvu Varaždina je sodelovalo 250 igralcev in igrali iz 38 klubov Slovenije in Hrvaške. Igralci Moravskih Toplic-Sobot so nastopili brez svojega najboljšega igralca Kocuvana. Najuspešnejša je bila ekipa mlajših pionirjev (Horvat, Zavec), ki se je uvrstila med osmerico. Ekipa starejših pionirjev (Šbul, Koščak) se je uvrstila med šestnajst najboljših. Med posamezniki se je Koščak uvrstil med 16. Šbul, Györek in Zver pa med 32 najboljših, prav tako pa tudi Horvat, Zavec in Gorčan med mlajšimi pionirji. M. U.

Potrebna nova parkirišča

J. GRAJ

LENDAVA - V okviru vzdrževalnih del so cestni delavci pregledali ceste, popravili prometno signalizacijo, uredili kar nekaj križišč, zakrpali več cestnih lukenj in vozišče pri železniški progi v Petišovcih. Za ta dela je občina zagotovila 583.000 tolarjev. (J. Z.)

STAŠKA BREZOVAR

V osrčju Slovenskih goric

A black and white photograph showing a church with a prominent steeple in the background. The church is partially obscured by trees and other buildings. In the foreground, a road curves from the bottom center towards the right. On the right side of the road, there is a road sign with a circular emblem containing the number 11. The overall scene is somewhat dark and grainy, typical of older film photography.

Črmljenšak je bil nekoč zelo vinoroden kraj, a je to nehal biti, ker je trta shirala. Zdaj spet oživlja vinogradništvo. V kraju se je rodil Anton Murko, slovníčar in leksikograf. Na pobočjih **Dolgi** **Njiv** raste čedalje več sadnega drevja in trtnih nasadov. Nekoč so prevladovali »cimo-

§. SOBOCAI

Prleški füčkêc

Bók živi pútaré pa Martineke.
Vaš

Pintar 10

iz naših krajev

Mala Nedelja:

Je to mogoče?

Konec septembra smo bili pri Mali Nedelji na slovesni otvoritvi nove šole z vrtcem.

Gre na objekt, ki mu lahko zadoj daleč naokoli. In kdo bi takrat mislil, da imajo tam-

kaj »za bregom« še štiri pomembne pridobitve, ki so jih »prihranili« za proslavljanje 4. krajevnega praznika KS Mala Nedelja?! Tako smo lahko zadnjo oktobrsko nedeljo videli in slišali skoraj neverjetne stvari.

Proslavljanje se je začelo pri novi mrliški veži, ki so jo zgradili prostovoljnimi prispevki in delom krajanov iz vse malonedeljske obznanje (KS Mala Nedelja in KS Radoslavci). Stala pa je okrog milijone tolarjev. Preden sta vežico blagoslovila duhovnika Ivan Šušter in Branko Ogrizek (to sta storila tudi pri kasnejših otvoritvah), so v priložnostnem kulturnem programu nastopili učenci lokalnih osnovne šole in domača godba na pihala. Zbranim pa je spregovoril tudi predsednik SO Ljutomer Mirko Prelog.

Nedelja je otvoritev nove zdravstvene ambulante, ki so jo uredili v prostorih trgovine Vesna. Stroške je poravnalo Ministrstvo za zdravstvo. Splošni zdravnik prihaja iz Mala Nedelji dva- do trikrat tedensko, zobozdravnik pa dela enkrat na teden. Tudi tukaj je imel krajši slavnostni nagovor predsednik občinske skupščine, v kulturnem delu praznovanja pa so domačim izvajalcem pridružile še ljudske pevke iz Števanovca in Porabja (spremljala sta jih predsednik Zveze Slovencev na občinski kvartlet iz Juršinec.

MALA NEDELJA

Učenci malonedeljske osnovne šole so obiskali rojstno hišo Azona Kremlja na Noričem vrhu. K spominski plošči so tudi položili venec. Obisk je bil v okviru praznovanja 150. obletnice smrti tega štajerskega pesnika, ki je zadnja leta svojega kraja kot župnik preživel v Mali Nedelji. (L. Kr.)

GRADIŠČE

Gasilci ti- ginskega sektorja so imeli pomenljivo vajo, tokrat v Gradšču. Preskusili so protipovodnjake in motorne pumpe s tako imenovano večnamensko akcijo, katere namen je bil urediti zelenico sredi vasi, ki jo pozneje šele pošlji pokopališče. (L. Kr.)

KUNOVA

V Kunovi so končno dobili 400 metrov daljine, ki jih povezuje s cesto Lenart-Spodnji Ivanjci-Gornja Radgona. Za cesto so sami dobili 750.000 tolarjev, pomoč pa je KS Cerkvenjak, mošnjo pa je razvezala tudi gornjeradgona občina, ki je primaknila 100.000 tolarjev. Vaški odbor Mirko Rožman je povedal, da bodo s posodobitvijo ceste 1.500 metrov dolg odsek, ki bo kraj povezal s cesto Spodnji Lenart-Negova. (L. Kr.)

LENDAVA

Podjetje iz Dolnje Bistrice je obnovilo streho na lendavski mrliški vežici, kar je stalo 1.200.000 tolarjev, ki so jih pri- dajali Lendavčani. Trinitini-

čani in prebivalci Lendavskih Goric. Tako urejeno vežico je dala krajevna skupnost v najem lendavskemu komunalnemu podjetju, ki bo poskrbelo še za ureditev notranjosti, kupilo pa naj bi tudi zvonik. (J. Ž.)

GORNJA RADGONA

V zobni ambulanti zdravstvenega doma v Gornji Radgoni so dobili nov rentgen za slikanje zob, ki je stal 500.000 tolarjev. Nova aparatura slike takoj razvije. Direktorica ZD Gornja Radgona dr. Marija Kuzma je povedala, da si prizadevajo še za en rentgen, in sicer za slikanje pljuč, ki pa stane 12.000.000 tolarjev. Zdaj namreč paciente pošiljajo na slikanje v Mursko Soboto. (L. Kr.)

Staneta Rozmana 17
69000 Murska Sobota
tel./fax: 069 32-230

PRODAJA
MONTAŽA
SERVIS
TELEFONSKIH
NAPRAV

Panasonic

Nekoč je bil v zaselku Kršovčak naravni izvir vode, kjer naj bi domačine prekrščevala brata Ciril in Metod, smo slišali. Danes imajo pri Mali Nedelji dokaj velik betonski vodohran, v katerem je okrog 160.000 litrov vode. Zgradili so tudi 22 kilometrov vodovodnega omrežja, na katerega je priključenih 200 gospodinjstev. Poleg tega so zgradili novo hidrantno mrežo, ki je dolga okrog 10 kilometrov in je prav tako povezana z rezervoarjem v vodohranu. Vse to jih je stalo okrog 30 milijonov tolarjev. Denar so skoraj v celoti prispevali uporabniki (nekateri tudi čez 200.000 tolarjev), nekaj pa so primaknili iz blagajne krajevne skupnosti.

Do naslednjega prizorišča – pri Zorčevi kapeli – so se dokaj številni udeleženci proslave podali v povorki, in sicer s traktorji, kočijo in avtobusoma. Povorko pa so spremljali domači konjeniki. To je bilo res nekaj posebnega! Kot je najprej povedal predsednik sveta KS Mala Nedelja Vilko Vajda, so končno »pokopali« večino blata na 3,7 kilometra dolgem cestnem odseku Mala Nedelja-Moravski vrh-Gomila, vrednost naložbe pa znaša 9,8 milijona tolarjev. Slavnostni trak čez cesto je prerezal predsednik IS SO Ljutomer Ludvik Bratuš, ki je poudaril, da so se s to pridobitvijo izboljšale možnosti za hitrejši razvoj tega območja, tako tudi bližnjih toplic v Moravcih.

Besedilo in fotografije:
JOŽE GRAJ

Pismo mojemi poslanci

Dragi moj Követ!

V začetki etoga mojega pisma Ti pošiljam preveč lepe gesenske pozdrave, pa čiglj je vremen pravo gesensko z dosti dežja pa blata je vekšiao ljudji f Čurgovi sejadef opravilo. Zvün toga pa eše na pouli puno drugoga dela geste, pa tudi bejlo repo de trbelo pobrati.

Fčera je pa bilou takše kilavo vremen, pa san si mislo, ka malo k sousidi Vinceki Zelarovomi poglednen, ka un sikdar za kakšo novino zna, pa san se nej fkonu, ka san fčasi na dvorišči vido nikši nejpoczani auto stati.

Bilou bi preveč naoupak pa grdou, če bi se obrno pa nazaj domou sou, pa fsi sousidovi bi mi tou preveč zamerili, zato san sou f izo pa za stolon z ovimi domačimi je sedo eden sregnji lejti moški pa mi ga Vinci kak svojga pajdaša Matijo z Lipe ime-nuvo. Ne bi bilou lipou, če bi spitavo, ka za navoule ga je v naš kraj prineslo, pa san po ton, ka so si z domačimi zgucavali, preštijmao. Matija je tak kak fsi v njuvon kraji že predse lejti dosta krumpičof pouvo, spominja se preveč dobro, da so tista prva lejta po bojni aktivisti odili od iže do iže pa posisili tručali sakoga kmeta, ka zavolo toga, ka se narod v našoj krajini nemre prerantiti, nad dosta krumpičof sadji. Tista prva lejta so tou deleli pod mus, pa tudi ka so pripouvali, so njin skoro šenki odpelali, sledi so pa tou samji radi delali, ka so gor prišli, ka se sten da dobro zaslužiti. Z lejtimi so svoje delo čiduže bole z mašinami delali, se ka so s krumpičami privo-tivali, so vmašine vložili, tak ka zaj za sako delo mašin majo, nej njin se več trbej po njni po koulinaj vlačiti pa gor pobejtrati, tou se kombajn za krumpiče dela, pa eše takši mašin majo za prebejtrati pa v vrečja pakivati. Človik bi si mislo, ka je sten se po najboukšen rejdi, ali zaj da bi njin sten leži bilou delati, je na krupline, kak oni pravijo, kuga prišla. Letos je na 9 plugoš preveč lejti pouv mou, si pri kuči so delali pa se kstrani spravili, ali gda bi tou urbelo odati, te je navola gratala. Zadruga, štera tak kak se drujge preveč slabo stoji, čiglj ka ma nouva skladišča napravljena, za tej poseu pravi, ka nemre od kmetof kúipiti, ka ne vej, če de mogla kaj dale odati, ka pa so kúipili, pa nemrejo plačati pa po takšoj cejni 14 tolarof, ka je skoron boukše svinjon spolagati. Prišo je zato človik v naš kraj, če štoj za svoj poseu ali pa za semen krumpiče nuca, ka nemre nači nikak do pejnse priji. Kleti pravi, ka nede telko sadio, pa tudi v zadrugi njin pravijo, ka naj mašijne za tou zodačo pa se na nikoj drugoj preorientirajo. Zgucali so si, ka človik koulil nedele prpela ni- kelko krumpičof za souside na našen brejji, šteri so zavolo siše letos slabe krumpiče pripouvali pa tudi za saditi na sprotoletje. Da je Matija odišo, te Vinci pravi, ka je tou s tejni krumpičami letos zatou tak, ka je država od drugec krumpiče notri pripelala, naj donia cejno doj spravi pa kmeta eše bole za srmaka napravi. Dale Vinci pravi, ka tak kak tisti, šteri delajo tak grdou s krumpičami, so eše pravi angelci prouit von, kak vij Követke ton v Državnon zbori delate z nomi proustin narodon. Po tiston referen- dumi za nouve občine ste sten nikaj nej delali skoro pou leta, te se pa v dvej dnevaj sprjali nevenkelko zakonof zatou, tak kak če bi von pod petej gorelo. Zakoj je zaj te moglo se tou se zgoditi tak friško. Vinci pravi, ka je tou zagvišno zatou, ka paverski narod ma eše dosta dela, pa se nema časa sten brigati, pa mislijo tej, šteri so zaj na oblasti, ka tudi ftef nouvi občinaf se vrokef zemejo pa se stare funkci- jonare z ovoga preminučega režima notri spravijo. Zaj več nej trebej niti, kak se je moderno pravlo, »zbora volilcof«, te je tou bar bito svejtek, ka narod malo fkip pršo pa se vō zlarmo pa poštiuko, pa te fkerčmej so se komaj si zmejirili, zaj do se tou delate stranke, fšteri pa tak znamo, ka so prejgnji tej, šteri so prlej fpartiji bilij, som saki v drugoj stranki, pa saki se za vekšega demokrata držij.

Ges san se pa tak odloučo, pravi Vinci, ka nemo sou v nikšo svranko, liki mo kandidatejo za nouvoga župana ete non od parlamenta vō doloučene občine kak samostojni kandidai. Pijjan ga, kak je pa ti tou mogouče, ka de kandidatejo, či ga nišče naprej ne da? Vijdin Janči, ka nikaj ne vejte, pa un pravi, zaj trbej f Soboto na staro občino, ta kak je nikda UDBA bijla, prignati 15 ljudji, šteri ton pred tistimi pišaci morejo podpisati, ka nikakoga denejo za kandidata, pa je te se rešeno, tou pa telko povej, ka što ma pejnze, tej 15 vkup najde pa je zapojij, pa te zonzega podpisšejo. Dale pravi: Ges nemo tej 15 ljudji, med šterimi sta tudi viiva z Žuškof vračuni, gnau na avtobus kak ovi s Stanjovec pa Šulinec, liki mo se pelali skoulami pa skonjami. Poznan enoga v Fij- kavlci, šteri dober par konjof ma, pa ga pogodin, koulou gor napravimo v duge lestvice, tak kak če bi snopje vozili, pa se z zelejnin gjeičonvō optejtmo tak kak regeru, da se se štereljo pelajo, Roza fpejči spečej nede malo večše stesej, ka po, pouiti nišče nede lačen, pa natočimo akovno bučko mošta. Naj- više na koulou denemo gor našo državno zastavo, malo niže pa ovo piroš-feher-zöld ka zaj tou tudi lejko, pa mo po cejloj pouiti popejvali tisto našo »Šnočkar kesno slanica pala«. Zakoj pa te nej kakš- nodrujgo pijtan, naprijliko »Hej brigade?« Nikšo drugo nej, somo tou. pravi Vinci, tou pa zatu, ka je slana spadnola pa Slovensko pomlad pomorijla, somo ka tou nej bijla bejla slana.

Po ton so Vinceki takše skuzej začale tečti po licaj, ka smo ga komaj doj volili, pa tudi menej je začelo nikaj fprspaj stiskavati pa san odišo domou. Gda san si od toga slede začo premišlavati, san znao, ka si uj najbole za tou pozvani, ka mi rastolmačiš, zato Ti pijšen, ka je zagnja vōra Tebi pa sen von vdarila, ka idete med prousti narod pa povejte, zakoj setou pa tak, ka ovak vas drgouč več nišče nede voloči, gelibar, si z velikimi pejnze f penzijo ne odijdete ali pa saki župan v svojoj občini grutate.

Prisravljeni na volijte Tvoj Janči Borojčnjek
F Čurgovi, f cajti kandidatejanja 1994

Neverjetna zgodba

Tiranozaver v Apaški dolini!

Pravi tiranozavri naj bi bili dolgi 12 in visoki 6 metrov. Tiranoza- ver, ki že nekaj časa stoji pred hišo Rudija Ritlopa v Janhovi v Apaški dolini, pa je dolg »samo« 6, visok pa 3 metre, kljub temu pa vzbuja pozornost, pri nekaterih tudi strah.

Kako je tiranozaver prišel na Ritlopovo domačijo? Izdelal ga je 34-letni Rudi, ki se je sicer izučil mizarskega poklica, a ga ne opravlja. Že v mladih letih je iz gline izdeloval razne figu- rice, ko pa je bil pri vojakih v Dubrovniku, je iz lesa in vzi- galic naredil več miniaturnih zgodovinskih objektov, denimo dubrovniško galejo z 32 veslači. Eifflov stolp in še kaj. Rudi se je v Avstriji, kamor hodi ob- časno delat, prekvalificiral v polagalca keramičnih ploščic. Ker je zaslužek dober, je zgra- dil in opremil veliko hišo. Pred njo pa ni šel postavljat palčkov, ampak »pravega« tiranozavra. Za izdelavo je porabil tono ce- menta in veliko betonskega že- leza. Dela je bilo za šest mese- cev. Ko je bil gotov, je dal tira- nozavra z nakladalnikom pre- nesti na podstavek pred hišo. Obiskovalcev ne manjka. Tudi Avstrijcev je veliko, zato utegne tiranozavra narediti še kakemu tujcu.

L. KRAMBERGER

TIRANOZAVER – Ne pre- strašite se, to ni pravi tiranoza- ver, ampak 3 metre visoka in šest metrov dolga »pošast«, ki jo je izdelal Rudi Ritlop iz Janje v Apaški dolini. Ima pa jih tudi v garaži, vendar so tam le naslikani na stenah.

Fotografija: L. Kr.

ZLATOPOROČENCA – 50 let skupnega zakonskega živ- ljenja sta proslavila Milena in Franc Šaruga iz Melov. Ker sta bila oba že večkrat v časopisu, saj je Milena več let vodila fol- klorno skupino in pesnila, Feri pa je ob mlinarskem in oljar- skem poklicu našel še čas za kiparstvo, ju tokrat ne bomo širše predstavljali. Morda le še to, da sta imela šest otrok, od katerih pa živijo le trije, da imata pet vnukov in da je jubila- nt pred praznikom izklesal križ, ki so ga postavili v Čreš- njevcih, blagoslovil pa ga je radgonski prodekan Andrej Zrim. Fotografija: Oste Bakal

Vestnik

KAPELICA – V Nedelici imajo tri zaselke in v vsa- kem je kapelica. Tale na sliki je iz zaselka Farka- šovci. Ker jo je zelo načel zob časa, saj so jo zgradili že 1925. leta, so jo letos obnovili in okrasili. V njej je kip žalostne Matere Božje. Za kapelico se je še posebno zavzela »hotra« Angela Matjašec. – Foto: J. Ž.

Dogajanja na ljubljanski borzi

Spoštovane bralke in bralci, tokrat bo poročanje o dogajanjih na ljubljanski borzi oziroma na trgu vrednostnih papirjev zajemalo obdobje med sredo 2. 11. in ponedeljek 7. 11. 1994.

V tem tednu se je zelo malo trgovalo z obveznicami, največ z republiškimi obveznicami prve in druge izdaje. Enotni tečaj prve je od začetka do konca omenjenega tedna padel za 0,1 odstotno točko, enotni tečaj druge pa za 0,2 odstotne točke. 7. 11. so bile po daljšem zaustavljenem trgovanju iz kotacije na borzi umaknjene obveznice, katerih izdajatelj niso objavili prospekta za kotacijo in sicer Mesto Ljubljana, Gorenje, Lesnina, Občina Šmarje in Laško, tako da je tečajnica sedaj precej krajša. Zivahnijeje trgovanje je bilo zaslediti pri delnicah, ki so v glavnem naraščale, razen v četrtek, ko je večina delnic padla. Nekatere delnice so padle tudi v petek in sicer LEK C, UBK, KBTP in RGSP.

Po daljšem času je prišla na dan informacija v zvezi z redno in prednostno delnico Hipotekarne banke, s katerima je bilo zaustavljeno trgovanje 14. januarja letošnjega leta, kasneje pa sta bili izločeni iz kotacije na borzi. Hipotekarna banka Brežice je imela 2. 11. 1994 skupščino delničarjev. V Hipotekarni banki Brežice so podali podatek, da je le ta v prvih devetih mesecih ustvarila dobiček v vrednosti 77 milijonov tolarjev (nerevidiran). Pretrgane so tudi kapital-ske povezave s podjetji sistema Hipoco, ki so bila istočasno lastniki, obenem pa tudi največji dolžniki te banke. Tem podjetjem so se v zameno za njihove dolgove odvzele delnice, katere pa mora banka po zakonu o gospodarskih družbah ponovno odtujiti. Tako so prodali že precej delnic, do konca leta pa nameravajo prodati še preostali presežek. V banki menijo, da prisvojitve delnic ni bila nezakonita in da ni oškodovala malih investitorjev. Po njihovem mnenju naj bi v nasprotju z interesi malih delničarjev delovala borza, ker je izključila delnice iz kotacije na borzi. Banka je do 30. 9. 1994 zbrala dovolj kapitala, da lahko nadaljuje z vsemi posli, ki jih je opravljala do tega datuma (opravlja lahko vse posle razen upravljanja deviznih vlog občanov). Do drugega leta morajo sicer zbrati še enkrat toliko kapitala, vendar jih to ne skrbi, saj

v primeru, da le tega ne bi zbrali, lahko z večjimi bankami sklenejo pogodbo o sodelovanju. Obstaja tudi možnost združitve s kakšno drugo banko. Za sodelovanje se zanima Probanka d.d. iz Maribora, ki si je pridobila v tej banki cca 15 odstotni delež, pogovori pa potekajo tudi z drugimi bankami.

Uvrščena kotacija I – obveznice

V sredo je enotni tečaj obveznice RSL 1 rahlo padel iz 99,9 na 99,8 ter se na tem nivoju zadržal vse do petka, prometa je bilo v torek za nekaj manj kot 51,9 mio tolarjev, v četrtek za nekaj manj kot 28,3 mio tolarjev, v petek pa za nekaj manj kot 36,7 mio tolarjev. Na enakem nivoju se je njen enotni tečaj zadržal tudi v ponedeljek, prometa pa je bilo za nekaj manj kot 37,3 mio tolarjev.

Enotni tečaj obveznice RSL 2 je v sredo iz 100,3 porasel na 100,4, ko je bilo za več kot 5,5 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa se je vrnil na 100,3 ob 8,0 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj padel na 100,2 ko je bilo za več kot 21,5 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 100,1 ob 48,2 mio tolarjev prometa.

Z obveznico RSL 11 so bili tako v sredo kot v četrtek sklenjeni aplikacijski posli po tečaju 93,5 in sicer v sredo v vrednosti več kot 18,1 mio tolarjev, v četrtek pa v vrednosti nekaj manj kot 15 mio tolarjev.

2. 11. je enotni tečaj obveznice RSL 1 z izkoriščeno davčno olajšavo z 98,1 padel na 97,8, ko je bilo za 28 tisoč tolarjev prometa, v petek pa na 97,0 ob prometu 131 tisoč tolarjev. Njen enotni tečaj je padel tudi v ponedeljek in sicer na 95,7, prometa pa je bilo za 68 tisoč tolarjev.

Uvrščena kotacija I – redne delnice

Enotni tečaj redne delnice SKB je v sredo iz 36701 rahlo porasel na 36740, ko je bilo za 76,4 mio tolarjev, naslednjega dne pa padel na 36646 ob 17,2 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj porasel na 37703, ko je bilo za 22,8 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 39647 ob nekaj manj kot 31,6 mio tolarjev prometa.

Uvrščena kotacija I – prednostne delnice

V sredo je enotni tečaj prednostne delnice SKB iz 34564 poskočil na 36321, ko je bilo za več kot 52,2 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa padel na 35853 ob nekaj manj kot 30,3 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj poskočil na 37262, ko je bilo za več kot 96,2 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 39898 (več kot 30 odstotni porast tečaja glede na tečaj 5. 10. 1994) ob 109,5 mio tolarjev prometa.

Uvrščena kotacija II – obveznice

Z obveznico SKB 1 je bil v petek sklenjen aplikacijski posel v vrednosti 136 tisoč tolarjev po tečaju 98,0, kar predstavlja padec tečaja za 1 odstotno točko, v ponedeljek pa na 95,0 ob prometu 658 tisoč tolarjev.

Uvrščena kotacija II – redne delnice

2. 11. je enotni tečaj delnice Probanke iz 17157 zrastl na 16111, ko je bilo za več kot 14,1 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 15158 ob več kot 9,9 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj porasel na 16361, ko je bilo za več kot 35,5 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 17909 ob nekaj manj kot 10,2 mio tolarjev prometa.

Prosti trg – obveznice

Enotni tečaj obveznice Občina Zagorje je v sredo z 81,7 porasel na 81,9, ko je bilo za nekaj manj kot 1,6 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa poskočil na 83,0 ob prometu 559 tisoč tolarjev.

V sredo je enotni tečaj obveznice PTT Celje iz 104,0 padel na 103,9 ko je bilo za več kot 1,3 mio tolarjev prometa. Enotni tečaj PTT Ljubljana se je v sredo zadržal na petkovem nivoju 102,6, ko je bilo le za 35 tisoč tolarjev prometa, v petek porasel na 102,9 ob prometu 93 tisoč tolarjev, v ponedeljek pa na 103,0 (le 6 tisoč tolarjev prometa). Z obveznico PTT Nova Gorica so bili tako v sredo kot v četrtek sklenjeni aplikacijski posli po nespremenjenem tečaju 99,3, v sredo v vrednosti 147 tisoč tolarjev, v četrtek pa v vrednosti nekaj manj kot 1,2 mio tolarjev.

Z obveznico Rogaška 1 so bili v sredo in petek sklenjeni aplikacijski posli v skupni vrednosti 182 tisoč tolarjev po tečaju 94,0, kar predstavlja padec tečaja za 0,8 odstotne točke.

Prosti trg – redne delnice

Z redno delnico BTBR so bili v sredo sklenjeni aplikacijski posli v vrednosti nekaj manj kot 11,2 mio tolarjev po tečaju 13000, kar predstavlja porast tečaja za 24 tolarjev, v ponedeljek pa v vrednosti 142 tisoč tolarjev po tečaju 12950.

2. 11. je enotni tečaj delnice Dadas iz 140450 porasel na 147164, ko je bilo za več kot 5,5 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa padel na 143954 ob nekaj manj kot 7,8 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj porasel na 151034, ko je bilo za nekaj manj kot 48,8 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 165747 ob 7,4 ob 8 mio tolarjev prometa.

V sredo je enotni tečaj delnice Finmedia iz 24360 padel na 24013, ko je bilo za malenkost manj kot 3,7 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 22400 ob prometu 896 tisoč tolarjev. V petek je njen enotni tečaj porasel na 23614, ko je bilo za več kot 3 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 25182 mio tolarjev prometa.

Enotni tečaj delnice LEK je v sredo iz 12388 padel na 12290, ko je bilo za 516 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 11800 ob prometu 118 tisoč tolarjev. V petek je njen enotni tečaj padel na 11500, ko je bilo za 230 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa porasel na 11925 ob prometu 954 tisoč tolarjev.

Tudi enotni tečaj delnice MK Založba je v sredo padel in sicer 9149 na 8879, ko je bilo za nekaj manj kot 3,1 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 8800 ob prometu 521 tisoč tolarjev. V petek so bili v vrednosti 610 tisoč tolarjev sklenjeni aplikacijski posli po tečaju 9390, v ponedeljek pa je njen enotni tečaj porasel na 9603, prometa pa je bilo za nekaj manj kot 13,2 mio tolarjev.

Iz 105350 je enotni tečaj delnice NIKA v sredo poskočil na 112320, ko je bilo za nekaj manj kot 31,6 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa padel na 106528 ob nekaj manj kot 5,9 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj porasel na 109587, ko je bilo za 24,3 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 117768 (kar predstavlja več kot 30 odstoten porast tečaja od zadnje objave) ob prometu nekaj manj kot 38,2 mio tolarjev.

2. 11. je enotni tečaj delnice Salus iz 18040 padel na 17813, ko je bilo za več kot 4,8 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 17119 ob več kot 2,7 mio tolarjev prometa.

Božinović Tončka

Na podlagi 19. člena Zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij (Ur. l. RS št. 55/92, 7/93 in 31/93) in 16. člena Uredbe o pripravi programa preoblikovanja in o izvedbi posameznih načinov lastninskega preoblikovanja podjetij (Ur. l. RS št. 13/93, 45/93, 55/93, 6/94 in 43/94) objavlja MURA, Murska sobota, p.o., Program lastninskega preoblikovanja podjetja, ki ga je odobrila Agencija Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo z odločbo št. LP 405/94-MRe z dne 4. 10. 1994.

- Firma: »MURA«, EUROPEAN FASHION DESIGN, PROIZVODNJA OBLAČIL, Murska Sobota, p.o.,**
- Sedež: Pleše 2, 69000 Murska Sobota**
- Matična številka podjetja: 5037212**
- Osnovna dejavnost: Proizvodnja oblačil**
- Pravna oblika organiziranosti: »MURA«, Murska Sobota, p.o., je družbeno podjetje, ki je v 100 % družbeni lasti.**
- Predvidena lastniška struktura kapitala preoblikovanega podjetja:**
 - Kapitalski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja 10 %
 - Slovenski odškodninski sklad 10 %
 - Sklad RS za razvoj 20 %
 - upravičenci iz naslova interne razdelitve 20 %
 - upravičenci iz naslova notranjega odkupa 40 %
- Kombinacija načinov lastninskega preoblikovanja:**
 - prenos 10 % delnic na Kapitalski sklad pokojninskega in invalidskega preoblikovanja
 - prenos 10 % delnic na Slovenski odškodninski sklad
 - prenos 20 % delnic na Sklad RS za razvoj za nadaljnjo razporeditev na pooblaščen investicijske družbe
 - interna razdelitev delnic v višini do 20 % razpisanih delnic
 - notranji odkup v višini do 40 % razpisanih delnic
- Javni poziv k vpisu in vplačilu delnic**

8.1. Interna razdelitev

Podjetje MURA, MURSKA Sobota, p.o., poziva vse zaposlene nekdanje zaposlene in upokojece podjetja, da v 30 dneh objave javnega poziva v časopisih Delo, Večer in Vestnik ter na oglasnih deskah podjetja vpišejo delnice v zameno za lastniške certifikate. Certifikate zbirajo na sedežu podjetja v Murski Soboti, Pleše 2, ter na sedežu proizvodnih enot v Ljutomeru, Gornji Radgoni, Lendavi in Gornjih Petrovcih ob delavnih od 10.00 do 15.00.

Upravičenec, ki zamudi 30-dnevni rok za predložitev lastniških certifikatov, ne more sodelovati pri interni razdelitvi delnic podjetja. Če bo morebiti vrednost tako zbranih lastniških certifikatov manjša od 20 % družbenega kapitala, bo podjetje objavilo v 14 dneh po 10. 12. 1994 interni razpis za ožje družinske člane zaposlenih. Vse upravičence bo povabilo k predložitvi certifikatov ožjih družinskih članov prek oglasne deske podjetja. Rok predložitve bo 30 dni od objave na oglasni deski. Interni razpis bo izvedla komisija za lastninsko preoblikovanje. Če bo lastniških certifikatov ožjih družinskih članov preveč, bo kriterij pri dodelitvi delnic proporcionalni. Preostanek delnic, ki ne bo razdeljen niti na ta način, bo podjetje preneslo na Sklad RS za razvoj v skladu z zakonom.

Če bo vrednost predloženih lastniških certifikatov večja od 20 % družbenega kapitala, lahko upravičenci, ki so sodelovali pri interni razdelitvi, presežne lastniške certifikate uporabijo za pridobitev delnic v programu notranjega odkupa tako, da se presežek certifikatov uporabi proporcionalno za vsakega udeleženca posebej.

Delnice, pridobljene v interni razdelitvi, imajo oznako B, so navadne in imenske, dajejo pravico do upravljanja in do dividende ter so neprenosljive dve leti od njihove izdaje, razen ob dedovanju.

Podjetje vodi razdeljene začasnice v nematerializirani obliki na računih posameznih upravičencev, po vpisu preoblikovanja podjetja v sodni register pa bo vsakemu delničarju izdalo potrdilo o lastnini delnic.

8.2. Notranji odkup

Podjetje MURA, Murska sobota, p.o., poziva vse zaposlene, nekdanje zaposlene in upokojece podjetja, da v 30 dneh od objave javnega poziva v časopisih Delo, Večer in Vestnik ter na oglasnih deskah podjetja vpišejo in vplačajo delnice s 50 % popustom. Tisti upravičenec, ki zamudi 30-dnevni rok za plačilo kupnine, ne more sodelovati pri notranjem odkupu delnic podjetja.

Delnice se vplačujejo z morebitnimi presežki lastniških certifikatov iz interne razdelitve oziroma z gotovino.

Delnice se bodo s presežnimi certifikati vplačevale na sedežu podjetja v Murski Soboti, Pleše 2, ter na sedežu proizvodnih enot v Ljutomeru, Gornji Radgoni, Lendavi in Gornjih Petrovcih ob delavnih od 10.00 do 15.00. Morebitna plačila v gotovini se opravijo na poseben privatizacijski podračun pri Agenciji Republike Slovenije za plačilni promet, nadziranje in informiranje, Podružnica Murska Sobota, z navedbo: »Plačilo kupnine za navadne delnice oznake C v notranjem odkupu«.

Upravičenci bodo hkrati v vpisom in vplačilom delnic podpisali tudi pristop k programu notranjega odkupa in v združenje notranjih delničarjev. Ko upravičenci plačajo kupnino za prvi paket delnic, postanejo udeleženci programa notranjega odkupa.

Upravičenci bodo takoj vplačali vse delnice, namenjene za notranji odkup, tako da bo podjetje takoj odkupilo od sklada RS za razvoj vse delnice v njihovo korist. Če udeleženci v vplačilom lastninskih certifikatov ali denarja presežejo celotni znesek kupnine za celotni odstotek družbenega kapitala, ki je vključen v program notranjega odkupa, uporabi podjetje pri znižanju proporcionalno merilo.

Če bodo udeleženci vplačali preveč delnic z denarjem, se pri nižanju upravičenosti vpisanih delnic uporabi kriterij povprečnega mesečnega OD zadnjih treh mesecev pred izvedbo vplačila, preplačila pa bodo upravičenci dobili vrnjena.

Če v določenem roku delnice, namenjene notranjemu odkupu, ne bi bile v celoti vplačane, bo podjetje v naslednjih štirih letih odkupilo od sklada za razvoj vsako leto najmanj 1/4 preostalih delnic, namenjenih za notranji odkup.

Delnice, pridobljene v notranjem odkupu, imajo oznako C, so navadne, imenske, dajejo pravico do upravljanja in do dividende ter so neprenosljive zunaj kroga udeležencev programa notranjega odkupa, razen ob dedovanju.

Delnice, ki jih upravičenci pridobijo v notranjem odkupu v zameno za presežne lastniške certifikate, imajo oznako D in so enake delnicam interne razdelitve ter so neprenosljive dve leti, razen ob dedovanju, po dveh letih pa se spremene v delnice oznake C iz programa notranjega odkupa.

Podjetje vodi odkupljene delnice v nematerializirani obliki na računih posameznih upravičencev, po vpisu preoblikovanja podjetja v sodni register pa bo vsakemu delničarju izdalo potrdilo o lastnini delnic.

9. Dodatne informacije

Vse dodatne informacije v zvezi s sodelovanjem pri lastninskem preoblikovanju podjetja lahko dobijo upravičenci vsak delavnik od 7. do 15. ure po tel. 069/31 535, int. 806 in 850 ali osebno na sedežu podjetja.

10. Kontaktna oseba je mag. Vinko Plamenišek, tel. 069/31 535 telefaks 069/32 513.

MURA, Murska Sobota, p.o.

Cesta prvih borcev 8, Brežice 68250

tel. 0608 62-236, Telefaks: 0608 62-452

POSLOVALNICA LJUBLJANA

Slovenska cesta 54, Ljubljana 61000

tel. 061 31-55, Telefaks: 061 31-347

POSLOVALNICA MARIBOR

Partizanska cesta 3-5, 62000 Maribor

tel. 062 23-450, Telefaks: 062 23-450

Vsem poslovnim partnerjem Creditanstalt-Nove banke

Z dvigom kapitala na 30 mio DEM je banka izpolnila pogoje Banke Slovenije za opravljanje vseh bančnih poslov. Hkrati pa ta obseg kapitala banke ob njenem mednarodno priznanem imenu zagotavlja popolno varnost poslovanja.

Struktura delničarjev se je s povečanjem kapitala spremenila. Creditanstalt-Bankverein AG-Dunaj, ki je sicer že bil večinski delničar, je svojo udeležbo v kapitalu banke še povečal in znaša sedaj njegov delež že prek 99 %.

Banka je spremenila tudi ime, ki je sedaj

BANKA CREDITANSTALT, d.d., LJUBLJANA. Skrajšano ime Creditanstalt, d.d., Ljubljana.

Zagotavljamo vam vestno, temeljito in hitro poslovanje.

Obiščite našo enoto v M. Soboti, Lendavska 11.

CREDITANSTALT

Banka Creditanstalt d.d., Ljubljana

odsevi mladosti

Ali veste?

(Pokrovitelj nagradnega kviza je knjigarna in papirnica DOBRA KNJIGA Murska Sobota)
Zadnjič je bilo treba dopolniti slovenski pregovor, kdo prebije železna vrata. Dobili smo več zanimivih odgovorov. Tako ste nekateri zapisali, da ima to moč rja, drugi ste navedli smrt, tretji močnega človeka itd. V nekem smislu imate prav, toda pregovor se glasi takole: **Denar železna vrata prebije.** To je mišljeno seveda v prenesenem pomenu. Pravilen odgovor nam je poslala samo PETRA RANGUS iz Otočca ob Krki. Čestitamo! Nagrado ji bomo poslali po pošti.

KUPON št. 8 - ALI VESTE

Ali veste, kakšna je razlika med besedama delaven in deloven? Odgovore pošljite najkasneje do 16. novembra in priložite (nalepite) kupon, če želite sodelovati pri žrebanju nagrad. Naš naslov je: Podjetje za informiranje, Slovenska 41, 69000 M. Sobota.

Na kratko iz vaših poročil

OŠ BAKOVCI - Pred kratkim so nas obiskali Američani Billy, ki prebiva v cerkvi, Paul, ki je bil učitelj, in Ruth. Doma so iz Virginije. Ruth nam je med drugim povedala, da je njena hčerka posvojila otroka in da ga imajo vsi radi. Tudi med bogatimi in revnimi ni razlik. Otroci hodijo v šolo 12 let, zato imajo tam drugačno razveselilo. Razveselili smo se, ko so nam povedali, da poznajo slovenske kmetarje in da je Slovenija ena od najlepših držav, ki so jih obiskali. (KATY KOCET, 8. a)

OŠ SVETI JURJ - Peljali smo se v Maribor v Slovensko narodno hišo. Najprej smo si ogledali staro dvorano, v kateri je bila kasneje postavljen Gosla na strehi. Igralci so pojoč počasi prihajali na oder. Gosla je trajala tri ure, vendar mi je čas hitro minil. Najbolj me je ganil tisti, ker se je morala družina po dolgih letih izseliti iz Rusije. Ponoči, ko smo se peljali domov, sem zaprla oči in zaslišala violino svojega očeta. (VOJKA JOKANOVIČ, 6. b)

OŠ APACE - V četrtek smo šli na ekskurzijo v Gornjo Radgono. Ogledali smo si vinsko klet, polnilnico in sadovnjak. Nazadnje smo imeli piknik. S sabo smo namreč prinesli kostanje in mošt. Imeli smo se zelo dobro. (JANJA GRAGER, dopis. krožek)

OŠ MALA NEDELJA - Od 25. do 28. oktobra smo imeli kulturne dneve z naslovom Dogodivščinam naproti. Povod zanje je bila obletnica smrti pisatelja, pesnika, zgodovinarja in velikega rodoljuba Antona Kreppla, ki je napisal knjigo Dogodivščine štajerske zenile z' obilnicami. Najprej smo obiskali Kreplovo domačijo v Črni juhi, naslednji dan pa smo se odpravili v tiskarno v Mursko Sobotu, kjer nas je zanimalo tiskanje knjig in plakatov, ogledali pa smo si tudi zbirko o Keltski ter evangelijsko cerkev. Tretji dan pa so dejavnosti v šoli. Reševali smo raziskovalne naloge Anton Kreppla in dogodivščine, Mladi nekoč in danes, Najpogostejša osebnost leta 1941, Keltski na Slovenskem, Tisk, Nastanek knjige in Igre na mizi. Zadnji dan smo se odpravili na izlet v okolico iz glin. Gospa Antona Kreppla pa nam je tudi pokazala, kako izdeluje sveče. Zadnji dan smo skupinam poročali, kar smo ugotovili, ter vse to tudi prikazali v razstavi. Učenci 8. razreda pa so se pomerili na kvizu Kaj veš o Antonu Krepplu. Tudi učenci razredne stopnje niso lenarili, ampak so se tudi oblikovali ob trgatvi ter spoznavali Grimmove pravljice in delovalni postope. Prvošolci pa so imeli kulturni dan z mamicami. (Člani šolskega krožka)

Svečka še gori

Na tistem grobu,
ki ga cvetje krasi,
še svečka gori,
iz svojih oči
žalostna solza polzi,
v njej njegova podoba še živi.
On ni je pravljice pripovedoval,
me v naročju svojem je pestoval
in veselo se mi je smejal.
Sedaj v tistem grobu spi,
na njen svečka še gori
in šopek rož cveti ...

ANDREJA KOČAR, 6. b
OŠ Cankova

Velik kostanj

Janez je šel v gozd nabirati kostanj. Zagledal je tudi zelo velik kostanj. Ko ga je hotel pobrati, se mu je izmuznil iz rok. Janez se je prestrašil. Oh, saj to je jež!

KRISTJAN GOMBOC, 2. a
OŠ Bakovci

Luknjica v zobku

Luknjico v zobku
naša Manca ima.
Mamica pa reče:
»Hitro k zobozdravniku,
da ti zobek popravi
in zvezdico da!«

TAMARA ELBL, 3. b
OŠ Videm ob Ščavnici

Razmišljajte,
pišite, rišite,
sodelujte!

Varčevanje

31. oktober je dan varčevanja. Varčujem že zelo dolgo za jahalno obleko. Vsakokrat, ko dobim denar, ga vržem v hranilnik. Nekateri otroci pa zapravijo denar za sladkarije. Tudi jaz jih imam rada, ampak vsega denarja ne porabim zanje. Doma varčujem tudi z elektriko in vodo. Ne prižgem vseh luči naenkrat. Mislim, da bi bilo lepo, če bi vsi ljudje varčevali. (EVA CELEC, 4. b, OŠ I. M. Sobota)

Pri nas so taki časi, da je treba varčevati z denarjem. Nekateri otroci takoj kupijo sladkarije za denar, ki ga dobijo, in tako jim nič ne ostane za šolske potrebe. Čevlje in obleko. Denar pa lahko privarčujemo tudi s smotrno porabo električne energije - ugasnemo luč, da ne gori po nepotrebnem, izključimo televizor, ko ga nihče več ne gleda. ... (BOŽENA ŽIŽEK, 4. b, OŠ I. M. Sobota)

Komaj čakam, da pride prvi dan v mesecu. Takrat namreč moja prateta dobi pokojnino in me pokliče k sebi. Vzajem vrečko, jo napolnim z jabolki in se s kolesom odpeljem k njej. Vsa srečna me že pričakuje in komaj čaka, da se bova pogovarjali. Vedno me sprašuje, kako je v šoli, če sem pridna. ... Potem mi stisne v roko tisočaka, jaz pa se ji vsa srečna zahvalim in se odpeljem domov. Podobno je pri drugi prateti. Denar, ki ga dobim, pridno varčujem. Rada bi si kupila računalnik, zato komaj čakam, da bom imela dovolj denarja. (KLAVDIJA DRAŠKOVIČ, 4. b, OŠ I. M. Sobota)

O prometu

- Na cesti je nevarno, ker je zelo veliko tovornjakov. (Matej)

- Na poti v šolo vidim policiiste, ki ustavljajo avtomobile. (Sonja)

- Ko grem čez cesto, pogledam na levo in desno. Prestrašim se, ko pripelje tovornjak. (Leon)

- Ko grem v šolo, drviijo mimo mene traktorji in avtomobili. (Aleksandra)

- Na cesti pazim, da me ne podre avto. (Denis)

- Imela sem prometno nesrečo, zato sem na cesti zelo previdna. (Andreja)

- V šolo hodim po levi strani ceste. Včasih stopim tudi v jarek, da me ne povozijo avto. (Vesna)

- Kadar grem v šolo, gledam prometne znake in pazim na avtomobile. (Nenad)

- Premalo pazijo na nas otroke. (Simon)

Učenci 2. b razreda
OŠ Tišina

Novice od

... in tam

Big Mountain so že leta skupaj, čeprav jih večina pozna po predelavi Framptonove skladbe **Baby I Love Your Way**. Pred tem pa so nastopali pod imenom Shiloh. Po tem ko so spremenili ime, so izdali album **Unity**, s katerega je tudi njihov hit v reggae ritmu. Za vse pristaše belega reagija bodo kmalu izdali nov singl **Sweet Sensual Love**.

Namesto dolgo pričakovane novega albuma **Jona Bon Jovija** so izdali album s svojimi največjimi hiti. Naslov je **Crossroads**, na njemu pa so hiti, kot so **Bed Of Roses**, **Living On A Prayer** in še nekatere nove skladbe **Always**, **Someday I'll Be Saturday Night**. Dečki pa se že vneto pripravljajo na novo turnejo, Jon se je ustrigel, hkrati pa lahko na veliko veselje mimoidoših na londonskih ulicah vidi Jona in Richkija, kakor igrajo **Bridge Over The Troubled Water**.

Glasbena uganka

Vidim, da vam tudi takšne vrste ugank, ko morate prevajati, grejo od rok. Pravilno je odgovorila tudi **Darja Zorko**, **Berkova 1, 69000 Murska Sobota**, ki je poleg odgovora narisala tudi simpatično risbico. Čestitamo! Obvestilo o nagradi, ki jo poklanja pokrovitelj te rubrike trgovina M - shop, boš dobila po pošti. In ker smo danes izšli govorili o ljubezni, naj je še uganka takšna:

Napišite vsaj tri naslove domačih ali tujih skladb, kjer je omenjena ljubezen!

Odgovor:

Odgovore s kupončkom pošljite na dopisnici do 19. novembra na naš naslov Podjetje za informiranje, Slovenska 41, 69000 Murska Sobota, s pripisom za Pop Rock Novice.

Rubriko pripravila: ALEKSANDRA NANA RITUPER

POP ROCK noviceeee

Mariah Carey in Luther Vandross: Neskončna ljubezen

Medtem ko skladba **Without you** še ni zapustila lestvic, se vzpenja že nov hit **Mariah Carey** - **Endless Love**, ki ga poje v duetu z pevcem soula **Luther Vandrossom**.

Vandross se je rodil 20. aprila 1951 v New Yorku, svojo kariero je začel s prepevanjem komercialnih džinglov, z leti pa je postal eden vodilnih session pevcev. Sodeloval pa je tudi zvezdami, kot so **David Bowie**, **Shaka Khan**, **Barbra Stre-**

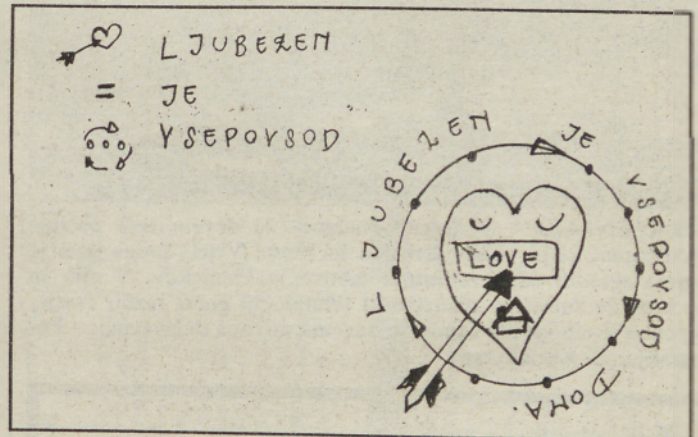
isand, **Donna Summer** in **Quincy Jones**. Sodeloval je tudi pri filmu **The Wiz and Bustin' Loose** in potem začel svojo samostojno kariero.

Leta 1981 je izdal svojo prvo ploščo **Never Too Much**, leto pozneje **Forever**, **For Always**, **For Love**. Potem je izšla ena od njegovih najbolj znanih plošč **Busy Body**, na kateri je hit **How Many Times Can We Say Goodbye**. Izdal

Koncerti, koncerti

Napovedan koncert italijanskega pevc **Jovanottija** je preložen na 8. decemer. Jovanotti se je namreč poškodoval pri snemanju videospota.

V Ljubljani pa bo v ponedeljek, 14. novembra, nastopil **Đorđe Balašević**, prevoz je organiziran tudi iz Gornje Radgone.

Neskončna ljubezen

Je še plošče **The Night I Fell In Love**, **Give Me The Reason** in nekaj kompilacij. Sedaj pa je začel uspešno sodelovati s **Mariah Carey**.

Te dni sta **Mariah** in **Vandross** odpotovala na dvotedensko promocijo v Evropo. **Tommy Mottol**, mož **Mariah**, zaradi poslovnih obveznosti ni mogel z njima. Vendar ni imel nič proti, kajti tako se bo lahko predstavila tudi evropski publiki. Z **Mariah** in **Vandrossom** sta že nastopila pred prepolno londonsko **Royal Albert Hall**, v Franciji in na nekaterih pomembnih TV-postajah.

Po tej kratki turneji se bo **Mariah** vrnila v New York, kjer bo začela delati za svoj novi album, ki bo izšel naslednje leto. Pred tem bo objavila še album božičnih pesmi z naslovom **Merry Christmas** ter singl s tega albuma **All I Want**

For Christmas Is You, ki je posvečen neskončni ljubezni do njenega moža **Tommyja**.

Pred kratkim je pred milijonsko publiko izjavila, da vedno, ko poje pesem **Endless Love**, misli nanj, kajti njuna srca so kot eno in on je tisti, ki ga neskončno ljubi in ki ji je vse na svetu. Kako romantično ...

AUDIO - VIDEO - CD

SHOP

69000 Murska Sobota,
Slomškova 43
TELEFON, TELEFAKS:
069/32-465

NOVI PROSTORI KRAJEVNEGA URADA ROGAŠOVCI - »Leta 1987 je neurje težko poškodovano stari gasilski dom, zato so se gasilci in vaščani odločili za gradnjo novega. Zakonca Štefan in Ida Šinko iz Rogasovca sta bila dobrosrčna in vaščanom podarila 10-arsko gradbeno parcelo. Gradnja je stekla in naslednje leto je izvršni svet občine Murska Sobota sprejel sklep o sofinanciranju dela zgradbe za potrebe krajevnega urada,« je na nedeljski otvoritveni slovesnosti povedal predsednik gradbenega odbora Alojz Marič. Sekretar oddelka za občno upravo Feri Cipot pa je dejal, da je to velika pridobitev za novo občino Rogasovci, saj so prostori v velikosti 80 kvadratnih metrov med najlepšimi v občini; nato je prerezal trak. Objekt stoji v neposredni bližini zdravstvene ambulante; v istem kompleksu pa grade otroški vrtec.

GEZA KISILAK

Zamolčane žrtve

»Na poti v svobodo so umrli kot žrtve brezsrčnih podivjancev vojne: Ludvik Rajšp iz Cogetinec, Miljan Majhen iz Sv. Ruperta, Friderik Rojs iz male Nedelje, Alojz Dunaj iz Cezanjevec, Mirko Kos iz male Nedelje, Milan Ploj iz Oseka, Matin Štuhec iz male Nedelje in Kari Hirs iz Selnice,« piše na novoodkritem spomeniku pri Urbančevi kmetiji v Lehnu na Pohorju. Gre za skupino fantov, ki so se 4. januarja 1944. leta hoteli pridružiti partizanom, a sta štajerski partijski in partizanski vrh menila, da gre za gestapovske vrnjence in plavogardiste, zato so jih mučili, pobili in v skednju zažgali. Zdaj so te nedolžne (zamolčane) žrtve končno dobile spominsko znamenje, ki opominja.

Š. S.

Poroke

MATIČNI URAD GORNJA RADGONA: Darko Srec. delavec, iz Mahovec in Sabina Geder, študentka, iz Podgrada; Gilbert Iazar, skupinovodja, iz Nemčije in Marjana Bauman, delavka, iz Vratjega Vrha; Vladimir Katan, tehnik, iz Zgornjega Porčiča in Ana Fras, tehnica iz Lešan. (F. Kl.)

STEKLENJAKI - V Gornji Radgoni že deveto leto posluje cvetličarna, ki jo vodita Kristina in Franc Vekel. Letos jima je uspelo zgraditi 600 kvadratnih metrov steklenjakov. V njih so medtem že začeli po nizozemski tehnologiji gojiti razno cvetje. Naložba je omogočila zaposlitev dvema novima delavcema. - Fotografija: L. Kramberger

Vaneku v spomin

Zahrbtna bolezen je spet terjala žrtev: ugasnilo je življenje 64-letnega Ivana Kramarja, po domače Kramarjevega Vaneka, rojenega v Veliki Polani. Do leta 1962 je bil v službi v lendavski občinski upravi, potem pa je z družino odšel v Nemčijo, kjer je delal v tekstilni dejavnosti. Tako kot marsikateri drugi Polančan je bil več v pisanju. Prva svoja odmevna razmišljanja je v nekaj nadaljevanjih objavil 1962. leta v Vestniku pod naslovom Rojstvo, poroka in smrt. Tudi po odhodu v tujino je živel z utripom domovine in od »daleč« polemično razmišljal od slovenski odcepitvi, večstrankarskem sistemu in tako naprej, o čemer so bralci Vestnika lahko brali v rubriki Pisma, mnenja, stališča. Zdj Vaneka ni več, ostala pa so njegova dokončana in nedokončana dela. Nekaj mesecev pred smrtjo se je namreč upokojil, potem pa ure preždel v svoji knjižnici, veliko bral in pisal. Pokopali so ga v nemškem Horbmüringnu, kjer je živel z družino. Pri Vestniku bomo pogrešali njegove članke, sam osebno pa sem ob dobrega prijatelja.

Š. S.

Kaj prinaša zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami?

Nič več: Naj sosedu crkne krava!

Prvega novembra je začel veljati Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Z njegovo uveljavitvijo so prenehale veljati nekatere določbe zakona o obrambi in zaščiti, ki se nanašajo na sistem zaščite in reševanja.

Zakon ureja varstvo ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja pred naravnimi in drugimi nesrečami. Pod pojmom naravne nesreče so mišljeni: potres, poplava, zemeljski plaz, snežni plaz, visok sneg, močan veter, žled, pozeba, suša, množični pojav nalezljive človeške, živalske ali rastlinske bolezni. Kot druge nesreče pa: velike nesreče v cestnem, železniškem in zračnem prometu, požar, rudniška nesreča, porušitev jezov, nesreče, ki jih povzročajo aktivnosti na morju, jedrske nesreče in druge ekološke ter industrijske nesreče, pa tudi vojna, izredno stanje...

Prednost: človeško življenje

Vsakdo ima pravico do varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Zakonodajalec je pravilno določil, da imata ob naravni in drugi nesreči zaščita in reševanje človeških življenj prednost pred vsemi drugimi zaščitnimi in reševalnimi aktivnostmi. Vsakdo je dolžan pomagati po svojih močeh in sposobnostih, kar je seveda človekova moralna dolžnost. Denarne kazni (najmanj 30.000 tolarjev) pa so zagrožene za posameznika, ki ne izvršuje ali se neupravičeno izmika dolžnosti sodelovanja v Civilni zaščiti; če ne uresničuje materialne dolžnosti z dajanjem v uporabo Civilni zaščiti vozil, strojev, opreme, zemljišč, objektov, naprav, energetskih virov, potrebnih za zaščito, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah. Ista kazen je zagrožena tistemu, ki se na podlagi poziva brez upravičene

nega razloga ne zglašajo na določenem kraju ali ob določenem času ali ne preda materialnega sredstva.

Obveza streha za brezdomce

Kaznovan bo tudi tisti lastnik ali uporabnik stanovanjske hiše, ki noče začasno sprejeti na stanovanje evakuiranih in ogroženih oseb. Kazen je zagrožena posamezniku, ki ne obvesti najbližjega centra za obveščanje, policije ali najbližje gasilske enote... o nevarnosti naravne ali druge nesreče takoj, ko jo opazi ali ko zanje zve kako drugače; kaznovan je lahko lastnik ali uporabnik stanovanjske hiše ali druge stavbe, ki ne izvaja predpisanih zaščitnih ukrepov ali ne zagotovi potrebnih sredstev za zaščito, reševanje in pomoč; če kot lastnik ali uporabnik zaklonišča le-tega ne vzdržuje v stanju, ki ustreza njegovi namembnosti...

Civilna zaščita se predstavi

Dobro je, da smo omenili tudi za sankcije, saj so ljudje, ki na varstvo kaj prida ne dajo in s tem ogrožajo sebe in druge ter seveda premoženje. Cilj organiziranega in spontanega varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je zmanjšanje števila nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč. Ker pa vsega tega ni mogoče zagotoviti »volontersko«, čeprav velikokrat »odigrajo« pomembno vlogo društva, na primer gasilsko, in druge nevladne organizacije, imamo Civilno zaščito kot namensko organiziran del sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami; dolžnost občanov pa je, da v njej sodelujejo. Državljan Republike Slovenije je namreč obveznik Civilne zaščite, če ni razporejen k opravljanju vojaške obveznosti.

Dolžnost se prične z 18. letom in traja pri moških do 63., pri ženkah pa do 55. leta. Tisti, ki pa niso obvezni po zakonu, lahko sodelujejo prostovoljno, na primer tisti, ki so stari najmanj 15 let. V Civilno zaščito državljan razporeja upravni organ, pristojen za obrambne zadeve oziroma za varstvo pred naravnimi in drugimi ne-

srečami. Pripadnik dobi križico Civilne zaščite. Civilna zaščita obsega organe vodenja, enote in službe za zaščito, reševanje in pomoč, zaščitno in reševalno opremo ter objekte in naprave za reševanje in pomoč.

Koga ne razporejajo?

21. člen Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami določa, da državljanov, ki prostovoljno in nepoklicno opravljajo naloge zaščite, reševanja ter pomoči in so organizirani v enote, službe in druge operativne sestave društev in drugih nevladnih organizacij (gasilska društva, organizacije Rdečega križa, gorska reševalna služba, jamarska društva, potapljaška društva, kinološka društva, taborniki in skavtske organizacije, klubi radioamaterjev in drugi), ne razporejajo na dolžnost v obrambi in Civilni zaščiti. Če opravljajo v enotah, službah in drugih operativnih sestavah naloge, ki jih glede na predpisane pogoje in usposobljenost ne morejo opravljati drugi člani.

Kako pa je z denarnimi nadomestili?

Pripadniku Civilne zaščite pripada za čas opravljanja nalog, usposabljanja, izvrševanja materialne dolžnosti... nadomestilo plače oziroma izgubljenega zaslužka. Urejena so tudi denarna nadomestila zaradi poškodb, saj se poškodba ali bolezen, ki nastane med opravljanjem nalog, usposabljanjem ali med izvrševanjem materialne dolžnosti v Civilni zaščiti, šteje kot poškodba pri delu ali poklicna bolezen, za katero je državljan zavarovan po predpisih o zdravstvenem, pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Še več: »plačajo« tudi poškodbo, ki jo je državljan utrpel na poti z doma ali z delovnega mesta oziroma pri prigrizku na običajni poti. Državljan, ki se je pri opravljanju nalog ali izvrševanju drugih dolžnosti v Civilni zaščiti poškodoval brez svoje krivde, tako da je njegov organizem okvarjen najmanj za 20 odstotkov, pa ima pravico do enkratne denarne pomoči. Če je poškodovan tudi družinski član, če je izgubil življenje, enkratna denarna pomoč je v višini 12 zajemčnih plač.

In kako je s financiranjem Civilne zaščite? Zakon omejuje tele vire: proračun Republike Slovenije, proračun lokalnih skupnosti (občin), zavrnjenih prostovoljni prispevki, mednarodna pomoč, sredstva gospodarskih družb, drugih in...

Š. SOBČAN

Zgodilo se je ...

Iz neznanega vzroka je v sredo okrog 21. ure zagorel osebni avto Renault 5, ki ga je H. H. parkiral na Markišavski cesti v Murski Soboti. Ker je vozilo povsem zgorelo, je škoda za 1.000.000 tolarjev.

*

Domnevna neprimerna hitrost, površ pa še domnevna vinjenost sta vzroka za prometno nesrečo avtomobilista Roberta K. Le-ta je 2. novembra v ostrem ovinku na regionalni cesti zunaj Cankove zapeljal na desno bankino, nato pa trčil v betonski prepust, da je avto dvignilo in je pristal v obcestnem jarku. Škode je za 800.000 tolarjev, voznik pa se je hudo poškodoval.

*

Štefan K. iz Doline pri Lendavi je v soboto okrog 1. ure z osebnim avtom prehitro peljal skozi domačo vas. V desnem ovinku ga je zaneslo v levo na bankino in nato v obcestni jarek, kjer je avto trčil v betonski prepust. Voznik se je hudo ranil, sopotnik Zsolt K. pa lažje.

*

Irma C. se je v soboto popoldne s traktorjem peljala po makadamski cesti v Moravskih Toplicah. Ko je traktor na cesti ustavila, se je vanj zaletel drug traktor, ki ga je vozil Milan R. in ki ni upošteval varnostne razdalje. O materialni škodi ni poročil, pač pa le o telesnih. Dobil jih je Geza L., ki je stal na hidravlični traktorja Irme C. Se pač zgodi.

*

V Apačah pri Ptujju se je zgodila huda delovna nezgoda, ki je terjala življenje 63-letnega Bogomira Fruka. Pri sosedovih je pomagal pri podiranju lipe. Ena od odžaganih vej je padla na ostreže garaže in se zagozo-

dila med špirovci. Fruk se je povzpcl na streho, da bi vejo odstranil, pri tem pa mu je spodrsnilo in je padel v globino 3,2 metra na betonska tla. Na kraju nesreče je žal umrl.

*

Matija R. je med vožnjo po regionalni cesti v Nemčavcih vključil levo utripalko in čez čas se je odločil za prehitvevanje vozil, ki so bila pred njim. Ko je bil že vzporedno z nekimi kombijem, je njegov voznik aenadoma zapeljal na levo. Da bi se izognil trčenju, je Matija R. zavil še bolj na levo, žal pa se je njegovo vozilo večkrat obrnilo in pristalo na strehi v obcestnem jarku. K sreči se voznik ni poškodoval, uničen pa je avto. In kaj bi se zgodilo, če ne bi ravnal tako? Najbrž hušja nesreča.

*

Vera D. se je v četrtek peljala po magistralni cesti v Zgornjem Porčiču v lenarški občini. Naenkrat je zapeljala na nasprotni vozni pas in trčila v avto Franca Š. iz Murske Sote. Vozničin sopotnik D. D. se je lažje poškodoval, 17-letni Aleksander Derata iz Ljubljane, ki je prav tako sedel v njenem vozilu, pa hudo in je za posledicami dan pozneje v mariborski bolnišnici umrl.

*

V noči s 1. na 2. november je nekdo vlomil v okrepčevalnico Gool na nogometnem igrišču v Murski Soboti ter ukradel cigarete in pijačo v vrednosti 20.000 tolarjev.

*

Neznanec je v nedeljo vlomil v osebni avto, ki ga je lastnik Sašo K. s Spodnjega Porčiča parkiral na trgu pri Sv. Trojici. Nepridiprav je sunil avtoradio in naredil za 40.000 tolarjev škodo.

Uspešni pa so bili lenarški policisti, saj so v četrtek ob 2. uri ponoči zalotili 33-letnega Bojana K. iz Maribora, ki naj bi poskušal vlomiti v trgovino Potrošnik v kraju Zamarkova. Predali so ga preiskovalnemu sodniku.

*

V nedeljo v jutranjih urah so bili člani lovske družine Ormož na lovu blizu Huma. Jože S., star sicer 72 let, je streljal na divjega zajca, žal pa je ena od šiber zadela lovca 64-letnega Milana R. iz Ormoža v koleno. Prepeljali so ga v ptujsko bolnico.

*

Domnevajo, da je vzrok za nesrečo, ki se je zgodila v petek, kmalu popoldne, v Trilinih, tehnična napaka na tovarnem motornem vozilu, ki ga je vozil Jože Kelenc s Srednje Bistrice. Med vožnjo po magistralni cesti je z avtociстерno zapeljal s ceste, ki se je nato prevrnila in iz nje je izteklo 15.000 litrov neosvinčenega bencina, ki je bil sicer namenjen Petrolovemu skladišču v Slivnici pri Mariboru. Neiztečeno gorivo so delavci Nafta prečrpali v drugo cisterno, po odstranitvi vseh vozil pa so gasilci Nafta bencin, ki je iztekel, sežgali. Ker v bližini ni vodnih zajetij, zaradi te nesreče pitna voda naj ne bi bila ogrožena. Zaradi obravnave nesreče je bila magistralna cesta Petišovci-Trilini-Lendava več ur zaprta.

*

Lovska družina Sv. Tomaž pri Ormožu je imela v nedeljo lov na fazane, ki se ga je udeležil tudi 31-letni Dušan Kardinar iz Ljutomera. Ko so lovili pri vasi Bratonečice, kake 4 kilometre od Tomaža, je 48-letni Viljem D. od Sv. Tomaža v robidovju slišal šume in vanj ustrelil s puško šibrovko. Zgodila se je tragedija: šibre so v glavo zadele Dušana Kardinarja, ki je bil za grmovjem. Poškodbe so bile tako hude, da je zaradi njih umrl.

Š. S.

Vežica na Melincih

V okviru referendumskega programa so lani na Melincih začeli graditi kopališko vežico. Poleg samoprispevka so denar še posebej zbirali, opravili so tudi veliko prostovoljnega dela ter tako vežico in okolico povsem uredili. Naložba je vredna 7.600.000 tolarjev. O poteku dela je na otvoritveni slovesnosti govoril predsednik sveta KS Sela Pintarič, nakar je bil župnik Jože Hojan vežico in kopališče blagoslovil.

T. H.

televizijski spored od 11. do 17. novembra

17 NOVEMBER
ČETREK

TV SLOVENIJA 1

10.05 Mladinska igra - 10.50 To si ti, dojenček - 11.15 Po domače - 13.00 Poročila - 15.25 Vsestranska trilogija, irska drama - 17.00 Dnevnik - 17.10 Živ zav - 18.00 Studio Maribor - 18.45 Štiri v vrsto - 19.30 Dnevnik - 20.05 Neverjetne zgodbe - 21.00 Tednik - 22.00 Dnevnik - 22.45 Sova. Gledališče Raya Bradburyja, avstral. nanizanka. Med vrsticami zakona, angl. nanizanka

Drugi program

14.55 Kmetiča: Vse dolgo noč, ameriški film (6b) - 16.40 V vrtincu - 17.25 Sova - 18.45 Izobraževalna oddaja - 19.15 Tok tok si ti, Vsestranski gost: mig Marjan Cerar - 21.05 Umetniški večer - 21.45 Oči krilke - 22.55 Soletnici filma naproti: Obraz, švedski film (6b)

HTV 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Otroška serija - 12.00 Poročila - 12.05 Empirizir - 12.50 Samarijane, ameriški film - 14.30 Šolski program - 15.30 Otroška oddaja - 16.30 Poročila - 16.40 Dokumentarni oddaja - 17.10 Menje - 17.45 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik - 20.10 Glasbeni oddaja - 21.00 Carstvo ruskega medveda, serija - 22.00 Kultura - 23.00 Silka na silko - 23.40 Listomanija, britanski film

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Naš glasbeni dom - 9.30 Dodela in ljudje - 10.00 Avstrija v sliki - 10.30 Dodela in ljudje - 10.35 Čas prihodnosti, dokumentarni oddaja - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Me rešuje - 13.35 Pravica do izbire - 14.00 Zdravnik in ljuba žena - 14.50 Pogledi s strani - 15.00 Otroški spored - 17.00 Mini Čas v sliki - 17.10 Spored po željah - 18.00 Čas v sliki - 18.30 Hudournik - 19.30 Čas v sliki - 20.05 Šport - 20.15 Komisar Reks - 21.05 Pogledi s strani - 21.15 Vojška ladja San Paolo na reki Yangtse Kiang, film - 0.20 Kaj?

TV MADŽARSKA

5.30 Jutranji program - 9.00 Čez dan - 9.30 Poročila - 10.30 Oskanango, serija - 12.00 Zvon, poročila - 12.00 Prolet - 13.10 Vajša TV - 13.30 Odprti studio - 15.45 Koliko je vreden podežan? - 16.00 Poročila - 16.05 Čajajoč na vladu - 16.30 Gospodčina, serija - 17.05 Odškodnina - 17.45 Zamejski Madžari - 18.15 Poročila - 18.30 Kviz - 19.00 Šport - 19.10 Otroški kolidž - 19.30 Dnevnik - 20.15 Malo mesto, serija - 20.50 Budite eno uro z menoj, Tamás Vitay - 21.55 Minisport - 22.10 Kristusova pot, film - 23.35 Dnevnik BBC-ja

2. program

15.20 Nemščina - 15.35 Književnost za šolaje - 16.05 Obvezno živje, Richard III. - 17.25 Ulica - 17.40 Prilika - 18.00 Regionalni program - 18.45 Kriminalistične reportaže - 19.30 Kozak, kriminalna - 20.15 Svet Streljaje Evrope - 20.50 Novinarski klub - 21.40 Muza - 22.00 Obektivno - 22.35 Svetovnogospolarski nagoni - 23.35 Ekonomisti Tibor Liska ali plesalec na vrvi v socializmu

RTL

5.30 Dobro jutro, Nemčija - 9.05 Kozak - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Čas hripjenja - 11.00 Vroč nagrađa - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Poročila - 12.30 Springfieldova zgodba - 13.15 Kalifornijski klan - 14.10 Umori so njen konjček - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meister - 17.00 Tvegano - 17.30 Prijazna družina - 18.00 Bogati in lepi - 18.30 Eksplozivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Ura odločbe - 21.15 Mesina klinika - 22.15 Straža - 23.15 Gotschalk - 0.00 Poročila - 0.30 Prijazna družina - 1.00 Kozak - 2.00 Umori so njen konjček

16 NOVEMBER
SREDA

TV SLOVENIJA 1

11.40 Risanke - 12.05 Izobraževalna oddaja - 12.30 Poročila - 12.35 Dnevnik - 13.00 Poročila - 13.05 Oskanango, serija - 13.10 Vajša TV - 13.30 Odprti studio - 15.45 Koliko je vreden podežan? - 16.00 Poročila - 16.05 Čajajoč na vladu - 16.30 Gospodčina, serija - 17.05 Odškodnina - 17.45 Zamejski Madžari - 18.15 Poročila - 18.30 Kviz - 19.00 Šport - 19.10 Otroški kolidž - 19.30 Dnevnik - 20.15 Malo mesto, serija - 20.50 Budite eno uro z menoj, Tamás Vitay - 21.55 Minisport - 22.10 Kristusova pot, film - 23.35 Dnevnik BBC-ja

Drugi program

13.25 Zgodbe iz kolidže - 13.55 Stradivari - 14.40 Vrtincu - 15.25 Sova - 16.50 To si ti, dojenček, angl. serija - 17.15 V vrtincu - 18.00 Športna sredi - 20.10 Omilje

HTV 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Otroška serija - 12.00 Poročila - 12.05 Empirizir - 12.50 Čas v sliki, ameriški film - 14.30 Šolski program - 15.30 Otroška oddaja - 16.30 Poročila - 16.40 Dokumentarni oddaja - 17.10 Menje - 17.45 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik - 20.10 Glasbeni oddaja - 21.00 Carstvo ruskega medveda, serija - 22.00 Kultura - 23.00 Silka na silko - 23.40 Listomanija, britanski film

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Naš glasbeni dom - 9.30 Dodela in ljudje - 10.00 Avstrija v sliki - 10.30 Dodela in ljudje - 10.35 Čas prihodnosti, dokumentarni oddaja - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Me rešuje - 13.35 Pravica do izbire - 14.00 Zdravnik in ljuba žena - 14.50 Pogledi s strani - 15.00 Otroški spored - 17.00 Mini Čas v sliki - 17.10 Spored po željah - 18.00 Čas v sliki - 18.30 Hudournik - 19.30 Čas v sliki - 20.05 Šport - 20.15 Komisar Reks - 21.05 Pogledi s strani - 21.15 Vojška ladja San Paolo na reki Yangtse Kiang, film - 0.20 Kaj?

TV MADŽARSKA

5.30 Jutranji program - 9.00 Čez dan - 9.30 Poročila - 10.30 Oskanango, serija - 12.00 Zvon, poročila - 12.00 Prolet - 13.10 Vajša TV - 13.30 Odprti studio - 15.45 Koliko je vreden podežan? - 16.00 Poročila - 16.05 Čajajoč na vladu - 16.30 Gospodčina, serija - 17.05 Odškodnina - 17.45 Zamejski Madžari - 18.15 Poročila - 18.30 Kviz - 19.00 Šport - 19.10 Otroški kolidž - 19.30 Dnevnik - 20.15 Malo mesto, serija - 20.50 Budite eno uro z menoj, Tamás Vitay - 21.55 Minisport - 22.10 Kristusova pot, film - 23.35 Dnevnik BBC-ja

2. program
15.20 Nemščina - 15.35 Književnost za šolaje - 16.05 Obvezno živje, Richard III. - 17.25 Ulica - 17.40 Prilika - 18.00 Regionalni program - 18.45 Kriminalistične reportaže - 19.30 Kozak, kriminalna - 20.15 Svet Streljaje Evrope - 20.50 Novinarski klub - 21.40 Muza - 22.00 Obektivno - 22.35 Svetovnogospolarski nagoni - 23.35 Ekonomisti Tibor Liska ali plesalec na vrvi v socializmu

RTL

5.30 Dobro jutro, Nemčija - 9.05 Kozak - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Čas hripjenja - 11.00 Vroč nagrađa - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Poročila - 12.30 Springfieldova zgodba - 13.15 Kalifornijski klan - 14.10 Umori so njen konjček - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meister - 17.00 Tvegano - 17.30 Prijazna družina - 18.00 Bogati in lepi - 18.30 Eksplozivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Ura odločbe - 21.15 Mesina klinika - 22.15 Straža - 23.15 Gotschalk - 0.00 Poročila - 0.30 Prijazna družina - 1.00 Kozak - 2.00 Umori so njen konjček

15 NOVEMBER
TOREK

TV SLOVENIJA 1

8.25 Laskovna igra - 9.10 Skrivni dose o Edgatu Hovoru, angl. oddaja - 10.05 Oskanango, serija - 10.30 Oskanango, serija - 10.35 Čas prihodnosti, dokumentarni oddaja - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Me rešuje - 13.35 Pravica do izbire - 14.00 Zdravnik in ljuba žena - 14.50 Pogledi s strani - 15.00 Otroški spored - 17.00 Mini Čas v sliki - 17.10 Spored po željah - 18.00 Čas v sliki - 18.30 Hudournik - 19.30 Čas v sliki - 20.05 Šport - 20.15 Komisar Reks - 21.05 Pogledi s strani - 21.15 Vojška ladja San Paolo na reki Yangtse Kiang, film - 0.20 Kaj?

Drugi program

13.25 Zgodbe iz kolidže - 13.55 Stradivari - 14.40 Vrtincu - 15.25 Sova - 16.50 To si ti, dojenček, angl. serija - 17.15 V vrtincu - 18.00 Športna sredi - 20.10 Omilje

HTV 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Otroška serija - 12.00 Poročila - 12.05 Empirizir - 12.50 Čas v sliki, ameriški film - 14.30 Šolski program - 15.30 Otroška oddaja - 16.30 Poročila - 16.40 Dokumentarni oddaja - 17.10 Menje - 17.45 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik - 20.10 Glasbeni oddaja - 21.00 Carstvo ruskega medveda, serija - 22.00 Kultura - 23.00 Silka na silko - 23.40 Listomanija, britanski film

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Naš glasbeni dom - 9.30 Dodela in ljudje - 10.00 Avstrija v sliki - 10.30 Dodela in ljudje - 10.35 Čas prihodnosti, dokumentarni oddaja - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Me rešuje - 13.35 Pravica do izbire - 14.00 Zdravnik in ljuba žena - 14.50 Pogledi s strani - 15.00 Otroški spored - 17.00 Mini Čas v sliki - 17.10 Spored po željah - 18.00 Čas v sliki - 18.30 Hudournik - 19.30 Čas v sliki - 20.05 Šport - 20.15 Komisar Reks - 21.05 Pogledi s strani - 21.15 Vojška ladja San Paolo na reki Yangtse Kiang, film - 0.20 Kaj?

TV MADŽARSKA

5.30 Jutranji program - 9.00 Čez dan - 9.30 Poročila - 10.30 Oskanango, serija - 12.00 Zvon, poročila - 12.00 Prolet - 13.10 Vajša TV - 13.30 Odprti studio - 15.45 Koliko je vreden podežan? - 16.00 Poročila - 16.05 Čajajoč na vladu - 16.30 Gospodčina, serija - 17.05 Odškodnina - 17.45 Zamejski Madžari - 18.15 Poročila - 18.30 Kviz - 19.00 Šport - 19.10 Otroški kolidž - 19.30 Dnevnik - 20.15 Malo mesto, serija - 20.50 Budite eno uro z menoj, Tamás Vitay - 21.55 Minisport - 22.10 Kristusova pot, film - 23.35 Dnevnik BBC-ja

2. program
15.20 Nemščina - 15.35 Književnost za šolaje - 16.05 Obvezno živje, Richard III. - 17.25 Ulica - 17.40 Prilika - 18.00 Regionalni program - 18.45 Kriminalistične reportaže - 19.30 Kozak, kriminalna - 20.15 Svet Streljaje Evrope - 20.50 Novinarski klub - 21.40 Muza - 22.00 Obektivno - 22.35 Svetovnogospolarski nagoni - 23.35 Ekonomisti Tibor Liska ali plesalec na vrvi v socializmu

RTL

5.30 Dobro jutro, Nemčija - 9.05 Kozak - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Čas hripjenja - 11.00 Vroč nagrađa - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Poročila - 12.30 Springfieldova zgodba - 13.15 Kalifornijski klan - 14.10 Umori so njen konjček - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meister - 17.00 Tvegano - 17.30 Prijazna družina - 18.00 Bogati in lepi - 18.30 Eksplozivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Ura odločbe - 21.15 Mesina klinika - 22.15 Straža - 23.15 Gotschalk - 0.00 Poročila - 0.30 Prijazna družina - 1.00 Kozak - 2.00 Umori so njen konjček

14 NOVEMBER
PONEDELJEK

TV SLOVENIJA 1

9.15 Primeri inšpektorja Potice, češka nanizanka - 9.45 Učite se z nami - 10.10 Življenje in smrt Philipa Knighta, angl. film - 12.15 Športni preigrad - 13.00 Poročila - 13.05 Oskanango, serija - 13.10 Vajša TV - 13.30 Odprti studio - 15.45 Koliko je vreden podežan? - 16.00 Poročila - 16.05 Čajajoč na vladu - 16.30 Gospodčina, serija - 17.05 Odškodnina - 17.45 Zamejski Madžari - 18.15 Poročila - 18.30 Kviz - 19.00 Šport - 19.10 Otroški kolidž - 19.30 Dnevnik - 20.15 Malo mesto, serija - 20.50 Budite eno uro z menoj, Tamás Vitay - 21.55 Minisport - 22.10 Kristusova pot, film - 23.35 Dnevnik BBC-ja

Drugi program

13.25 Zgodbe iz kolidže - 13.55 Stradivari - 14.40 Vrtincu - 15.25 Sova - 16.50 To si ti, dojenček, angl. serija - 17.15 V vrtincu - 18.00 Športna sredi - 20.10 Omilje

HTV 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Otroška serija - 12.00 Poročila - 12.05 Empirizir - 12.50 Čas v sliki, ameriški film - 14.30 Šolski program - 15.30 Otroška oddaja - 16.30 Poročila - 16.40 Dokumentarni oddaja - 17.10 Menje - 17.45 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik - 20.10 Glasbeni oddaja - 21.00 Carstvo ruskega medveda, serija - 22.00 Kultura - 23.00 Silka na silko - 23.40 Listomanija, britanski film

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Naš glasbeni dom - 9.30 Dodela in ljudje - 10.00 Avstrija v sliki - 10.30 Dodela in ljudje - 10.35 Čas prihodnosti, dokumentarni oddaja - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Me rešuje - 13.35 Pravica do izbire - 14.00 Zdravnik in ljuba žena - 14.50 Pogledi s strani - 15.00 Otroški spored - 17.00 Mini Čas v sliki - 17.10 Spored po željah - 18.00 Čas v sliki - 18.30 Hudournik - 19.30 Čas v sliki - 20.05 Šport - 20.15 Komisar Reks - 21.05 Pogledi s strani - 21.15 Vojška ladja San Paolo na reki Yangtse Kiang, film - 0.20 Kaj?

TV MADŽARSKA

5.30 Jutranji program - 9.00 Čez dan - 9.30 Poročila - 10.30 Oskanango, serija - 12.00 Zvon, poročila - 12.00 Prolet - 13.10 Vajša TV - 13.30 Odprti studio - 15.45 Koliko je vreden podežan? - 16.00 Poročila - 16.05 Čajajoč na vladu - 16.30 Gospodčina, serija - 17.05 Odškodnina - 17.45 Zamejski Madžari - 18.15 Poročila - 18.30 Kviz - 19.00 Šport - 19.10 Otroški kolidž - 19.30 Dnevnik - 20.15 Malo mesto, serija - 20.50 Budite eno uro z menoj, Tamás Vitay - 21.55 Minisport - 22.10 Kristusova pot, film - 23.35 Dnevnik BBC-ja

2. program
15.20 Nemščina - 15.35 Književnost za šolaje - 16.05 Obvezno živje, Richard III. - 17.25 Ulica - 17.40 Prilika - 18.00 Regionalni program - 18.45 Kriminalistične reportaže - 19.30 Kozak, kriminalna - 20.15 Svet Streljaje Evrope - 20.50 Novinarski klub - 21.40 Muza - 22.00 Obektivno - 22.35 Svetovnogospolarski nagoni - 23.35 Ekonomisti Tibor Liska ali plesalec na vrvi v socializmu

RTL

5.30 Dobro jutro, Nemčija - 9.05 Kozak - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Čas hripjenja - 11.00 Vroč nagrađa - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Poročila - 12.30 Springfieldova zgodba - 13.15 Kalifornijski klan - 14.10 Umori so njen konjček - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meister - 17.00 Tvegano - 17.30 Prijazna družina - 18.00 Bogati in lepi - 18.30 Eksplozivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Ura odločbe - 21.15 Mesina klinika - 22.15 Straža - 23.15 Gotschalk - 0.00 Poročila - 0.30 Prijazna družina - 1.00 Kozak - 2.00 Umori so njen konjček

13 NOVEMBER
NEDELJA

TV SLOVENIJA 1

8.10 Živ zav - 9.00 Arabella - 9.30 Laskovna igra - 10.15 Vrtincu - 10.35 Življenje in smrt Philipa Knighta, angl. film - 12.15 Športni preigrad - 13.00 Poročila - 13.05 Oskanango, serija - 13.10 Vajša TV - 13.30 Odprti studio - 15.45 Koliko je vreden podežan? - 16.00 Poročila - 16.05 Čajajoč na vladu - 16.30 Gospodčina, serija - 17.05 Odškodnina - 17.45 Zamejski Madžari - 18.15 Poročila - 18.30 Kviz - 19.00 Šport - 19.10 Otroški kolidž - 19.30 Dnevnik - 20.15 Malo mesto, serija - 20.50 Budite eno uro z menoj, Tamás Vitay - 21.55 Minisport - 22.10 Kristusova pot, film - 23.35 Dnevnik BBC-ja

Drugi program

13.25 Zgodbe iz kolidže - 13.55 Stradivari - 14.40 Vrtincu - 15.25 Sova - 16.50 To si ti, dojenček, angl. serija - 17.15 V vrtincu - 18.00 Športna sredi - 20.10 Omilje

HTV 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Otroška serija - 12.00 Poročila - 12.05 Empirizir - 12.50 Čas v sliki, ameriški film - 14.30 Šolski program - 15.30 Otroška oddaja - 16.30 Poročila - 16.40 Dokumentarni oddaja - 17.10 Menje - 17.45 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik - 20.10 Glasbeni oddaja - 21.00 Carstvo ruskega medveda, serija - 22.00 Kultura - 23.00 Silka na silko - 23.40 Listomanija, britanski film

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Naš glasbeni dom - 9.30 Dodela in ljudje - 10.00 Avstrija v sliki - 10.30 Dodela in ljudje - 10.35 Čas prihodnosti, dokumentarni oddaja - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Me rešuje - 13.35 Pravica do izbire - 14.00 Zdravnik in ljuba žena - 14.50 Pogledi s strani - 15.00 Otroški spored - 17.00 Mini Čas v sliki - 17.10 Spored po željah - 18.00 Čas v sliki - 18.30 Hudournik - 19.30 Čas v sliki - 20.05 Šport - 20.15 Komisar Reks - 21.05 Pogledi s strani - 21.15 Vojška ladja San Paolo na reki Yangtse Kiang, film - 0.20 Kaj?

TV MADŽARSKA

5.30 Jutranji program - 9.00 Čez dan - 9.30 Poročila - 10.30 Oskanango, serija - 12.00 Zvon, poročila - 12.00 Prolet - 13.10 Vajša TV - 13.30 Odprti studio - 15.45 Koliko je vreden podežan? - 16.00 Poročila - 16.05 Čajajoč na vladu - 16.30 Gospodčina, serija - 17.05 Odškodnina - 17.45 Zamejski Madžari - 18.15 Poročila - 18.30 Kviz - 19.00 Šport - 19.10 Otroški kolidž - 19.30 Dnevnik - 20.15 Malo mesto, serija - 20.50 Budite eno uro z menoj, Tamás Vitay - 21.55 Minisport - 22.10 Kristusova pot, film - 23.35 Dnevnik BBC-ja

2. program
15.20 Nemščina - 15.35 Književnost za šolaje - 16.05 Obvezno živje, Richard III. - 17.25 Ulica - 17.40 Prilika - 18.00 Regionalni program - 18.45 Kriminalistične reportaže - 19.30 Kozak, kriminalna - 20.15 Svet Streljaje Evrope - 20.50 Novinarski klub - 21.40 Muza - 22.00 Obektivno - 22.35 Svetovnogospolarski nagoni - 23.35 Ekonomisti Tibor Liska ali plesalec na vrvi v socializmu

RTL

5.30 Dobro jutro, Nemčija - 9.05 Kozak - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Čas hripjenja - 11.00 Vroč nagrađa - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Poročila - 12.30 Springfieldova zgodba - 13.15 Kalifornijski klan - 14.10 Umori so njen konjček - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meister - 17.00 Tvegano - 17.30 Prijazna družina - 18.00 Bogati in lepi - 18.30 Eksplozivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Ura odločbe - 21.15 Mesina klinika - 22.15 Straža - 23.15 Gotschalk - 0.00 Poročila - 0.30 Prijazna družina - 1.00 Kozak - 2.00 Umori so njen konjček

12 NOVEMBER
SOBOTA

TV SLOVENIJA 1

8.30 Otroški program - 9.05 Kviz - 9.55 Tok tok - 10.40 Zgodbe iz kolidže - 11.15 To to in divji lovci, angleški film - 12.05 Pokast iz Jostanovana, angleški film - 13.00 Poročila - 13.05 Oskanango, serija - 13.10 Vajša TV - 13.30 Odprti studio - 15.45 Koliko je vreden podežan? - 16.00 Poročila - 16.05 Čajajoč na vladu - 16.30 Gospodčina, serija - 17.05 Odškodnina - 17.45 Zamejski Madžari - 18.15 Poročila - 18.30 Kviz - 19.00 Šport - 19.10 Otroški kolidž - 19.30 Dnevnik - 20.15 Malo mesto, serija - 20.50 Budite eno uro z menoj, Tamás Vitay - 21.55 Minisport - 22.10 Kristusova pot, film - 23.35 Dnevnik BBC-ja

Drugi program

13.25 Zgodbe iz kolidže - 13.55 Stradivari - 14.40 Vrtincu - 15.25 Sova - 16.50 To si ti, dojenček, angl. serija - 17.15 V vrtincu - 18.00 Športna sredi - 20.10 Omilje

Mesna industrija POMURKA, d.o.o.
Panonska 11, 69000 MURSKA SOBOTA

objavlja
javno dražbo
rabljene tehnološke opreme

01. Monočrpalka NETZH, tip NE 501, izključna cena	65.000,00 SIT
02. Monočrpalka NETZH z reduktorjem, NE 50 A,	83.000,00 SIT
03. Monočrpalka NETZH, tip NE 50 A	110.000,00 SIT
04. Monočrpalka NETZH, tip NE 40 A	110.000,00 SIT
05. Separator BRPX 413XGD-14C/74 z motorjem 30 KW, Alfa Laval	1.000.000,00 SIT
06. Elektromotor RADE KONČAR, 15 KW, 1460 min ⁻¹	35.000,00 SIT
07. Vodna črpalka z elektromotorjem, 10 KW, 2850 min ⁻¹	90.000,00 SIT
08. Elektromotor z reduktorjem, 2,2 KW, 1420 min ⁻¹	40.000,00 SIT
09. Črpalka za mast z elektromotorjem, 7,5 KW	50.000,00 SIT
10. Elektromotor z reduktorjem, 2,2 KW, 1440 min ⁻¹	40.000,00 SIT
11. Elektromotor, 15 KW, 2910 min ⁻¹	50.000,00 SIT
12. Vibrator, 0,55 KW, 1500 min ⁻¹	30.000,00 SIT
13. Elektromotor, 5,5 KW, 1450 min ⁻¹	40.000,00 SIT
14. Elektromotor z reduktorjem, 1,5 KW, 1390 min ⁻¹	45.000,00 SIT
15. Elektromotor z reduktorjem, 1,1 KW, 910 min ⁻¹	40.000,00 SIT
16. Črpalka z elektromotorjem in reduktorjem, 1,1 KW, 1400 min ⁻¹	50.000,00 SIT
Črpalka z elektromotorjem in reduktorjem, 1,1 KW, 1400 min ⁻¹	50.000,00 SIT
17. Elektromotor, 15 KW, 1460 min ⁻¹	55.000,00 SIT
18. Elektromotor z reduktorjem, 1,1 KW, 1400 min ⁻¹	40.000,00 SIT
19. Elektromotor, 11 KW, 2905 min ⁻¹	45.000,00 SIT
20. Elektromotor z reduktorjem, 3 KW, 2860 min ⁻¹	50.000,00 SIT
21. Elektromotor z reduktorjem, 3 KW	50.000,00 SIT
22. Centrifuga (Purifikator), tip UVPx407 BGP-74	500.000,00 SIT
23. Poliesterska cisterna, prostornina 25 m ³	120.000,00 SIT
24. Črpalka HIDROSTAL	60.000,00 SIT
Črpalka HIDROSTAL	60.000,00 SIT
25. Elektromotor 55 KW, leto izdelave 1981, poškodovan	75.000,00 SIT
26. Vakuumska črpalka Litostroj	45.000,00 SIT
27. Reduktor Minostroj, tip RP7-80/3, 80°/min, moč 3 KW	40.000,00 SIT
28. Reduktor Minostroj, tip RP7-80/2,2, 80°/min, moč 2,2 KW	40.000,00 SIT
29. Vodni stolp TIM LAŠKO, 180 m ³ /h	1.500.000,00 SIT
30. Trije silosi, prostornine po 30 m ³ , s polžastim transporterjem, z nadstreškom – komplet ali po delih (za vsak silos)	1.500.000,00 SIT 500.000,00 SIT
31. Plastična cisterna, prostornine 30 m ³ – 2 kosa	120.000,00 SIT/kom
32. Fotokopirni stroj DIGITRON REX ROTARY, pokvarjen primeren za rezervne dele	10.000,00 SIT

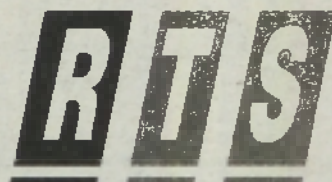
Javna dražba za sredstva in opremo bo 16. 11. 1994, in sicer za opremo pod zaporedno številko od 31 do 32 ob 9.00 v obratu Klavnica, Panonska 11 (informacije Ratko Jerič, tel. 069 32 440), za opremo pod zaporedno številko od 1 do 30 pa ob 11.00 v obratu Predelava, Lendavska 9 (informacije Vlado Škrlec, tel. 069 31 865).

Ogled opreme je možen dan pred dražbo ali na dan dražbe.

Na dražbi lahko sodelujejo domače fizične in pravne osebe, ki plačajo do začetka dražbe varščino v višini 10 % izključne cene pri blagajni družbe v Panonski 11 ali jo položijo v gotovini pred začetkom dražbe in o tem predložijo dokaz na dražbi. Plačana varščina se kupcu, ki bo na dražbi uspel, vsteeje v kupnino, drugim, ki na dražbi ne bodo uspeli, pa se takoj vrne.

Prometni davek in vse druge morebitne stroške plača kupec. Kupec, ki bo na dražbi uspel, je dolžan skleniti prodajno pogodbo takoj ali najpozneje v 5 dneh od dneva dražbe; v istem roku mora plačati tudi kupnino, sicer plačana varščina zapade. Kupec postane lastnik in posestnik prodanih stvari z dnem plačila celotne kupnine. Rok plačila je bistvena sestavina pogodbe in je dokončen.

V skladu s pravili o javni dražbi bomo opremo prodajali po načelu videno - kupljeno in tako morebitnih reklamacij ne bomo upoštevali.

REGIONALNA TELEVIZIJA

LIMBUŠKA CESTA 2, 62000 MARIBOR, TEL. 062/103 409, 103-271 46, 342, 350, FAX 062/102 680

**TV KAMPANJA – LOKALNE
VOLITVE '94 NA KANALU 59
– POHORJE**

**Na programu vsak dan od 14. novembra do 2.
decembra 1994 zvečer ob 20. uri – neposredni
prenos predstavitve ter soočenja kandidatov iz
Viteške dvorane Betnavskega gradu v Mariboru.
Po oddajah vsak dan celovečerni film.**

PREDSTAVITVE PO DATUMIH:

- 14. 11. 1994: Maribor in soočenje kandidatov;
- 15. 11. 1994: Ruše, Pesnica, Šentilj, Kungota, Rače, Duplek, Starše;
- 16. 11. 1994: Slovenska Bistrica, Lenart;
- 17. 11. 1994: Ptuj, Desternik, Trnovska vas, Videm, Majšperk, Zavrč, Gorišnica, Kidričevo;
- 21. 11. 1994: Murska Sobota;
- 22. 11. 1994: Gornja Radgona, Radenci, Sveti Jurij;
- 23. 11. 1994: Ormož, Ljutomer;
- 24. 11. 1994: Rogašovci, Kuzma, G. Petrovci, Hodoš, Šalovci, Cankova, Tišina, Puconci;
- 28. 11. 1994: Moravske Toplice, Beltinci, Odranci, Črenšovci, Turnišče, Kobilje, Lendava;
- 29. 11. 1994: Maribor, Celje;
- 30. 11. 1994: soočenja
- 1. 12. 1994: Ptuj, Murska Sobota;
- 2. 12. 1994: Maribor.

Informacije za volilne štabe, župane in oglaševalce
na RTS-su, tel. 062/103 409, telefaks 062/102 680

MERKUR

Od 10. do 19. novembra smo za Vas

ZNižALI

cene izbranih izdelkov:

električni grelnik vode, Gorenje TIKI, 80 l, EG 80PL	22.214,00 SIT
električni grelnik vode, Gorenje TIKI, 10 l, TEG 10/N	9.152,00 SIT
električni grelnik vode, Gorenje TIKI, 10 l, TEG 10/P	9.152,00 SIT
pretočna črpalka, PM 10K	1.720,00 SIT
skobeljnik, Iskra ERO, SK 82B	12.990,00 SIT
pralni stroj, Candy C 634	69.600,00 SIT
sušilni stroj, Candy C 57	44.400,00 SIT
televizor, Elektronika, Voyager, 51 cm	51.629,00 SIT
ura z radiom, ICES, ET 211	2.489,00 SIT
garnitura olfa nožev, 290-3	221,00 SIT
garnitura viličastih ključev, osemdelna, 22-8K	552,00 SIT

Z Merkurjevo kartico zaupanja so cene še najmanj 4 % in največ 8 % nižje.

TC MERKUR v Murski Soboti

Obiščite nas med tednom od 8. do 18. ure
in ob sobotah od 8. do 13. ure na Obrtni ulici 39 v Murski Soboti.
Telefon: 069 31-788 ali 31-798.

ARCONT

Družba za proizvodnjo bivalnih enot Gornja Radgona, d.o.o.,
Ljutomerska 29, 69250 Gornja Radgona, uspešen izvoznik svojih
izdelkov, za svoj razvojni program

vabi k sodelovanju

- diplomirane inženirje strojništva
- diplomirane inženirje gradbeništva in
- absolvente VII. stopnje na strojni ali gradbeni fakulteti

Prijave bomo zbirali 15 dni po objavi.

AGROSERVIS p.o.
Murska Sobota

Ob 25. obletnici industrijske
navzočnosti RENAULTA
v Sloveniji smo Vam pripravili
5 % POPUST za vozila iz
domače proizvodnje RENAULT
5 FIVE in CLIO

Ugodna
posojila
Odkup
rabljenih
vozil

**6-letna
protikoro-
zijska
garancija.**
Obiščite nas
v Kroški 58
v Murski Soboti
vsak dan od 7.
do 16. ure, ob
sobotah od 8.
do 12. ure. Tel.
069/21 630

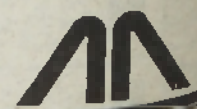

RENAULT priporoča elf

**AGROSERVIS, SERVIS
Z NAJDALJŠO
TRADICIJO V POMURJU.**

Vestnik vas bo
naslednji četrtak
spet povabil, da
varujete okolje!

**Zdravilišče Moravske
Toplice** vabi vse
interesente, stare okrog
30 let, ki so pripravljene
sodelovati pri uvajanju
igralniške dejavnosti.
Imajo dokončano v.
stopnjo strokovne
izobrazbe, pogovorno
aktivno obvladajo
nemški jezik in imajo
nagnjenje do tehničnih
strokov, da pošljeje svoje
ponudbe na naslov:
Zdravilišče Moravske
Toplice, Kranjčeva 12,
69221 Marjanci,
najpozneje v 8 dneh od
dneva objave.
Podrobnejše informacije
lahko dobite po telefonu
069/48 210, interna 30 41.

RELAX 069 / 22-928

v novembru
za 199 DEM na
Nizozemsko
5 dni pridite
ali zahtevajte katalog
predbožičnih, božičnih
in novoletnih potovanj

Lendavska 19
MURSKA SOBOTA

RELAX 069 / 22-928

JELOVICA

Lesna industrija ŠKOFJA LOKA, tel.: 064/631-241, fax: 064/632-261

SEJEMSKI POPUST

prodajni program:

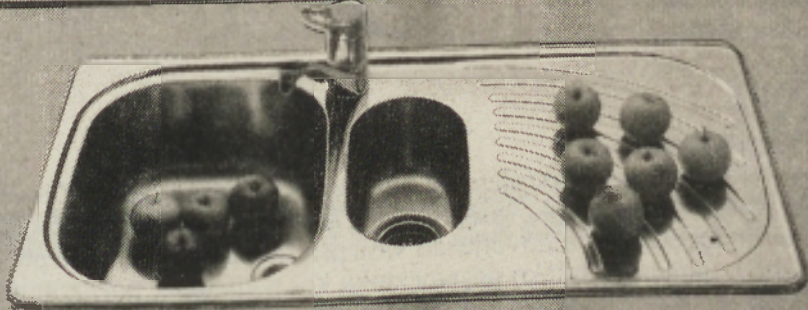
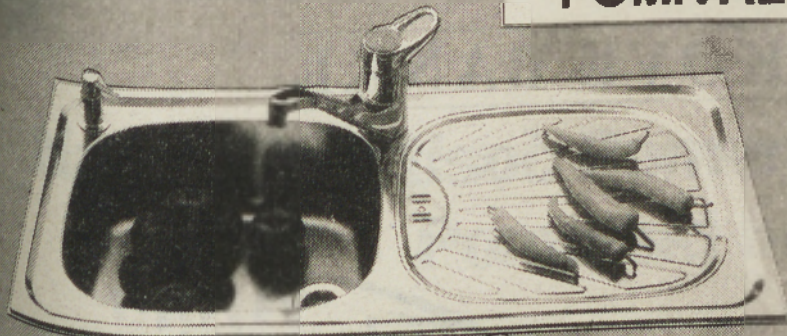
OKNA JELOTERM, TERMOTON in JELOBOR
NOTRANJA, VHODNA in GARAŽNA VRATA
POLKNA
PRENOVA OKEN
MONTAŽNE STENE
STANOVANJSKE HIŠE
VECNAMENSKI OBJEKTI

Obiščite nas na
Pohištvenem sejmu
v Ljubljani od
8.-13.11. '94 v hali G

MURSKA SOBOTA, Cankarjeva 25,
tel./faks: 069/22 921

DISKONT UNIVERZAL, Križevci/Ljutomer

POMIVALNIKI

Pomivalniki
različnih tipov in izvedb

Vaša kuhinja bo veliko lepša,
če boste izbrali pravega

Veliko dodatne opreme
vam bo olajšalo delo

Enostavna je priključitev stroja
za pomivanje posode

KOVINOPLASTIKA LOŽ

Cesta 19. oktobra 57
61386 Stari trg pri Ložu
SLOVENIJA

Telefon: 061/707 422
Telefax: 061/708 466
Telex: 31588 LOZ SI

PRI MERCATI DOBITE ZA SVOJ CERTIFIKAT VEČ DELNIC KOT PRI KATERIKOLI DRUGI INVESTICIJSKI DRUŽBI!

V pooblaščen investicijski družbi MERCATA smo bili pri oglaševanju svojih prednosti varčni. Zato lahko vse, ki so nam že zaupali svoj certifikat nagradimo z dodatnimi delnicami. Dodatne delnice bodo za nagrado dobili tudi vsi, ki bodo svoj certifikat vložili v MERCATO do 15. decembra. Skladno z obstoječimi predpisi bo prenos delnic na vlagatelje izvršen takoj po kotaciji na borzi.

Glede na vpisani znesek Vašega certifikata boste prejeli naslednje število dodatnih delnic:

ZNESEK CERTIFIKATA	ŠTEVILO DODATNIH DELNIC	SKUPNI NOMINALNI ZNESEK DODATNIH DELNIC
100.000 SIT	3	3.000 SIT
200.000 SIT	4	4.000 SIT
250.000 SIT	5	5.000 SIT
300.000 SIT	6	6.000 SIT
350.000 SIT	7	7.000 SIT
400.000 SIT	8	8.000 SIT

Vsi vpisniki navedenih zneskov prejmejo tudi brezplačne nakaznice in vpisnice!

VPISNA MESTA:

- Vsi sedeži podjetij Poslovnega sistema MERCATOR
- Vse enote PTT Slovenije
- Enote SDK
- Sedež družbe MERCATA, Dunajska 51, Ljubljana

O najbližjem vpisnem mestu se lahko pozanimate v vsaki Mercatorjevi trgovini in na informativnem telefonu (061) 97-33.

Svoj lastniški certifikat lahko vpišete tudi preko pooblastil. Za Vas bomo opravili vse potrebne formalnosti in Vam naknadno poslali potrdilo o vpisanih delnicah. Spodnja pooblastila pošljite na naslov:

MERCATA, d.d., Dunajska 51, Ljubljana.

POOBLASTILO ZA ODRASLE

SPODAJ PODPISANI:

1. ime in priimek
2. točen naslov

3. EMŠO

4. Znesek certifikata, ki ga želim
zamenjati za delnice

Pooblaščam družbo za upravljanje
INTARA S&P, upraviteljico pooblaščenice
investicijske družbe MERCATA,
da kot moj pooblaščenec v mojem
imenu in za moj račun:

- vpiše in vplača delnice MERCATA d.d.
- sprejme vse pogoje in podeli vsa pooblastila, navedena na lastninski nakaznici in vpisnici.

Datum

Podpis

Novega delničarja pooblaščenice investicijske
družbe je pridobil:

1. ime in priimek
2. točen naslov

Če želite dodatna pooblastila, vpišite število
izvodov v ustrezno polje.

Naročam: _____ pooblastil za odrasle
_____ pooblastil za otroke

POOBLASTILO ZA OTROKA

SPODAJ PODPISANI: OČE / MATI

1. ime in priimek
2. točen naslov

kot zakoniti zastopnik otroka

1. ime in priimek
2. točen naslov

3. EMŠO otroka

4. Znesek certifikata, ki ga želim
zamenjati za delnice

Pooblaščam družbo za upravljanje
INTARA S&P, upraviteljico pooblaščenice
investicijske družbe MERCATA, da kot
pooblaščenec mojega otroka v njegovem
imenu in za njegov račun:

- vpiše in vplača delnice MERCATA d.d.
- sprejme vse pogoje in podeli vsa pooblastila, navedena na lastninski nakaznici in vpisnici.

Datum

Podpis

Novega delničarja pooblaščenice investicijske
družbe je pridobil:

1. ime in priimek
2. točen naslov

Mercata

Pooblaščenica investicijska družba d.d.

NAJVEČ ZA VAŠ CERTIFIKAT.

REPUBLIKA SLOVENIJA
Občina Gornja Radgona
Izvršni svet

Na podlagi 3. odstavka 8. člena Zakona o volilni komisiji (Ur. l. RS, št. 62/94) je Izvršni svet SO Gornja Radgona na seji 3. 11. 1994 sprejel naslednji

SKLEP
O lepjenju in nameščanju plakatov z volilno-propagandnimi sporočili

I.
Organizatorji volilne kampanje z območja občine Gornja Radgona so dolžni v skladu z Zakonom o volilni komisiji lepiti in nameščati plakate z volilno-propagandnimi sporočili (v nadaljnjem besedilu »plakatiranje«) na običajnih mestih.

II.
Predstavniki političnih strank oz. organizatorji volilne kampanje lahko sklenejo pogodbeno razmerje z javnim podjetjem Komunala Gornja Radgona, da le-ta v njihovem imenu opravi plakatiranje na posebnih panojih.

III.
Organizator volilne kampanje pa tudi druga pravna ali fizična oseba mora pri plakatiranju upoštevati načelo enakopravnosti, oz. spoštovati določbo 10. člena omenjenega zakona.

IV.
Če se želi plakatirati na objektih oz. nepremičninah, ki niso namenjene za plakatiranje ali so v zasebni lasti, si je organizator, ki plakatira, dolžan pridobiti soglasje lastnika ali upravljalca tega objekta.

V.
Organizator volilne kampanje oz. druga pravna ali fizična oseba, ki pri plakatiranju ne spoštuje določb III. poglavja Zakona o volilni komisiji, se kaznuje po 28. členu omenjenega zakona.

VI.
Ta sklep velja takoj.

PREDSEDNIK
Izvršnega sveta SO G. Radgona
Miha VODENIK

MATERINSKI
DOM

ZA
MATERINSKI
DOM!

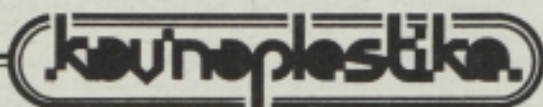
Prispevke lahko nakažete na žiro račun
Materinski dom,
Karunova 16 A,
Ljubljana,
štev. 50101-603-43533
HVALA!

POHIŠTVO, KAKRŠNEGA
DRUGJE NE DOBITE

Sedežne garniture brez ležišča od 68.900 SIT, z ležiščem od 74.000 SIT; kavč 26.900 SIT, dvosed 24.900 SIT; pisalne mizice (bele, črne, rjave in bor) že za 8.400 SIT.

Velika ponudba regalov in garderobnih omar.
Izkoristite ugodne možnosti plačila.

SALON POHIŠTVA MODERNI INTERIERI,
Murska Sobota, Bakovska 1, tel. 21 739
in 21 398.
Parkiranje na dvorišču!

ING. PAVLINJEK, MURSKA SOBOTA,
Temlinova 4, telefon: 069/32 174, 21 903

Cenjene stranke obveščamo, da režemo pleksi
stekla za traktorske kabine. Po potrebi jih tudi
vstavimo.

Vabljeni v prenovljeno restavracijo

»GRAJSKI HRAM«

V enkratnem ambientu Vam v restavraciji
GRAJSKI HRAM ponujamo izvrstne jedi, ki jih
ne najdete v vsaki restavraciji.

Poudarek je dan divjačinskim in ribjim specialitetam:
medvedov in jelenov file, srnin medaljon, lososovi zvitki,
morski list, jakobinke in še in še...
Na voljo je bogata ponudba sladice ter vrhunskih vin.

Prostor je posebej primeren za skupine in
zaokrožene družbe do 50 ljudi!

Odpiralni čas pozimi od 11. do 22. ure, ob nedeljah in ponedeljkih
ZAPRTO!

VABIMO VAS, DA NAS OBIŠČETE!

Rezervacije sprejemamo po tel.: 069 32 110

rajski hram

Radenska
ZVEZDA
Murska Sobota

3. IZDAJA DELNIC KREKOVE BANKE

Preteklost nas navdihuje

Že takrat, ko so slovenski narod na lastni zemlji teptali tuji gospodarji, je Janez Evangelist Krek - ustanovitelj prvih domačih hranilnic - dokazal, da se lahko še tako majhno bogastvo najpreprostejšega slovenskega človeka z znanjem, vzajemnostjo in poštenostjo oplemeniti ter postane temelj za vseobsegajoč napredek in razvoj.
V tem prepričanju je nastala in zrasla tudi Krekova banka, ki ste jo tisoči Slovencev doma, v tujini, v izseljeništvu priznali za svojo in postali naši zadovoljni partnerji, komitenti, delničarji.

Prihodnost nas združuje

Težnja po ohranitvi naše identitete in poslanstva, po nadaljnjem razvoju in samostojnosti nas je vzpodbudila k tretji izdaji delnic Krekove banke. Delnic, ki so za vsakega Slovenca ne samo varna in donosna naložba, temveč tudi jamstvo, da bomo jutri skupaj še močnejši, samozavestnejši, bogatejši.
In to bogatejši v vseh pomenih besede.

Sedanjost nas obvezuje

Vaše zaupanje, ki nam ga izkazuje, je naš ponos in naše vodilo. Zato si nenehno prizadevamo z vsem svojim strokovnim znanjem in s posluhom za sočloveka odgovorno, hitro, učinkovito ter pošteno zadovoljevati vaša pričakovanja in potrebe po vseh vrstah bančnih storitev, namenjenih tako posamezniku kot podjetjem, poslovanju doma in v tujini.
Poslovni rezultati kažejo, da skupaj dobro gospodarimo.

KREKOVA BANKA d.d.

Za vse dodatne informacije, vpis in nakup delnic nas lahko pokličete po telefonu, oz. obiščete:

- SEDEŽ BANKE, SLOMŠKOV TRG 18, Maribor, telefon 062/222 261
- POSLOVNA ENOTA LJUBLJANA, Ciril Metodov trg 1, Ljubljana, telefon 061/13 24 170
- POSLOVALNICA LJUBLJANA, Pogačarjev trg 2, Ljubljana, telefon 061/13 31 272
- POSLOVALNICA ZREČE, Cesta na Roglo 11/h, Zreče, telefon 063/762 565
- POSLOVNA ENOTA NOVO MESTO, Prešernov trg 4, Novo mesto, telefon 068/322 190
- POSLOVNA ENOTA NOVA GORICA, Bevkov trg 2, Nova Gorica, telefon 065/26 654

Z veseljem si bomo vzeli čas za vaša vprašanja in želje!

Izvršni svet Skupščine občine Ljutomer, razpisuje **NATEČAJ**

za dodelitev sredstev za razvoj kmetijstva
na območju občine Ljutomer

Višina razpisanih sredstev znaša 10.000.000 SIT, dodeljevala pa
se bodo kot posojilo z obrestno mero R + 6% z enoletnim
moratorijem in 4-letno dobo vračanja.

Za posojilo lahko zaprosijo:

- fizične in pravne osebe, ki se ukvarjajo s kmetijstvom na svoji ali
najeti zemlji

Sedež prosilca mora biti na območju občine Ljutomer.

Prednost pri dodelitvi sredstev imajo:

- proizvodni in razvojni programi, ki bodo zagotavljali kmetiji
primeren in trajen dohodek,

- dolgoročni programi za pridelavo kakovostne in čim cenejše
hrane,

- ekološko primerni programi (obtežba GVŽ/ha, varstvo kmetijskih
zemljišč in voda pred onesnaženjem in nesmotrno rabo),

- drugi programi, pomembni za razvoj kmetijstva v občini
Ljutomer.

Prosilci vložijo prošnjo s potrebno dokumentacijo v 15 dneh od
dneva objave natečaja na Izvršni svet Skupščine občine Ljutomer,
Vrazova 1, Ljutomer, pisarna št. 21.

Vloge se bodo sprejemale v obliki vprašalnika, ki ga zainteresirani
lahko dvignejo v sprejemni pisarni občine Ljutomer, Vrazova 1,
Ljutomer.

Poleg tega je potrebno prošnji priložiti še naslednje dokumente:

- kratak opis kmetije, njene dejavnosti in razvojni program (največ
2 strani),

- potrdilo o plačanih obveznostih državi,

- zemljiškoknjižni izpis,

- gradbeno dovoljenje oz. priglasitev del.

Izvršni svet SO Ljutomer bo na predlog odbora za kmetijstvo
sprejel sklep o dodelitvi posojila v 15 dneh po končanem zbiranju
vlog in o tem obvestil vse sodelujoče na natečaju.

Na osnovi sprejetega sklepa o dodelitvi sredstev se sklene
kreditna pogodba med natečajnim udeležencem in Izvršnim
svetom Skupščine občine Ljutomer.

Dodatne informacije lahko zainteresirani dobijo pri Slavku
Modlicu, članu IS SO Ljutomer.

CHINCHILLA INTERNATIONAL
EXPORT - IMPORT

SMO AVSTRIJSKO SLOVENSKO PODJETJE NA INTERNACIONALNEM TRGU S 15-LETNIMI IZKUŠNjami.

62204 Miklavž, Kirbiševih 53, tel. 062/692 250

ZAČNITE DONOSNO DELO. POSTANITE NAŠ PARTNER V VZGOJI JUŽNOAMERIŠKIH ČINČIL.

Ponujamo VAM:

Visokokakovostne živali s strokovno
pomočjo.

Farmske potrebščine (oprema, hrana...)

ZAGOTAVLJAMO ODKUP ŽIVALI IN CENO.

Informacije o brezplačnih seminarjih dobite po telefonu vsak
dan od 18.00 do 21.00.

Seminarji bodo:

19. novembra 1994

RAKIČAN, tel. 069/87 404

LJUTOMER, tel. 069/82 334

zavarovalnica triglav d. d.

območna enota M. Sobota

objavlja
prosta dela in naloge

- cenilca in likvidatorja škod pri avtomobilskih zavarovanjih

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še:

- da imajo višješolsko izobrazbo VI. zahtevnosti, strojne
smeri in 3-letnimi delovnimi izkušnjami.

Za objavljeno delovno mesto se sklepa delovno razmerje

s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim de-

lom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev ter kratkim živ-

ljenjepisom in opisom dosedanjega dela naj kandidati po-

šljejo v osmih dneh po objavi na naslov: Zavarovalnica

TRIGLAV, d.d., Območna enota Murska Sobota, Lendav-

ska 5. Kandidati bodo obveščeni v 15 dneh po izbiri.

agromerkur

proizvodnja perutninskega mesa,
Murska Sobota, d.o.o.

objavlja

prosto delovno mesto (za nedoločen čas)

- tehnologa v mešalnici krmil Lendava

Pogoji:

- diplomirani kmetijski inženir živalorejske smeri ali
doktor veterinarske medicine

- dve leti delovnih izkušenj

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju
pogojev pošljejo v 8 dneh od dneva objave na na-
slov: Agromerkur, 69000 Murska Sobota, Industrij-
ska 8.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh od dneva
objave.

DEVIZNA HRANILNA KNJIŽICA SLOVENSKE ZADRUŽNE KMETIJSKE BANKE, d. d., LJUBLJANA

Tokrat Vam iz naše bančne ponudbe predstavljamo devizno
hranilno knjižico, s katero lahko poslužete v vseh večjih mestih
široj po Sloveniji, prav tako pa tudi v Avstriji in Italiji.
Prednosti Vašega varčevanja pri naši banki so:

- zelo ugodne obrestne mere;

- zaupnost in zanesljivost pri urejanju Vaših denarnih zadev;

- brezpogojna varnost Vaših sredstev, saj so vaše devize dose-
ljive tudi v Avstriji in Italiji;

- celostna ponudba bančnih storitev (menjave, poravnava Vaših
obveznosti do tujine, prilivi iz tujine...), ki jo v okviru možnosti
prilagodimo Vašim posebnim potrebam.

Vabimo vas, da se oglasite osebno po telefonu, mi pa Vam bomo
z veseljem pojasnili vse, kar Vas bo zanimalo o naših bančnih
storitvah. Najdete nas v Kosjevi 16, naša telefonska št. je 31 630.

SLOVENSKA ZADRUŽNA KMETIJSKA BANKA
PRAVA BANKA ZA DOBRE GOSPODARJE.

**Nad sedem tisoč Pomurcev je že zaupalo svoje certifikate
Pomurski investicijski družbi d.d.**

**Mi,
bančniki in borzniki LB Pomurske banke d.d. in
Pomurske družbe za upravljanje skladov d.d.,
vemo, kako jih dobro investirati!**

Delnice Pomurske investicijske družbe d.d. lahko vpišete do konca javne ponudbe delnic ali najkasneje do 17.1. 1995

Na okencih LB Pomurske banke d.d.

V pomurskih enotah Agencije za plačilni promet (SDK)

Na več kot osemdesetih drugih pooblaščenih vpisnih mestih v Pomurju

POMURSKA INVESTICIJSKA DRUŽBA

naložba v domači kraj

motorna vozila

KADETT D, letnik 1982, ugodno prodam. Tel.: 56 010, m1205
LADA, l. 1981, neregistrirana, vozna, napredaj, lahko tudi za rezervne dele, tel.: 31 256, po 15. uri, m1205
GOLF DIZEL, letnik 1985, 5 vrat, z dodatno opremo, prodam. Tel.: 68 166, m1199
ZASTAVO 128, letnik 1987, prodam. Borejci 24, m1172
ZASTAVO 101, dobro ohranjeno, prevoženih 65.000 km, prodam. Turnišče, Ob potoku 6, m1167
SKODO, letnik 1987, malo karambolirano, prodam za 70.000 SIT. Tel.: 23 609, m1166
RENAULT 4, letnik 1983, prevoženih 100.000 km, dobro ohranjen, ugodno prodam. Tel.: 22 805, m1184
ZASTAVO 101 GT 55, letnik 1984, prevoženih 107.000 km, garažirano, prodam. Satahovi 57, tel.: 26 441, m1160
FORD SIERA 2000 I GHIA, model 1987, registriran v Avstriji, ugodno prodam. Tel.: 46 388, m1177

kmetijska mehanizacija

PLUG OLT, 10-colni, prodam. Cena po dogovoru. Tel.: 87 508, Marija Žugman, Ključarovi 27, m1159
KOMBAJN CLAAS DOMINATOR 80 z adapterjem za koruzo in dvoredni silokombajn SIP ugodno prodam. Bertalanci, Ropoča 67, p. Rogošci, m1214

živali

KRAVO, visoko brejo z drugim teleom, kontrola A, prodam. Kavaš, Odranci, Na Kamni 10, m1169
PUJSKE prodam. Krog, Murska ulica 16, m1193

ZDENEX d.o.o.

EXPORT - IMPORT
 Finančni inženiring

ODSLEJ TUDI MI V POMURJU.

Oplemenitite svoj denar po zelo ugodni obrestni meri in kratkoročno premoštvana posojila.

P. E. MURSKA SOBOTA
 Arhitekt Novaka 4
 Tel. - telefaks: (069) 32 848

Dva trgovska zastopnika z izkušnjami na področju tekstila išče podjetje za prodajo našim poslovnim partnerjem na območju Štajerske in Prekmurja.

Resnim kandidatom dajemo zanesljivo delo z možnostjo redne zaposlitve.
 Tel.: 064 224 371, od 7. do 14. ure

GOSTILNA PRI RUDIJU, ŠALOVCI, vabi v petek, 10., in soboto, 11. novembra, na **MARTINOVANJE**
 - pečena gos z ajdovo kašo
 - divjačina v omaki
 - degustacija mošta
 Glasba in ples.
 Vabljeni!

SATELITSKI SISTEMI PACE in LASAT od 399 DEM.
 T A F, Trnje 61,
 tel.: 70 021.

NEVEZANI - POZOR!
 Dobimo se vsako prvo in tretjo soboto v hotelu Zvezda v Murski Soboti. Pridite vsi v starosti nad 25 let v veselo družbo po 19. uri. Igra prijeten in zabaven ansambel.

DROGERIJA V RADENCIH išče

kvalificiranega prodajalca ali prodajalko, urejenega videza, komunikativnega, z osnovnim znanjem o kozmetiki in znanjem prodaje kozmetičnih proizvodov.

Zaželjeno znanje nemškega in angleškega jezika.

Pisne prijave sprejemajo 8 dni po objavi na naslov: Gider, d.o.o., Tišina 5, 69251 Tišina.

STONEDIVER

ODPRATITE
 PLEŠAVOST ZA VSELEJ
 LIPONAIR
 - SVETOVNI HIT
 Stegne 27
 tel.: 061/57 18 75

BREJO SVINJO prodam. Satahovi 33, m1171
PERZIJSKO MUCO, samca, z rodovnikom, starega 5 mesecev, prodam. Tel.: 79 026, po 16. uri, m1170
NEMŠKO OVČARKO in mlade pave prodam. Tel.: 40 184 in 40 113, m1207
KOKOŠI, mlade nesnice, lahko naročite po tel.: 82 401. Dostava na dom. Zagotovljena nesnost v dveh tednih. m1368
NESNICE, MLADE JARČICE, pasme hisex in golden komet super braun (rjave), uvoz iz Nemčije, prodaja Perutninsko podjetje FARMA PRI MOSTU, d.o.o., po zelo ugodni ceni (AKCIJSKA PRODAJA); tri mesece in pol stare jarčice po 250 SIT; štiri mesece stare jarčice po 350 SIT; štiri mesece in pol stare jarčice po 450 SIT in jarčice tik pred nesnostjo po 520 SIT. Za vsake deset kupljenih jarčic dobi kupec eno zastoj. Jarčice so cepljene, kar prodajalec jamči z vso ustrežno dokumentacijo. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: Gostilna Tibija Horvata, Nemčavci, tel.: (069) 24 393; Gostilna Benčec, Bakovci, tel.: (069) 43 070; Gostilna Železen, Beznovci, tel.: (069) 49 025; Zidarstvo, Darinka Zamuda, Galušk, Videm ob Ščavnici, tel.: (069) 68 044, mpp

GATTON SIEMENS

SLUŠNI APARATI
 povsod in vsak trenutek.
AKCIJA
 digitalnih slušnih aparatov z možnostjo programiranja.

KJE in KDAJ?

Vsak četrtek od 9. do 12.30 v prostorih **ABA OPTIKE**, Lendavska 8, Murska Sobota.

Ponujamo vam tudi:

- vse vrste zaušesnih in ušesnih aparatov
- izdelavo vložkov po meri
- testiranje sluha in nasvet
- popravila in servis
- možnost povračila ZZZS
- in vse to z GARANCIJO!

Inf.: (062) 414816 in (061) 1595422.

V novem lokalu v Murski Soboti zaposlimo:
 - natakarje in natakarice
 - kuharja
 - čistilko.
 Ob nedeljah in praznikih prosto.
 Informacije v bistroju Klement v Lendavski ulici v M. Soboti.

ROLETARSTVO MLAKAR iz DOMŽAL izdeluje in montira
 - plastične rolete
 - alu rolete
 - žaluzije
 - lamelne zavese
 Vse informacije po tel.: 061 722 645 in 0609 616 170.

prodaja, montaža, servis, posojilo
SATELITSKI KOMPLETI
 tel.: 062/653-351

posesti

DILL d.o.o.
 POSREDNIŠKO IN
 AGENCIJSKO PODJETJE
 KUPUJETE, PRODAJATE,
 ODDAJATE, NAJEMATE,
 IŠČETE... VSE VRSTE
 NEPREMIČNIN
 NE IZGUBLJATE ČASA IN
 DENARJA!
 TEL. (069) 32 322
 FAX-TEL (069) 32 322
 A. NOVAKA 4. M. SOBOTA

DVOSOBNO NOVEJŠE STANOVANJE v centru Ljutomeru prodam. Tel.: 82 416, m1378
OGRAJEN VRT, gradbeno parcelo, in 1,17ha gozda v Radoslavcih, prodam. Tel.: (062) 775 861, m1376
VINOGRAD, 39 arov, v Dragotinskem vrhu, z gradbeno dokumentacijo, elektrika na parceli, prodam. Tel.: (062) 23 607, m1168
POSLOVNIH PROSTOROV damo v najem. Murski Črnci 17, tel.: 46 513, m1155
DVOSOBNO STANOVANJE v Murski Soboti damo v najem. Možnost uporabe tudi za poslovne namene. Informacije in ogled samo v soboto, 12. novembra, od 10. do 11. ure, v Partizanski ulici 33 a v M. Soboti, m1158
V NAJEM ODDAM skoraj nov gostinski lokal v Boračevi. Tel.: 65 090, po 18. uri, gr2573
23 AROV GOZDA v Filovcih prodam. Tel.: 43 128, po 15. uri, m1206
VINOGRAD, 7 arov, 9-letni nasad, s kletjo v Lendavskih gorah prodam. Jožef Bernjak, Gabenje 16, m1165
8 AROV /400 trt, 4 leta star vinograd v Čentibi, Merišče, ter avtoprikolico, prodam. Franc Somi, Kranjčeva 8/2, Lendava, tel.: 75 268, dopoldan, ali 76 963, zvečer, m1165
PARCELO v Dolini, 12 arov, z lokacijskim dovoljenjem in enosno traktorsko prikolico Tehnostroj s poviški, 4,5t, prodam. Tel.: 22 871, m1165
GRADBENO PARCELO za počitniški hišico ob asfaltni cesti in vinograd po ugodni ceni prodam. Tel.: 48 633 ali Sebeborci 15, m1188
VINOGRAD, 12 arov, z vinsko kletjo, s pomožnimi prostori (vila) in vrt s sadovnjakom, v Lendavskih gorah 639 ugodno prodam. Ulica Vladimira Nazorja 20, Lendava, m1188
TRISOBNO STANOVANJE v Stari ulici, opremljeno, dam v najem. Tel.: 32 193, v soboto od 10. do 12. ure, m1194
TRGOVINO v Brezovcih, s skladiščnimi prostori ali brez njih, primerno tudi za gostinsko ali proizvodno dejavnost, prodam. Informacije po tel.: 26 027, zvečer, m1174
SKLADIŠČE v Brezovcih na 25-arski asfaltirani, komunalno urejeni in ograjeni parceli, primerno za servisno, proizvodno ali trgovsko dejavnost, prodam. Informacije po tel.: 26 027, zvečer, m1174
ENO - OZ. ENOINPOLSOBNO STANOVANJE v Murski Soboti kupim. Ponudbe pošljite na naslov: Cafuta, Stara ulica 14, M. Soboti, m1211
NJIVO v Bakovcih in termoakumulacijsko peč, 2,5kW, prodam. Tel.: 26 428 in 43 281, m1175

razno

DVE OTROŠKI POSTELJI z jogiji prodam. Krog, Brodarska 3, m1173
OJAČEVALEC za električno kitaro Solist 102 in električno kitaro prodam. Tel.: 23 736, m1154

Gostilna **ŽELEZEN, BEZNOVCI**
 vabi v soboto, 12., in nedeljo, 13. novembra **NA DOMAČE KOLINE Z BUJTO REPO.**

Vabljeni!
 Telefon: 49 025

A.C.R. BEDNAR MURSKA SOBOTA, d.n.o.

V skladu s predpisi in standardi opravljamo vsa računovodska in knjigovodska dela za podjetja in obrtnike.

Za podrobnejše informacije pokličite po telefonu števil 21 805 in 31 256 ali se oglasite osebno v Trstenjakovi 56.

SEDEŽNO GARNITURO za dnevno sobo, zelo dobro ohranjeno, prodam za 60.000 SIT. Tel.: 49 078 ali Puževci 38, m1197
RAČUNALNIK AMIGO 500 z igralno palico in miško ter 35 disket z igrkami prodam. Karoli, Kocljeva 14 g. M. Soboti, tel.: 23 416, m1168
5001 VRHUNSKEGA VINA prodam. Tel.: 75 718, zvečer 75 249, m1168
SEME GOLIC kupim, 22 ATS/kg. Tel.: 89 070, m1185
POHIŠTVO (razno - spalnice, hladilnik, pralni stroj...) zaradi selitve, prodam. Tel.: 21 930, m1152
LADJSKI POD, 590 SIT z dostavo, smrekov, suh, I. kakovosti prodam. Tel.: 063 451 082, mpp
8-REBRNE RDEČE PLOŠČE za streho, nove, 20% ceneje, prodam. Žbul, Sv. Jurij 12b, Rogošci, tel.: 57 061, m1213
Preključnik Preključujem veljavnost hranilne knjižice št. 570234 HKS Panonka M. Soboti, izdane na ime Alojz Matjašec, Gomilica 50, m1215
Preključnik Preključujem veljavnost maturitetnega spričevala, izdanega v šol. l. 1981/82 na Pedagoški gimnaziji v M. Soboti na ime Milan Cigut, Prešernova 24, M. Soboti, m1200

delo

ŽENSKO za delno pomoč v gospodinjstvu iščemo. Hrana in stanovanje v hiši, drugo po dogovoru. Tel.: 48 726, m1180
NATAKARICO v GOSTILNI GOMBOC v FIKŠINCIIH iščejo. Tel.: 57 088, m1203
INŠTRUIRAM KEMIJO in KEMIJSKO RAČUNSTVO za srednje šole ter matematiko za 1. letnike srednjih šol. Tel.: 22 105, m1210
DVA ŠOFERJA z E-kategorijo, enega s prakso v mednarodnem prometu, zaposlimo. Plača do 2.000 DEM. Tel.: 70 189, Odranci, Panonska ul. 8, m1181

POZOR LENDCINE PONUJA

klasične satelitske antene vrtljivi sistemi (55 programov in TV Beograd) deko-der in kartica za FILM NET

Z vsemi sistemi je možen sprejem nove **ASTRE 1 D** informacije, svetovanje, naročila
LENDICINE, Partizanska 20, Lendava ali po telefonu 069 77 367

POZOR NISMO NAJCENEJŠI - SMO BOLJŠI!

RADIESTEZIJA

Tečaj za začetnike Pomagaj sebi in drugim

Osnovna šola I:
 11. in 19. novembra ob 16.00,
 13. in 20. novembra ob 9.00.
 Informacije po tel.: 22 045, po 20. uri.

Kako je prazen dom, dvorišče, moje oko zaman te išče, ni več nasmeha tvojega, ne dela tvojih pridnih rok. Odsli si nemo, tiho, brez slovesa, kot zvečer ugasne zarja tiha. A v mojem srcu ti naprej živiš, čeprav že štirinajst let v grobu spiš.

V SPOMIN

28. avgusta je minilo štirinajst let žalosti in bolečine. odkar me je zapustila najljubša žena

Rozalija Horvat

roj. Lopert iz Bogojine

Ne čas ne solze ne morejo ublažiti bolečine v mojem srcu. Ne spominjam se lepe čase skupnih dni mi vlivajo moč življenja. Hvala vsem, ki se je spominjate, obiskujete njem grob, prinašate cvetje in prižigate sveče.

Za vedno tvoj mož

Mnogo prezgodaj nas je zapustil

Stanko Horvat - Svak

Z njim smo izgubili dobrega sodelavca in izrednega prijatelja.

Sodelavci podjetja Montaža, Lendava, d.o.o.

V SPOMIN

12. maja je minilo 29. let, odkar nas je zapustil naš dragi oče, stari oče, dedek in pradedek

Jožef Gomboc

iz Andrejec

12. novembra mineva 10 let, odkar nas je zapustila

Veronika Gomboc

roj. Kološa

19. junija je minilo 31 let, odkar nas je zapustil oče, stari oče, dedek in pradedek

Ludvik Škerlak

iz Lucove

26. oktobra mineva 3 leta, odkar nas je zapustila

Vilma Škerlak - Majki

roj. Breskoč

Iskrena hvala vsem, ki se jih spominjate, prižigate sveče in grobove krasite s cvetjem.

Vsi njihovi

Srce tvoje več ne bije, bolečin več ne trpiš, nam pa žalost srce trga, solza lije iz oči. Dom je prazen in ozirom, ker te, draga žena, mama, več med nam ni.

ZAHVALA

Z bolečino v srcu se ob tistem slovesu naše drage žene, mame, tate in srine

Marjane Rajnar

roj. Štertak iz Prešernove 74 v Murski Soboti

iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in nekdajnim sodelavcem, ki ste jo v tako lepem številu posprežili na njene zadnje poti. Hvala vsem, ki ste njeno prerano gibanje prekinili z venci, šopki in cvetjem, darovali sveče in za svete mame, nam pa pusto ali ustno izrekli sožalje. Hvala g. župniku za zadnje slovo, pevcom za častne odpote žalostinke, trobentarju za odigrano Tišino ter pogrebništvu podjetju Banfi iz Vešče za pogrebne stonove. Posebna hvala govornikom, predstavniku krajevne skupnosti g. Bago, rju in predstavnici GEP Pomurski tisk - kartonaža g. Podleskovi za ganljive besede slovesa, predstavnikom Policijske postaje Ljutomer, odbojarskemu klubu Ljutomer, I. pehotnemu bataljonu 72. brigade TO Maribor ter nekdajnim sodelavcem Pomurskega tiska - kartonaža za izkazano čast in spoštovanje v najtežjih trenutkih. Hvala vsem, ki postojite ob njenem zadnjem domu mirnega počitka. M. Soboti, Maribor, Gradec, Ljubljana, Rogatec, Kidričevo, Kopr. Tišina, Motovilci, 5. 9. 1942-26. 10. 1994
 Žalujoci: mož Štefan, sinova Janko in Bojan z družino, sestra Dragica in drugo sorodstvo

Niste sami,
 Vestnik je z vami!

*Kje si ljubi mož in oče,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas.
Truplo tvoje zemlja krije,
v hladnem grobu mirno spiš,
srce tvoje več ne bije,
v naših srcih še živiš.*

ZAHVALA

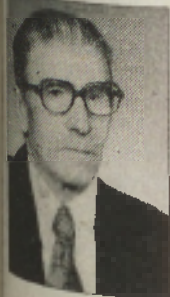
V 82. letu nas je za vedno zapustil naš ljubi mož, oče, dedek, brat in boter

Franc Bence

iz Serdice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali in izrekli sožalje. Posebna hvala g. kaplanu in g. dekanu iz Bakovec za pogrebni obred. Prav tako hvala pevcem, sorodnikom, botrini, sodelavcem, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga pospremili na zadnji poti, darovali cvetje, sveče, za sv. maše in v humane namene. Vsem še enkrat - najlepša hvala!

Žalujoci vsi njegovi

*Minilo je peto leto, odkar si
zatisnil trudne oči.
Čas je oblažil bolečino,
v naših srcih pa še vedno rana skeli.*

V SPOMIN

9. novembra bo minilo pet žalostnih let, odkar nas je zapustil naš dragi mož, dedek in pradedek

Koloman Časar

iz Ženavej 41

Iskrena hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu in se s toplimi mislijo spomnite nanj.

Žalujoci: žena Emilija, vnuk Franc z ženo Vesno ter pravnučinja Urška

*Ljubezen, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje,
vsakega osrečiti si znal,
vendar pred usodo neizbežno
več nemočen si zaspal.
Nam ostala je praznina
in velika bolečina.*

ZAHVALA

V 68. letu nas je zapustil dragi mož, oče, tast in dedek

Jože Žižek

iz Srednje Bistrice 31

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje in za svete maše ter nam izrekli sožalje. Posebna hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku za besede slovesa. Hvala tudi kolektivu Mure - Tovarna ženskih plaščev, Planiki Turnišče in NK Bistrica. Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoci: žena Agata ter hčerki Majda in Suzana z družinama

ZAHVALA

vsem, ki ste našo drago mamo

Apolonijo Behek

28. oktobra 1994 pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala zdravnikom in sestram bolnišnice v Rakičanu, sosedom Rečkovim, Drvaričevim in Hülllovim ter vsemu sorodstvu.

Hvala za vence in cvetje. Našo mamo bomo ohranili v lepem spominu.

Žalujoci otroci: Herman Behek z družino iz Böblingena, Ludvik Behek in Viki iz Gornje Radgone, Frida Zgonc z družino iz Ljubljane, Dragica Brodt z družino iz Calwa, Marija Hočvar z družino iz Böblingena in Irena Koritnik z družino iz Maribora.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega najdražjega

Miroslava Pivarja

iz Bratonce 33

Iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem, Podjetju Mura - Tovarna ženski plašči ter planinskemu društvu Mura in Matica.

Hvala g. Mariji Lah - Vild za besede slovesa ob odprtem grobu. Iskrena hvala g. kaplanu za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Posebna hvala sosedovi družini Pivar, ki nam je pomagala v najtežjih trenutkih.

Bratonci, 29. 10. 1994

Žalujoci vsi njegovi

*Ljubezen, delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje,
nam ostala je praznina,
in velika bolečina.*

V SPOMIN

13. novembra 1994 bosta minili dve leti žalosti, odkar smo ostali brez tebe, draga žena, teta, sestra in botrica

Irena Planinšek

iz Velenja

Hvala vsem, ki se je spominjate, postojite ob njenem grobu, ji prinašate cvetje in prižigate svečke.

Velenje, Strukovci, 13. novembra 1994

Žalujoci: mož Jože, brat Zoltan z družino in drugo sorodstvo

*O, vsi, ki srečal sem vas kdaj
na cesti življenja,
rad bi vam poslal pozdrav.
Še vedno ste sopotniki mi zvesti,
rad vsaj za hip bi z vami spet postal,
vam segel v roko, rekel vam besedo
in z vaših ust odmev pričakoval.*

ZAHVALA

V 22. letu nas je mnogo prezgodaj zapustil naš ljubi sin, brat in vnuk

Franci Toplak

iz Gornjega Lakoša
živeč v Münchnu

Ob nenadni, boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili k njegovemu preranemu večnemu počitku.

Iskrena hvala Pogrebništvu Banfi za prevoz in organizacijo pogreba, g. kaplanu za ganljive besede slovesa, pevcem iz Lakoša pa za čutno odpete žalostinke.

Hvala vsem, ki ste se prišli posloviti od njega.

Vsem skupaj še enkrat pristrčna hvala!

Žalujoci: mama, oče, brat Bojan z ženo Dragico, stara mama, dedek in drugo sorodstvo

*Z nasmehom svojim vsakega
osrečiti si znal,
a pred usodo neizbežno
nemočen si obstal.*

ZAHVALA

Po težki boleznini nas je 2. 11. 1994 v 51. letu za vedno zapustil naš dragi

Ignac Žabot

iz Murske Sobote

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, botrini, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli ustno ali pisno sožalje ter darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše.

Posebna hvala zdravnikom in negovalnemu osebju Bolnišnice M. Sobota za njihov trud, osebnemu zdravniku iz Zdravstvenega doma M. Sobota in patronažni službi.

Pristrčna hvala g. župniku za ganljiv pogrebni obred, govornikom krajevnih skupnosti in delovne organizacije za ganljive poslovljne besede, pevskeemu zboru iz domače župnije in pevskeemu zboru iz rojstne vasi Bistrica. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci vsi, ki smo ga imeli radi

*Človeku, ki je izvršil svojo naravno
dolžnost, je smrt naravna in dobrodošla
kakor sen.*

(George Santayana)

ZAHVALA

Tiho in brez slovesa je komaj v 46. letu odšel od nas dragi očka in mož

Stanislav Horvat

iz Beltince

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in dobrim sosedom, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in nas tolažili.

Hvala g. kaplanu za pogrebni obred, govorniku g. Avgustu Farkašu za poslovljne besede in pevcem za odpete žalostinke. Posebna hvala pokojnikovim sodelavcem Montaže iz Lendave, Komunale iz Slovenj Gradca, Nogometnemu klubu iz Beltince in vsem, ki ste ga v tako izredno velikem številu pospremili na zadnji poti, darovali za vence, cvetje in v druge dobre namene.

Vsem še enkrat - hvala!

Žalujoci: vsi, ki smo ga imeli radi

ZAHVALA

Po dolgi boleznini nas je v 70. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, tast, dedek, brat in svak

Ivan Holcman

iz Murske Sobote

Iskrena hvala družini Kumin za pomoč in zdravstvenemu osebju sobe za intenzivno nego internega oddelka bolnice Rakičan. Posebna hvala g. kaplanu in g. dekanu iz Bakovec za pogrebni obred. Prav tako hvala pevcem, sorodnikom, botrini, sodelavcem, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga pospremili na zadnji poti, darovali cvetje, sveče, za sv. maše in v humane namene.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci vsi njegovi

*Oh, kako je hiša prazna,
odkar te v njej več ni,
prej bila tako prijazna,
sedaj pusta, sama tam stoji.*

ZAHVALA

V 82. letu nas je tiho in brez slovesa zapustila naša draga mama, stara mama, prababica in sestra

Marija Abraham

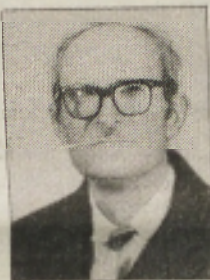
roj. Mikola, iz Brezovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in nam pomagali, nam izrekli sožalje ter darovali vence in cvetje in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Posebna hvala g. duhovniku Balazicu za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke ter g. Vijoli za ganljive besede slovesa.

Brezovci, M. Sobota, Ravne na Koroškem, 25. oktobra 1994

Žalujoci vsi njeni

*Ne jočite ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

V 81. letu nas je za vedno zapustil naš dragi oče, dedek in pradedek

Jožef Heric

iz Gaberja

Ob boleči izgubi dragega očeta se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem ter botrini, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti na dom počitka, darovali vence, cvetje in za svete maše, nam pa izrekli sožalje.

Pristrčna hvala duhovnikom g. Krampacu in g. Santaku za pogrebni obred ter pevcem za lepo odpete žalostinke.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Gaberje, 5. novembra 1994

Žalujoci: hčerka Jožica z družino ter hčerki Anica in Francka z družinama iz Kanade

ZAHVALA

V 86. letu je odšel v večnost dragi oče, tast in stari oče

Jožef Sep

iz Moravskih Toplic

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali vence in cvetje, za sv. maše, izrekli ustno ali pisno sožalje in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala g. Hajdinjaku in g. patru Donatu za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Hvala gasilcem in govorniku g. Branku Vratarju, kolektivu Elektra M. Sobota, kolektivu PTT-podjetja M. Sobota in zdravstvenim delavcem za večkratno pomoč.

Hvala vsem, ki ste prižgali sveče na grobu.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoci vsi njegovi najdražji

V SPOMIN

*V meglicah časa desetih let živijo sence
lepega ...
V njih so nepozabni trenutki, ki si jih
preživel
za nas, dragi naš ati, mož in zet*

Dominik Šmarčan Kofjač

obrtnik

Čas ne bo nikoli zacelil rane od tvoje prerane tragične smrti. Težko je pozabiti tistega, ki ti je bil drag, še težje izgubiti za vedno, a najtežje se je naučiti živeti brez njega. Iskrena hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu in prižigate sveče.

Neizmerno te pogrešamo v globoki žalosti tvoji najdražji

Naša ljuba članica in parlamentarka madžarske narodnosti **Marija Požonec - Anju Mariška** je ponosna na našo politično moč, na moč prezidija **Prekmursko-Prleške republike**. Ker ni bila zadovoljna s prevodom svojih izjav, ki jih je za pričujoči časopis Vestnik opravil novinar **Stefan Smej - Rasputin**, je prek vseh parlamentarnih služb za pospeševanje svobode tiska skušala doseči umaknitev svojega diktičnega doprinosa, ki ga je omenjeni novinar zvesto pripravil za priobčitev. V njem je izjavila, da je dama, ki jo ves čas nadlegujejo trije poslanci **Šiftar - Čarli, Džuban - El Cid in dr. Korošec - Kildare**, za katere meni, da »na žalost niso trije mušketirji iz bečke šole«. Nadalje je rekla: »imam tibo simpatijo vlade« in »parlament je moj«. Po udarila je tudi, da česar ne more narediti nihče. Enega od omenjenih poslancev je imenovala revčka, drugega pa burkeža. Po avtorizaciji izjav je ugotovila, da je prevod slab, saj premalo poudarja njen neomejen vpliv, in da so samoglasniki v njem zapisani premalo na široko. Vendar parlament v redakciji časopisa ni mogel doseči tistega, kar je storil prezident. Članek je umaknjen z utemeljitvijo, da v času svobode tiska novinarju ni dovoljeno pisati po nareku. **Rasputin** se bo Anju potožil.

Ljutomerski župan **Mirko Prelog - Holmes**, član SKD-ja, si je prislužil vzdevek, ki ga je nekdanji nosil **Aleksander Karadžordžević: Veliki Zdravitelj**. Ker mu je sredi največjega razpadanja starih občin na manjše - ki se je posrečilo prav tukaj v Prekmursko-Prleški republiki - uspelo svojo ohraniti dokaj malo načeto, je že dobil vabilo začasno tajnega odbora kumrovske politične šole, da bi na njej predaval predmet **Kako delovati na terenu - trdnost partijske celice je odvisna od trdnosti občine**.

Janko Halb - Capone, okrnjeni mandatar kmalu okrnjene soboške občine, bo tudi na novem delovnem mestu nosil bele nogavice, na njih pa bele čevlje s črnimi gobci in bo še naprej z italolatinškim šarmom neustrašno lomil ženska srca. Zato je zadovoljen z vzdevkom **Capone**. Ker pa v zadnjem času zaradi iztekajočega se mandata čedalje »tenjšje« urinira, se ne strinja, da bi mu dajali vzdevek po pokončni posodi, ki to dejavnost omogoča. Zato Slovenske novice toži, prezidij pa ne.

Kandidat zelenih za moravskega kneza, berli župana moravskotopliške občine, **dr. Feri Horvat - California Kid** si je pred kratkim natančno ogledal moravske zdraviliške sposobnosti. Ugotovil je, da zdravilišču manjkajo nekateri pomembni infrastrukturni objekti za zdravljenje starih gostov v naravi. Velel je zasaditev večjih površin neprehodnega grmičevja in naročil terepavtske skupine, mešano sestavljene iz **Ukrainj, Romunk in Tajvank**. Zobe jim bo pregledal sam, izbire teles je prepustil **Vihtu Žizku - Zizju**, izvedencu za oprsja in drugih hribovitih predelov.

Kandidat Združene liste socialnih demokratov za lendavsko župana **Leon Alt - Rdeča Leona** je za začetek predvolilne kampanje ponudil roko v poljub konkurentu **Štefanu Tratnjeku** - Nestransko Prikupljivemu. Prikupljivi je ostal zvest načelom.

Čakajo nižjo ceno

V razpravni dvorani št.12 Temeljnega sodišča v Murski Soboti se je v ponedeljek, 7. novembra, zbralo deset ljudi: predsednik stečajnega senata **Mirko Benko**, stečajni upravitelj **Štefan Ščap**, odvetnik **Peter Marinkovič** in 7 kupcev oziroma interesentov. Zelo skromna udeležba, če vemo, da se prodajajo proizvodne hale in pisarniški prostori na Meleh in Gornji Radgoni, stanovanja in druge nepremičnine **Elrada**. Gre za milijonske vrednosti, nepremičnine pa so se na prvi dražbi ponujale po potni cenilni vrednosti. In prav to je razlog, da ni bilo prav nobenega »konkretnega« kupca.

Stečajni senat je 23. septembra sprejel sklep, da bodo nepremičnine stečajnega dolžnika **Elrad** prodali na javni dražbi 7. novembra. Razpis je bil objavljen v Vestniku in Delu 20. oktobra. Na javni dražbi naj bi prodali industrijski kompleks v Gornji Radgoni, ki stoji na parcelni številki 380/1 v velikosti 4538 (dve proizvodni hali in stara upravna zgradba). 15 prodajnih enot je imelo ceno od 900 tisoč do 3,7 milijona za pisarniške prostore in 10 oziroma 32 milijonov za hale. Nadalje je napredaj 21 prodajnih enot industrijskega kompleksa na Meleh na parcelni številki 485/3 v velikosti 30167 kvadratnih metrov; 15 proizvodnih hal ima ceno od 14 do 93 milijonov, pisarniški prostori pa od 2,4 do 43

milijonov tolarjev. Tretja prodajna celota je kompleks Trate v Gornji Radgoni, kar so pravzaprav skladišni prostori v velikosti 12364 kvadratnih metrov - prodajata se dve skladišči po 5,3 in 30 milijonov ter nezazidalno stavbno zemljišče. Elrada last so bili tudi travnik in njiva v Boračevu, dve garaži v Mladinski 14-18 v Gornji Radgoni in 14 stanovanj v Gornji Radgoni na različnih lokacijah in različnih velikosti. Kot sedma nepremičnina se prodajata gozd in travnik v katastrski občini Gornja Radgona ter kot zadnje počitniški apartmaji na otoku Pag v naselju Gajac.

Do prave prodaje v ponedeljek ni prišlo, kajti praksa je že, da se interesi pred začetkom

razprave dogovorijo, da bodo družno počakali do naslednje dražbe (ali tretje), na kateri bo cena od 30 do 40 odstotkov nižja. Zato tudi nihče ni plačal varščine, ki znaša 10 odstotkov od izklicne cene, niti predložil pisnega pooblastila oziroma izpiska iz sodnega registra, da je dražitelj pravna oseba, fizična oseba pa potrdilo o državljanstvu. Odvetnik je na glas izrekel misel, da ne marajo publicitete, ampak so za neposredno prodajo.

Od stečajnega senata je odvisno, kako bo potekala prodaja naprej, je pojasnil g. Benko, morebiti bodo zbirali javno ponudbo z nekoliko nižjo izklicno ceno. Bolje je nekoliko znižati izklicno ceno in jo potem zvišati z licitacijo kot pa vztrajati pri sedanji ceni in zastoj objavljati drage razpise. Kdaj in kako bodo nadaljevali s prodajo, v ponedeljek nismo izvedeli, kajti stečajni senat se mora o tem še dogovoriti. Kakor je zagotovil predsednik stečajnega senata, pa bodo najverjetneje še do konca tega leta začeli s prodajo.

BERNARDA B. PEČEK

En TOTI IN TOTA iz Lotmerka

Ko sva prišla določenega dne skupaj, da bi si povedala, kaj sva zvedela takega, kar bi »pasala« v toto rubriko, sva imela eden in drugi skoraj sva jezik. Na najino ponovno modrovanje okrog predlaganega podiranja združnega doma v **Stroci vasi**, da bi na istem mestu potem zgradili novo šolo, pa še nisva dobila nobenega odziva. Ali to pomeni, da sva imela prav, ko sva tak predlog označila za dokaj čuden?

No, nekaj novih kosti za glodanje je bilo vrženih v naši občini okrog goric in v zvezi s poimenovanjem vinskih sort.

Verjetno ste tudi vi kaj zasledili, da nekateri predlagajo, naj bi se Ljutomersko-Ormoške gorice preimenovala v Jeruzalemske gorice. Midva bi bila takoj za to, ker se nama zdi lepše in je krajše. A je brž prišlo opozorilo, da se potem vino iz ljutomerske kleti ne bi smelo več imenovati in prodajati pod imenom ljutomerčan, ki ga poznamo doma in v tujini. Z njim si gasijo žejo ali pa si le nazdravljajo celo na angleškem kraljevskem dvoru. Tako sva vsaj nekoč nekje prebrala. Vino ljutomerčan bi se torej moralo preimenovali v jeruzalečan, ampak takšno ime so že dali vinu, ki ga polnijo v or-

moški kleti. Da bi kar tako opustili »ljutenberga«, to pa že ne! No, pravzaprav nama vse to ni čisto jasno, tako da morebiti s svojim besedovanjem streljava mimo.

Nekoliko naju je zmedla tudi novica, da bodo v Ormožu izdali turistični prospekt ali nekaj podobnega, kjer bo pisalo, da je ormoška občina sonce Prlekije. Še pred nekaj leti pa so tako rekoč prikrivali prleško poreklo. Saj je lepo, da so se naposled zavedli svoje prave »narodnostne« pripadnosti, ampak sonce in srce Prlekije sta lahko samo naš Lotmerk in Jeruzalem z okolico. Je tako?

Lendavski perenci

Medtem ko še naprej čakam na odmeve naših pridnih snah in nagajljivih tašč oziroma pridnih tašč in nagajljivih snah zastran njihovih odnosov, o čemer sem nekaj malega zapisal v prejšnjih Percih, sem danes vzel na piko naše **Tineke, Martineke, Tinče, Martinče**, kakor jim pravimo po domače, sicer pa uradno nosijo krstno ime **Martin**. Vzroka najbrž ne bi bilo treba posebej navajati, toda da se kdo ne bi izgovarjal, da ni vedel, kdo jutri goduje, naj na ves božji glas razglasim, da naši **Martini**.

Imamo dovolj Martinov, ki naj bi »častili«? Sedel sem na »biciklin« in hajd od vasi do vasi, da sem jih lahko vsaj nekaj popisal. Pa pogledimo, dragi moji, koga se moramo te dni držati!

ČRENŠOVCI: Martin Zelko, Martin Tivadar, Martin Rous, Martin Horvat, Martin Antolin, Martin Kuzma. **DOLNJA BISTRICA:** Martin Kustec, Martin Vucko. **DOLNJI LAKOŠ:** Martin Pucko. **GOMILICA:** Martin Raj. **GORNJA BISTRICA:** Martin Ijko, Martin Vucko, Martin Žitek. **HOTIZA:** Martin Balažič, Martin Farkaš, Martin Horvat, Martin Kustec, Martin Lebar. **KOBILJE:** Martin Gjerek. **MALA POLANA:** Martin Kelenc. **MOSTJE:** Martin Mertik. **ODRANCI:** Martin Gostan, Martin Kavaš, Martin Kociper, Martin Kovačič, Martin Škafar, Martin Zver. **PETISOVCI:** Martin Hanc. **RENKOVCI:** Martin Sraka. **SREDNJA BISTRICA:** Martin Lebar, Martin Čurič, Martin Kreslin, Martin Kustec. **STRANCI:** Martin Časar, Martin Nemec. **TRNJE:** Martin Čurič, Martin Kolarič, Martin Kozlar, Martin Sarjaš. **VE-LIKA POLANA:** Martin Hozjan, Martin Lackovič. **ŽIŽKI:** Martin Prša, Martin Tibaut.

Takole, tu je več kot štirideset Martinov, ki nosijo ime po svojem slavem predhodniku sv. Martinu, ki je razrezal svoj plašč in ga polovico dal revežu. Mi, siromaki, od sedanjih Martinov ne pričakujemo velikodušnosti, da bi nam dali polovico svojega »kaputa« (plašč), ampak naj vsaj na svoj god ne bodo škrti in lačne nasitijo, žeje pa napojijo. Pa ne le-ti, ki sem jih popisal, ampak tudi oni, ki zaradi tega površnosti niso prišli na seznam. Če je kdo zaradi tega »kiks« ušel, naj se oglasi in hkrati sporoči, kaj je voljen dati s svoje mize. Če pa je bil kateri od teh, ki nam tako tepo »čmigajo« (pomežikujejo), s pisanjem izzvan k dobrih delom (lačne napojiti, žejne odžejati), pa je zaradi tega imel izdatke, naj se oglasi, saj mi je ostalo še nekaj lanske šmarnice (jurko sem že zdavnaj popil), rade volje mu natočim kak pint. Ne bom pa mogel povrniti z gosko, saj je tudi pri naši hiši tako kot pri mnogih drugih: ne redimo več ne kokokoši ne zajcev ne rac ne gosi... saj se ne splošču. Problem pa je tudi najti človeka, ki bi to »golazeno« udaril za ušesa, zasukal vrat ali pa, kar je še bolj morilsko: s sekirico sekal glave. Postali smo prave mevze, razen kadar se je treba tepsti z nam enako (človeško) vrsto.

Martin pa je tudi krstitelj. Saj veste, da moji spremljevalci v mlado vino? Te dni torej ne bomo od Martinov le teleli, da bi »častili«, ampak tudi, da bi (pri)čarali dobro vino. Naj živijo vsi Martini, pa naj so v stranki rdečih, črnih, zelenih, belih, rumenih, plavih... Bog živi, dečki! **MARTIN NACI**

Turnišče: cene pujskov

V primerjavi s prejšnjim sejmom, ko so rejci ponujali le 17 pujskov, je bila minuli četrtek ponudba v Turnišču nekoliko večja, vendar ni zadovoljila povpraševanja. Na sejmu so tokrat pripeljali 31 živali, starih od 7 do 10 tednov in težkih od 15 do 20 kilogramov, za par pa so zahtevali od 9.000 do 12.000 tolarjev. Prodali so vse pujske.

Pomurska banka d.d.

Moja domača banka

Menjalniški tečaj Pomurske banke 4. novembra 1994, tečajni veljajo od 5. 11. 1994 do 00.00.

Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 8. novembra 1994 do 00.00 dalje.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1.148,6510	1.055,00	1.125,00
Francija	100	2.356,3274	2.233,00	2.319,00
Nemčija	100	8.085,6748	7.730,00	7.995,00
Italija	100	7,8746	7,40	7,77
Švica	100	9.654,2957	9.156,00	9.537,00
ZDA	1	122,4414	116,50	120,70

OBREŠTNE MERE ZA TOLARSKE VLOGE

od 1. novembra 1994 - Revalorizacijske stopnje za mesec november: R=2%

Hranilne vloge	obrestna mera	mesčna OM	letna OM
Tekoči in žiro računi	60% OD R	1,20%	12,68%
Tolarska varčevalna knjižica	50% OD R	1,00%	10,49%
Dovoljena prekoračitev na TR	R+3%	2,25%	23,44%
Nedovoljena prekoračitev na TR	R+16%	3,25%	33,85%
	R+25%	3,89%	40,39%

VEZAVA

rok vezave - znesek	obrestna mera	mesčna OM	letna OM
od 10 do 19 dni nad 30.000 SIT	R+1%	2,08%	21,42%
od 20 do 30 dni nad 30.000 SIT	R+2%	2,17%	22,42%
nad 31 do 90 dni nad 50.000 SIT	R+3%	2,40%	24,42%
50.000 do 100.000 SIT	R+6%	2,85%	29,42%
nad 100.000 SIT	R+8%	2,89%	30,42%
nad 3 mesece do 50.000 SIT	R+8,5%	2,89%	30,42%
50.000 do 100.000 SIT	R+6%	2,69%	27,42%
nad 100.000 SIT	R+8,5%	2,73%	28,42%
nad 4 mesece do 50.000 SIT	R+7,5%	2,61%	26,42%
50.000 do 100.000 SIT	R+8%	2,76%	28,42%
nad 100.000 SIT	R+9,5%	2,73%	28,42%
nad 5 mesecev do 100.000 SIT	R+9%	2,73%	27,42%
nad 100.000 SIT	R+9,5%	2,76%	28,42%
nad 6 mesecev do 50.000 SIT	R+8%	2,60%	26,42%
50.000 do 100.000 SIT	R+10,5%	2,84%	29,42%
nad 100.000 SIT	R+10%	2,80%	28,42%
nad 9 mesecev do 100.000 SIT	R+10,5%	2,84%	29,42%
nad 100.000 SIT	R+11%	2,88%	30,42%
nad 12 mesecev do 80.000 SIT	R+11,5%	2,92%	31,42%
nad 80.000 SIT	R+11,5%	2,92%	31,42%
nad 24 mesecev	R+12%	2,95%	32,42%
nad 36 mesecev	R+12%	2,95%	32,42%

Za depozite nad 24 in 36 mesecev se doda še stimulacija od omenjene cene.

mera za zneske:

nad 80.000 SIT - 2%	nad 500.000 SIT - 8%
nad 200.000 SIT - 4%	nad 1.000.000 SIT - 8%

Cene sadja in zelenjave

	Tržnica Murska Sobotica	Tržnica Gornja Radgona
Jabolka	50-80	50
Pomaranče	180	180
Banane	120	120
Grozdlje	240	200
Limone	200	180
Paprika	240	220
Krompir	25	24
Solata	170-300	200
Korenje	100	150
Čebula	90	70
Zelje	30	35
Cesen	300	300
Cvetača	250	240
Mandarline	160-200	260
Med(domači)	250	350

Cene rabljenih avtomobilov

Na sejemu rabljenih avtomobilov pri soboškem Agroservisu so prodajalci minulo nedeljo ponujali 46 vozil. Več kot resni kupcev je bilo na sejmu radovednežev in tako je lastnike zamenjalo le 5 vozil.

Znamka avtomobila	Letnik	Prevož. km	Cena
Opel Kadett 1,3 S	1987	84.000	10.000 DEM
Renault 5 D	1991	47.000	810.000 SIT
Zastava 128	1988	65.000	3.300 DEM
Golf JL	1982	130.000	3.300 DEM
Lada 1600	1981	114.000	17.000 DEM
Opel Vectra 20i	1989	110.000	18.500 DEM
Golf JLD	1986	89.000	8.700 DEM
Fiat Uno 1,9	1993	28.000	15.000 DEM
Opel Corsa 1,3i	1988	66.000	10.000 DEM
Renault 4 GTL	1982	72.000	1.900 DEM
Nissan Sunny 1,6	1987	98.000	9.200 DEM
Jugo 55	1989	53.000	4.400 DEM
BMW 318	1983	102.000	10.000 DEM